

**UCHWAŁA NR XXXII-76/2026
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE**

z dnia 27 sierpnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2026 -
2032**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 662 z późn. zm.) w związku z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 639 z późn. zm.) Rada Miejska w Wołominie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2026-2032, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Wołominie

Andrzej Fuśnik

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2026 – 2032

Wołomin 2026

Spis treści

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	4
1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII, ZGODNOŚĆ Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM ORAZ STRATEGIAMI NARODOWYMI I EUROPEJSKIMI	4
1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi	5
1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym	6
1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi	6
1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi	7
1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi.....	8
II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII.....	10
1. PRZEBIEG PROCESU WYPRACOWANIA STRATEGII.....	10
III. CHARAKTERYSTYKA GMINY	15
1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	15
2. HISTORIA.....	16
3. GOSPODARKA GMINY	16
3.1 Przedsiębiorczość.....	16
4. LUDNOŚĆ GMINY	18
4.1 Demografia.....	18
4.2 Poziom życia	20
4.3 Mieszkalnictwo.....	20
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA GMINY I MIASTA WOŁOMIN	22
5.1 Oświata	22
5.2 Kultura	26
5.3 Ochrona zdrowia	33
5.4 Pomoc społeczna	36
5.5 Bezpieczeństwo publiczne	54
5.6 Rekreacja i sport.....	56
5.7 Organizacje społeczne	60
6. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	65
6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Wołomin na podstawie danych instytucji	65
6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety.....	77
6.3 Analiza SWOT	100
IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ	101

1.	MISJA I WIZJA GMINY WOŁOMIN	101
2.	PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ	102
3.	CELE I HARMONOGRAM REALIZACJI	106
4.	RAMY FINANSOWE STRATEGII	117
5.	PROGRAMY.....	118
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....		119
1.	SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII.	119
ZAŁĄCZNIKI		123
WYKAZ SKRÓTÓW		135
SPIS WYKRESÓW I TABEL		136

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie, poprzez instytucje odpowiedzialne za realizację polityki społecznej, udziela wsparcia osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie przezwyciężyć, nawet przy wykorzystaniu własnych możliwości i uprawnień. Zakres zadań powierzonych systemowi pomocy społecznej systematycznie zwiększa się, co wynika z rosnącej skali oraz stopnia złożoności problemów społecznych. Wpływają na to między innymi takie zjawiska jak starzenie się społeczeństwa, wzrost wydatków na ochronę zdrowia i rehabilitację osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, a także problemy związane z uzależnieniami i wyzwaniem stojącymi przed współczesną rodziną.

Funkcjonowanie instytucji pomocy i integracji społecznej opiera się na zasadach planowego działania, pomocniczości, skupienia na najważniejszych obszarach wsparcia, a także elastyczności i otwartości na zmieniające się potrzeby społeczne. Współczesny model pomocy społecznej kładzie nacisk na jej uspołecznienie, co oznacza aktywne włączanie obywateli zarówno w proces przygotowywania, jak i wdrażania działań, w tym strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Dodatkowo, państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do podejmowania wspólnych inicjatyw o charakterze wspierającym, uzupełniającym i koordynującym w obszarze ochrony ludności oraz rozwoju kapitału ludzkiego. Przygotowanie odpowiedniej strategii stanowi warunek konieczny do pozyskania środków finansowych na realizację przedsięwzięć społecznych, zarówno z budżetu państwa, jak i funduszy europejskich.

1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16 b ust. 2 ww. ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.:

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin (SRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustawami kompetencyjnymi nakładającymi na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 83, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 79);

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 149);
- ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 246 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 508
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1649, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 4 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, z późn. zm.).

1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie narzuca państwom członkowskim Unii Europejskiej konkretnych rozwiązań systemowych w obszarze pomocy społecznej. Jednocześnie funkcjonuje polityka społeczna Unii Europejskiej, której zadaniem jest koordynowanie krajowych polityk społecznych w takim zakresie, jaki jest niezbędny dla prawidłowego funkcjonowania całej wspólnoty.

1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z kluczowych celów Unii Europejskiej jest zmniejszanie różnic w poziomie rozwoju pomiędzy państwami i regionami. Polska uczestniczy w realizacji unijnej polityki społeczno-

gospodarczej, co wiąże się m.in. z możliwością korzystania ze środków finansowych pochodzących z funduszy europejskich.

W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski, Rada oraz Komisja Europejska wspólnie ogłosiły Europejski filar praw socjalnych jako odpowiedź na aktualne wyzwania społeczne w Europie. Dokument ten obejmuje 20 zasad pogrupowanych w trzech obszarach: równość szans i dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i integracja społeczna.

Działania realizowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r., koncentrują się na wspieraniu rynku pracy oraz integracji społecznej. Obejmują one m.in. poprawę dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy, modernizację instytucji rynku pracy, wspieranie równości kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego z prywatnym, a także pomoc pracownikom i przedsiębiorstwom w dostosowywaniu się do zmian.

Ponadto działania te mają na celu podnoszenie jakości i dostępności systemów edukacji i szkoleń, ich lepsze powiązanie z rynkiem pracy oraz promowanie uczenia się przez całe życie. Istotnym elementem jest również wspieranie integracji społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu, a także zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości usług. Szczególna uwaga poświęcana jest grupom zagrożonym marginalizacją, w tym migrantom, społecznościom romskim oraz osobom najbardziej potrzebującym, zwłaszcza dzieciom.

1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym,

aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) jest programem rządowym, który wyznacza kluczowe kierunki polityki publicznej na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030.

Celem głównym Programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Do zrealizowania celu głównego wskazano trzy cele szczegółowe:

1. zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem wśród dzieci i młodzieży,
2. zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym,
3. zwiększenie integracji społecznej grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem, w tym osób bezdomnych i migrantów.

1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność ze Strategią zrównoważonego rozwoju Gminy Wołomin do 2035 roku

W sferze społecznej w strategii wyróżniono następujący cel oraz kierunki działania:

Cel: *Wysoki kapitał społeczny, bezpieczeństwo, jakość życia i nowoczesne usługi społeczne*

→ Kierunek działania 1.1 *Rozwój oferty aktywnego spędzania wolnego czasu*

→ Kierunek działania 1.2 *Rozwój usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych*

→ Kierunek działania 1.3. *Cyfryzacja usług gminnych*

→ Kierunek działania 1.4. *Poprawa wizerunku miasta i wspieranie działań na rzecz budowy tożsamości lokalnej, zachęcenia do osiedlania się młodych rodzin*

→ Kierunek działania 1.5. *Modernizacja i doposażenie infrastruktury oświatowej oraz wzmocnienie potencjału oświaty*

→ Kierunek działania 1.6. *Poprawa bezpieczeństwa publicznego, rozwój infrastruktury krytycznej*

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze

Celem głównym strategii jest: *Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałe i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska.*

W ramach tej strategii w obszarze społecznym wyznaczono główny kierunek działań: *MAZOWSZE ZINTEGROWANE SPOŁECZNIE Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki.*

Zgodność ze Strategią Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030

Cel główny: *Wzmacnianie kapitału ludzkiego, społecznego i kulturowego, większa spójność społeczna przez inwestycje społeczne.*

Cel szczegółowy I: *Zapobieganie pogłębianiu się problemów społecznych poprzez wdrażanie programów i projektów na rzecz ogółu mieszkańców i wybranych grup (w tym mniejszości narodowych i etnicznych) oraz sprawne realizowanie polityki społecznej na Mazowszu.*

Cel szczegółowy II: *Deinstytucjonalizacja i rozwój spersonalizowanych, zintegrowanych usług społecznych, w tym o charakterze środowiskowym.*

Cel szczegółowy III: *Inwestycje w służby społeczne oraz zawody pomocowe. Poprawa wizerunku pomocy społecznej.*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin jest zgodna także z następującymi programami strategicznymi:

- *Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii województwa mazowieckiego na lata 2026-2030,*
- *Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy domowej województwa mazowieckiego na lata 2026–2030,*

- *Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2023–2030,*
- *Wojewódzki Program Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2027,*
- *Program Polityki Senioralnej Województwa Mazowieckiego na lata 2022–2026. Aktualizacja 2025,*
- *Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim na lata 2022–2030,*
- *Wojewódzki Program Rozwiązywania Kryzysu Bezdomności Województwa Mazowieckiego na lata 2023–2027,*
- *Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Mazowieckiego na lata 2026–2030,*
- *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu Województwa Mazowieckiego na lata 2023–2026,*
- *Wojewódzki Program Pomocy i Oparcia Społecznego dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Województwa Mazowieckiego na lata 2023–2027.*

II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Gminy Wołomin.

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Wołomin,
- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu.

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Wołomin:

- analiza sytuacji społecznej w Gminie Wołomin w oparciu o dane instytucji i organizacji działających w Gminie i powiecie,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy Wołomin.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie Wołomin:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych w Gminie Wołomin,
- określenie zasobów społecznych.

Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy Wołomin,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie Wołomin,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w Strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Miejski w Wołominie, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, NZOZ, KPP, PCPR, PPP, placówki oświatowe, Szpital, GKRPA, ZI oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie problemów i oczekiwań.

Elementem uspołecznienia procesu budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin było przeprowadzenie badania ankietowego bazującego na metodologii CAWI (Computer Assisted Web Interview), skierowanego do dorosłych mieszkańców - osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy oraz druga ankieta została skierowana do dzieci i młodzieży.

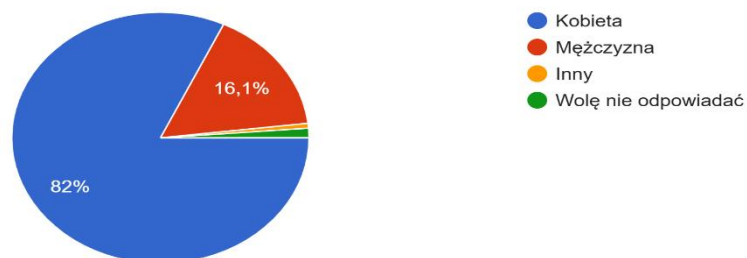
W badaniu kwestionariuszowym dla osób dorosłych udział wzięło łącznie 161 osób (132 kobiety, 26 mężczyzn, 1 odpowiedź – inny, 2 odpowiedzi – wolę nie odpowiadać).

52,8% respondentów mieszka na terenie gminy od urodzenia, 32,9% powyżej 10 lat, 7,5% od 6 do 10 lat, 6,2% do 5 lat, jedna osoba od 30 lat.

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Płeć:

161 odpowiedzi

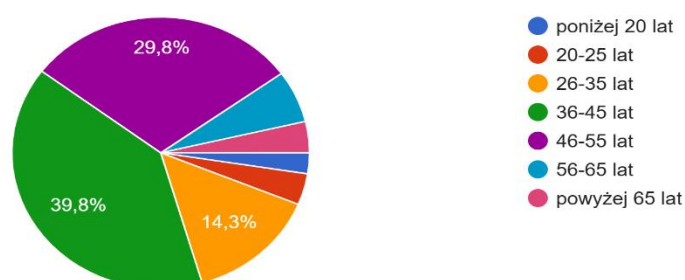

Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 36-45 lat – 64 osoby, następnie 46-55 lat – 48 osób, a także 26-35 lat – 23 osoby.

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Wiek:

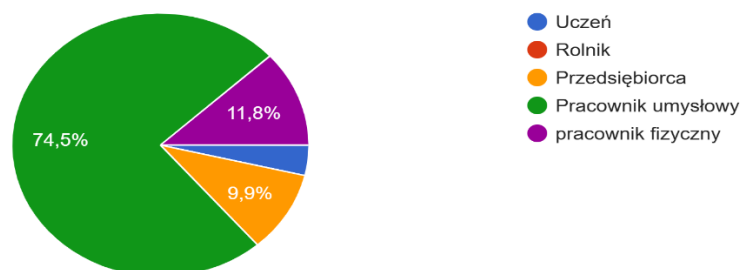
161 odpowiedzi

Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy Gminy Wołomin deklarowali się najczęściej jako pracownik umysłowy (74,5% osób), pracownik fizyczny (11,8%), a także przedsiębiorca 9,9%.

Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

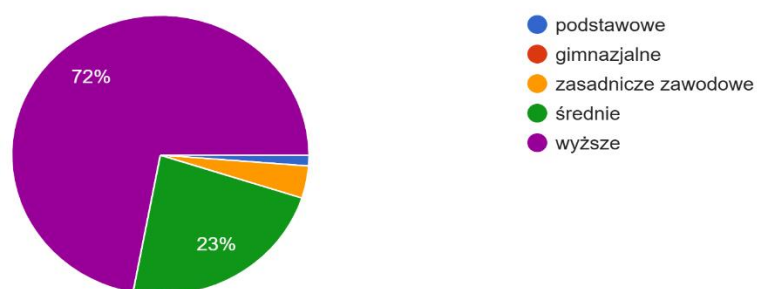
Zawód:
161 odpowiedzi

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (116 osób), następnie średnie – 23% respondentów.

Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Wykształcenie:
161 odpowiedzi

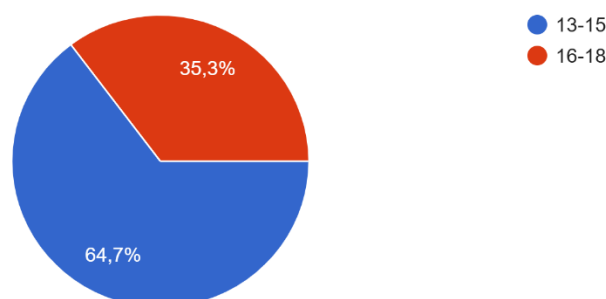
Ankietę skierowaną do dzieci i młodzieży wypełniły 102 osoby (61 dziewcząt, 31 chłopców, 10 osób wybrało odpowiedź – wolę nie odpowiadać).

64,7 % respondentów było w wieku od 13 do 15 lat, natomiast 35,3% w wieku od 16 do 18 lat.

Wykres 5. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Wiek

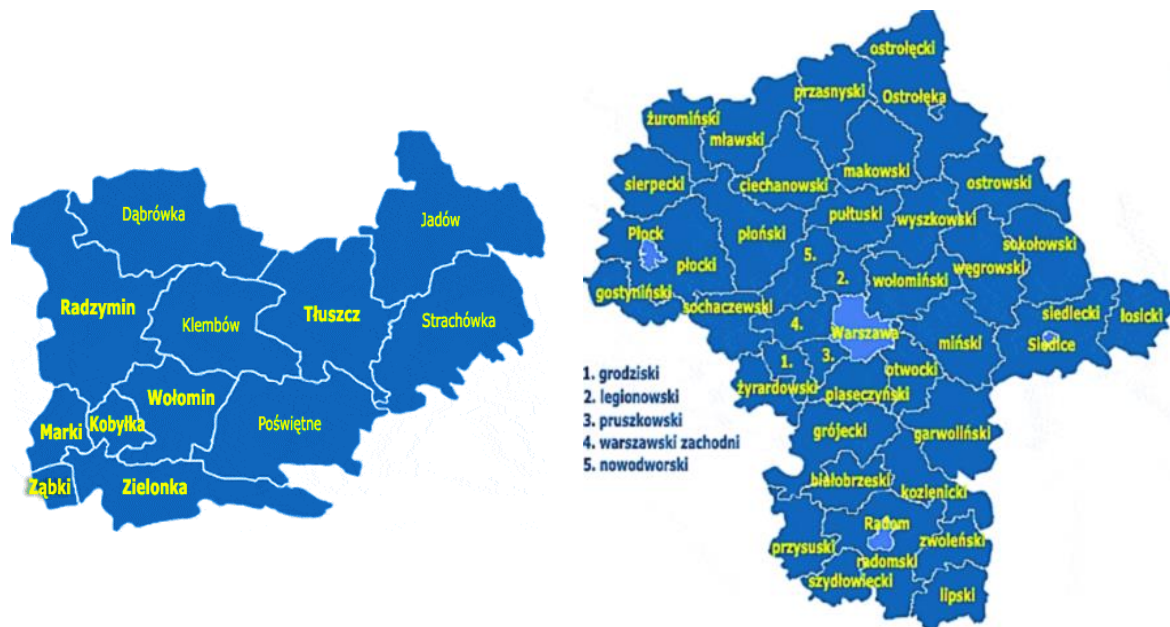
102 odpowiedzi

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację i efektywną realizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii. Przedłożony materiał został opracowany przy merytorycznym wsparciu eksperta zewnętrznego – Agnieszki Wróblewskiej.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Położenie geograficzne

Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Wołomin w Powiecie Wołomińskim w Województwie Mazowieckim. Źródło: <http://gminy.pl/>

Gmina miejsko - wiejska Wołomin położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w zachodniej części powiatu wołomińskiego. Siedzibą Gminy jest miasto Wołomin. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminami Radzymin i Kłembów, od wschodu z gminą Poświętne, od południa z gminą Zielonka i od zachodu z gminą Kobyłka. Powierzchnia gminy wynosi 62 km², lesistość stanowi 14,9%. Gminę Wołomin stanowi miasto Wołomin o powierzchni 1732 ha oraz obszary wiejskie o powierzchni 4 421 ha. W skład obszarów wiejskich Gminy wchodzi 15 sołectw: Czarna, Helenów, Zagoścień, Lipinki, Duczki, Stare Grabie, Nowe Grabie, Stare Lipiny, Nowe Lipiny, Majdan, Mostówka, Cięciewa, Leśniakowizna, Ossów, Turów. W składzie miasta Wołomin znajduje się 13 osiedli: Wołomin, Nafta, Sławek, Sosnowka, Centrum, Wileńska, Polna – Asnyka, Słoneczna - Kolonia Grudek, Partyzantów, Sławek – Nowa Wieś, Niepodległości, Lipińska, Reja.

2. Historia

Pierwsze wzmianki dotyczące Wołomina pochodzą z XV wieku. Nazwa Wołomin wywodzi się od XVI-wiecznego właściciela, Jana de Volumne. Po wybudowaniu w roku 1862 linii kolejowej stał się on miejscowością letniskową dla Warszawy. W 1902 roku powstała kapliczka, następnie zaczęto budować kościół. Na początku XX wieku rozwinęło się tu osadnictwo typu miejskiego, któremu sprzyjało powstanie w czerwcu 1905 roku huty szkła. Wołomin otrzymał prawa miejskie 4 lutego 1919 r., na mocy dekretu Naczelnika RP Marszałka Józefa Piłsudskiego. W roku 1920 w okolicach Wołomina na polach Ossowa doszło do kluczowych walk Bitwy Warszawskiej.

W okresie międzywojennym znaczną część ludności (ponad 3 tys. na 17 tys. mieszkańców w 1939 r.) Wołomina stanowili Żydzi. Mieszkali tu również Rosjanie, którzy uciekli przed rewolucją bolszewicką. Podczas II wojny światowej wołomińscy Żydzi zostali przesiedleni do warszawskiego getta. 30 lipca 1944 roku rozpoczęła się pod Wołominem największa na ziemiach polskich bitwa wojsk pancernych, w bitwie po obu stronach wzięło udział około 1000 czołgów.

Po wojnie, w roku 1952, Wołomin stał się miastem powiatowym, co przyspieszyło jego rozwój. Powstały zakłady stolarki budowlanej oraz Przedsiębiorstwo Poszukiwań Nafty i Gazu. W latach 70 i 80 XX wieku powstały osiedla bloków z wielkiej płyty, które przyczyniły się do wzrostu liczby ludności miasta.¹

3. Gospodarka Gminy

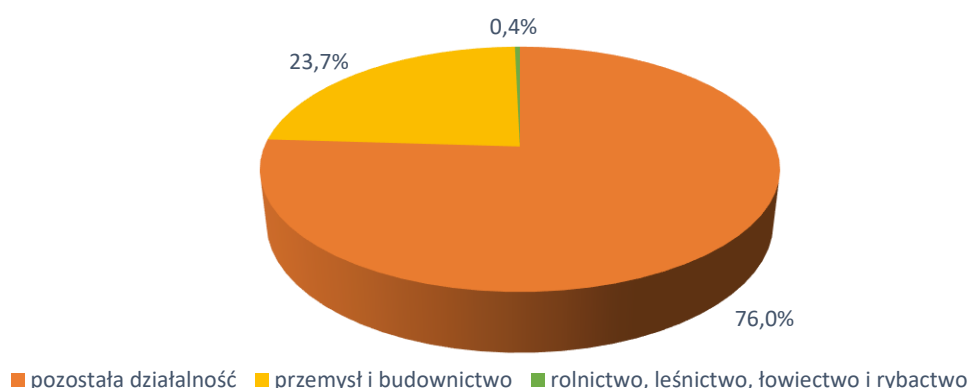
3.1 Przedsiębiorczość

W gminie Wołomin w roku 2024 w rejestrze REGON zarejestrowane były 7 673 podmioty gospodarki narodowej, z czego 5 878 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 438 nowych podmiotów, a 274 podmioty zostały wyrejestrowane. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Wołomin najwięcej (678) jest spółek cywilnych. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (7 442) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,4% (28) podmiotów jako

¹ <https://pl.wikipedia.org/>

rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 23,7% (1 816) podmiotów, a 76,0% (5 829) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Wołomin najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24.5%) oraz budownictwo (15.7%). 311 osób fizycznych prowadziło działalność w obszarze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.²

Wykres 6. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Wołomin. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

W sektorze publicznym w 2025 roku działały 103 podmioty (liczba taka sama jak w 2024 roku), w sektorze prywatnym 1650 podmiotów (w 2024 roku 1605).

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS, dane za 2024 rok), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie Gminy Wołomin przypada 1508 firm. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym jest zarejestrowanych 260,8 podmiotów. Odnosząc się do fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych można stwierdzić, iż na 10 tys. mieszkańców przypada 31 tego typu podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2022	2023	2024
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	1 443	1 476	1 508
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	107	91	86

² Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Wolomin

jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	68	56	54
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	249,1	255,4	260,8
udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ogółem	%	77,1	77,0	76,6
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed. gosp.	28	30	31
nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed. gosp.	2	2	1

4. Ludność Gminy

4.1 Demografia

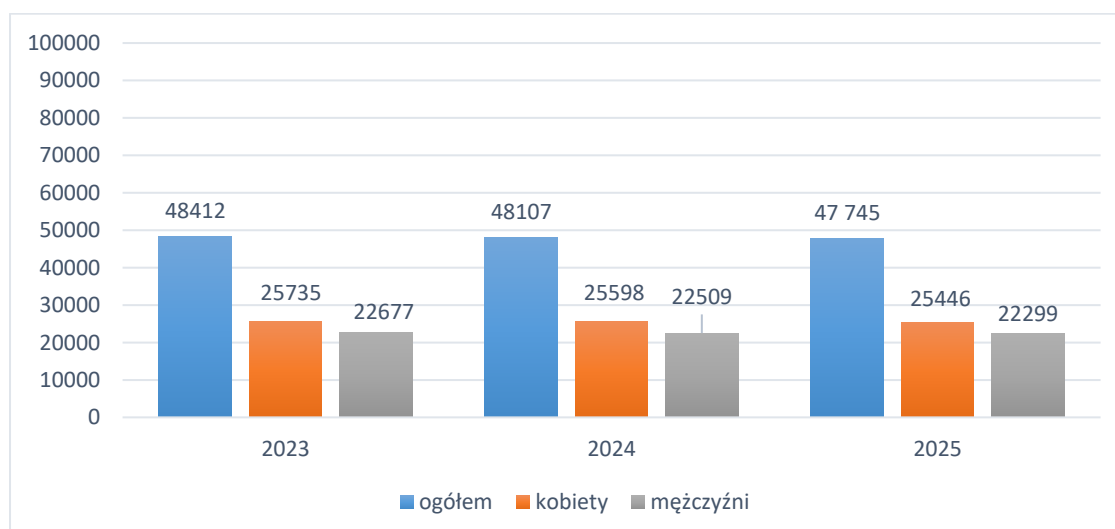
Na przestrzeni lat 2023-2025 liczba ludności gminy stopniowo spadała.

Tabela 2. Demografia Gminy Wołomin. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie

Rok	2023	2024	2025
Ogółem	48 412	48 107	47 745

Średni wiek mieszkańców gminy wynosi 41,6 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Współczynnik feminizacji w Gminie wynosił 111.

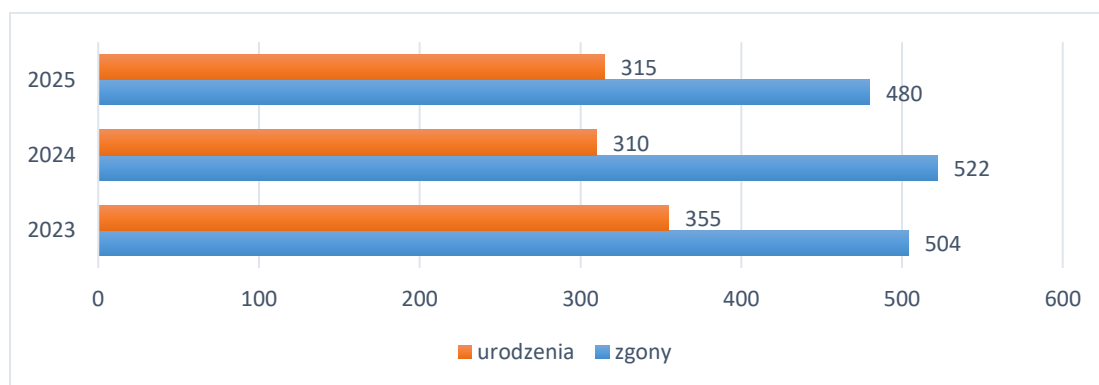
Wykres 7. Liczba ludności. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie

Wśród ogólnej liczby mieszkańców dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Według danych GUS w 2024 roku wśród mieszkańców Gminy Wołomin ponad połowa to osoby w wieku produkcyjnym (57,8%), osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 19,5% ogółu, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 22,7% ludności.

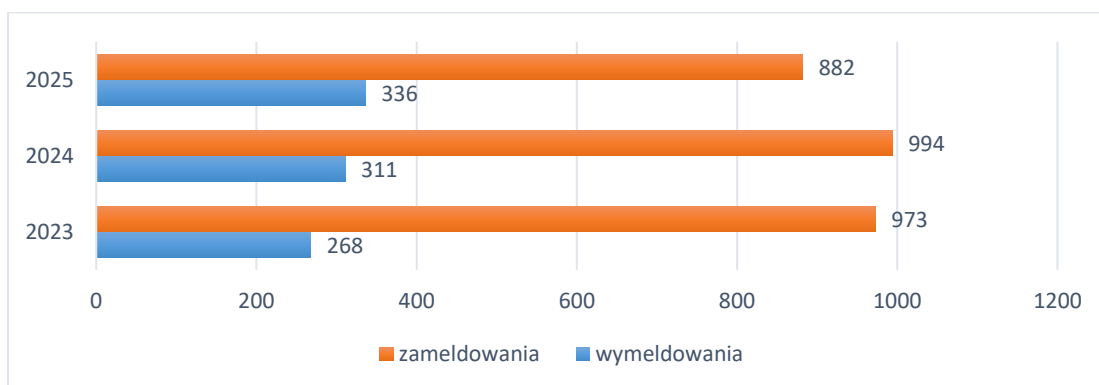
W latach 2023-2025 na terenie Gminy zanotowano ujemny przyrost naturalny. Ogólny bilans trzech lat wyniósł minus 514 osób.

Wykres 8. Ruch naturalny ludności w Gminie Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie

W przypadku salda migracji wskaźniki są dodatnie. Na przestrzeni lat 2023-2025 liczba zameldowań przewyższała liczbę wymeldowań. Saldo migracji dla lat 2023-2025 wynosiło 1934 osób.

Wykres 9. Migracje ludności na terenie Gminy Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne Gminy należy zwrócić uwagę na ujemny przyrost naturalny gminy. Podobna sytuacja obserwowana jest w całej Polsce.

Niepokój na przyszłość może budzić fakt, że prawie 58% mieszkańców, to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które

wybrały Gminę na miejsce zamieszkania. Podsumowując, w latach 2023–2025 Gmina Wołomin odnotowała stopniowy spadek liczby mieszkańców, wynikający przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego. Jednocześnie dodatnie saldo migracji częściowo łagodziło ten trend, wskazując na napływ nowych mieszkańców. Struktura ludności pozostaje korzystna, z przewagą osób w wieku produkcyjnym, jednak zauważalny udział osób w wieku poprodukcyjnym może w przyszłości świadczyć o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa.

4.2 Poziom życia

Suma wydatków z budżetu gminy Wołomin wyniosła w 2024 roku 350,6 mln złotych, co daje 6,9 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 11,4% w porównaniu do roku 2023. Największa część budżetu gminy Wołomin - 45,5% została przeznaczona na oświatę i wychowanie, 6,2% na pomoc społeczną (w przeliczeniu na jednego mieszkańca, to 429,6 zł). Suma dochodów do budżetu gminy Wołomin wyniosła w 2024 roku 332,9 mln złotych, co daje 6,5 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 13,8% w porównaniu do roku 2023. W budżecie gminy Wołomin wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 1,9 tys. złotych na mieszkańca (28,9%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 93,8 złotych na mieszkańca (1,4%).³

4.3 Mieszkalnictwo

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w zasobie mieszkaniowym gminy znajdowało się 818 lokali mieszkalnych mieszczących się w 111 budynkach. W 2024 r. kontynuowano zasiedlanie nowo wybudowanego budynku komunalnego w Nowych Lipinach przy ul. Rolnej 44B. Budynek składa się z 30 lokali o łącznej powierzchni mieszkań 987,18 m² wyposażonych w instalacje wodno-kanalizacyjną, elektryczną, teletechniczną, gazu ziemnego oraz dwufunkcyjne kotły gazowe do CO i PWU. W 2024 r. z otrzymanych ponad stu skierowań do zawarcia umów najmu, podpisano 90 umów najmu na lokale mieszkalne, w tym: 39 umów z nowymi najemcami, 9 po zmarłym członku rodziny, 10 z zamiany lokali, 10 po spłacie zadłużenia oraz

³ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Wolomin#finanse-publiczne

19 umów najmu socjalnego lokali lub najmu lokali tymczasowych. Ponadto 24 osoby, które otrzymały skierowanie na najem lokalu zrezygnowały z podpisania umowy, a 5 spraw jest w trakcie procedowania. W 2024 roku sprzedano 14 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 539,12 m² za łączną kwotę 1 079 057,04 zł.⁴

W 2024 roku w gminie Wołomin oddano do użytku 146 mieszkań, na każdych 1000 mieszkańców oddano do użytku 2,86 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Wołomin to 19 668 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 387 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego (464,8) oraz mniejsza od średniej dla całej Polski (425,90). 59,6% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 40,4% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Wołomin, to 4,82, a przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2024 roku w gminie Wołomin, to 129,30 m². Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 96,57% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 95,79% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 95,26% mieszkań posiada łazienkę, 84,90% korzysta z centralnego ogrzewania, a 77,64% z gazu sieciowego.⁵

Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Wołomin. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

	Jednostka miary	2022	2023	2024
Zasoby mieszkaniowe				
Budynki mieszkalne	mieszk.	19 438	19 549	19 668
izby	izba	78 794	79 341	79 893
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 560 481	1 575 076	1 590 039
Budynki mieszkalne w Gminie				
Ogółem	bud.	10163	10241	10325
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne				
wodociąg	mieszk.	18 764	18 875	18 994
ustęp spłukiwany	mieszk.	18 610	18 721	18 840

⁴ RAPORT-O-STANIE-GMINY-ZA-2024

⁵ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Wolomin#podstawowe-informacje

łazienka	mieszk.	18 505	18 616	18 735
centralne ogrzewanie	mieszk.	16 468	16 579	16 699
Mieszkania wyposażone w instalacje - w %				
wodociąg	%	96,5	96,6	96,6
ustęp splukiwany	%	95,7	95,8	95,8
łazienka	%	95,2	95,2	95,3
centralne ogrzewanie	%	84,7	84,8	84,9
Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki				
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	80,3	80,6	80,8
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	30,5	30,8	31,2
mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	380,0	382,9	386,5

5. Infrastruktura społeczna Gminy i Miasta Wołomin

5.1 Oświata⁶

W Gminie Wołomin działalność prowadzą placówki oświatowe publiczne i niepubliczne.

Szkoły i przedszkola publiczne:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Wacława Nałkowskiego w Wołominie,
- Zespół Szkół nr 3 w Wołominie, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II i III Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ignacego Łukasiewicza w Wołominie,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wołominie
- Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marynarki Wojennej RP w Wołominie,
- Sportowa Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Wołominie,
- Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Królowej Jadwigi w Wołominie,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Czarnej,

⁶ RAPORT-O-STANIE-GMINY-ZA-2024

- Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Starych Grabiach,
- Szkoła Podstawowa im. Ignacego Jana Paderewskiego w Zagościńcu,
- Szkoła Podstawowa im. ks. Ignacego Skorupki w Ossowie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Duczkach, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II i Przedszkole im. Pszczółki Mai,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Leśniakowiźnie, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Małych Odkrywców,
- Przedszkole nr 2 im. Pyzy Wędrowniczki w Wołominie,
- Przedszkole nr 5 im. Kota w Butach w Wołominie,
- Przedszkole nr 6 im. Bajka w Wołominie,
- Przedszkole nr 8 im. Czerwonego Kapturka w Wołominie,
- Przedszkole nr 9 im. Jasia i Małgosi w Wołominie,
- Przedszkole nr 10 im. Misia Uszatka w Wołominie.

Przedszkola publiczne prowadzone przez osobę prawną lub fizyczną inną niż gmina, zapewniają miejsca dla około 500 dzieci. Otrzymują dotację z budżetu gminy w wysokości 100% podstawowej kwoty dotacji. Są to:

- Publiczne Przedszkole „Zaczarowany Zamek” ,
- Publiczne Przedszkole „Baśniowa Kraina” z oddziałami integracyjnymi”,
- Przedszkole Publiczne „Kraina Przedszkolaków”,
- Przedszkole Publiczne „Wesołe Nutki”,
- Przedszkole Publiczne „Bambi” – Lipinki,
- Przedszkole Publiczne „Bambi” – Duczki.

Uzupełnieniem sieci publicznych szkół i przedszkoli są niepubliczne szkoły, przedszkola i punkty przedszkolne działające na terenie Gminy Wołomin, które zapewniają miejsca w przedszkolach dla około 682 dzieci oraz w szkołach dla około 381 uczniów. Przedszkola niepubliczne otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu gminy w wysokości 75% podstawowej kwoty dotacji. Są to:

- Niepubliczne Przedszkole Krasnal – Wołomin, ul. Kurkowa,
- Niepubliczne Przedszkole Krasnal – Wołomin, ul. Głowackiego,
- Niepubliczne Przedszkole Baśniowa Kraina I Oddział Integracyjnego Centrum Oświatowego Sp. z o.o.,
- Niepubliczne Przedszkole Leśny Zakątek,

- Przedszkole ProEducado „Pszczołka Maja”,
- Niepubliczne Przedszkole Wesoła Chatka,
- Wąska 22. Niepubliczne Przedszkole Przyrodniczo-Językowe,
- Niepubliczne Przedszkole Integracyjne KOLOROWE KREDKI,
- Dwujęzyczne Niepubliczne Przedszkole NOVUM,
- Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Abc...,
- Niepubliczne Przedszkole „Wesoły Skrzat”
- Niepubliczne Przedszkole „Olinkowo”,
- Radosne Przedszkole w Wołominie,
- Niepubliczne Przedszkole „Z Pasji”.

Niepubliczne punkty przedszkolne prowadzące działalność na terenie gminy otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu gminy w wysokości 40% podstawowej kwoty dotacji.

Są to:

- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Klub Radosnego Przedszkolaka”,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny Akademia Dziecięca „Promyk”,
- Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Vitautia”,
- Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „ASQ”,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Tęczowa Kraina”,
- Vitautia – Niepubliczny Punkt Przedszkolny Do Zadań Specjalnych.

Szkoły niepubliczne prowadzące działalność na terenie gminy Wołomin, w których realizowany jest obowiązek szkolny, otrzymują dotację na każdego ucznia w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego:

- Prywatna Szkoła Podstawowa ICO,
- Dwujęzyczna Niepubliczna Szkoła Podstawowa NOVUM,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa PROEDUCADO.

Tabela 4. Szkoły i przedszkola, dla których gmina Wołomin jest organem prowadzącym. Źródło: dane UM Wołomin.

kategoria	2023	2024	2025
Liczba szkół	13	13	13
Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół na terenie gminy, w tym	5492 w tym 219 uczniów z orzeczeniem	5404 w tym 256 uczniów z orzeczeniem	5603 w tym 343 uczniów z orzeczeniem

wyszczególnienie uczniów z niepełnosprawnością			
Liczba nauczycieli w szkołach	436	443	468
Liczba przedszkoli	8	8	8
Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, w tym wyszczególnienie dzieci z niepełnosprawnością	1124 w tym 28 dzieci z orzeczeniem	1139 w tym 42 dzieci z orzeczeniem	1151 w tym 56 dzieci z orzeczeniem
Liczba nauczycieli w przedszkolach	97	108	122
Liczba nauczycieli w zespołach szkolno-przedszkolnych i zespole szkolnym	144	160	182

W roku szkolnym 2024/2025 w publicznych szkołach na terenie gminy Wołomin kształciło się w 250 oddziałach 5623 uczniów, a do 49 publicznych oddziałów przedszkolnych uczęszczało 1131 dzieci. W roku 2023 w szkołach funkcjonowało 15 klas integracyjnych, do których uczęszczało 247 uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością. Do szkół uczęszczało 277 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto w szkołach funkcjonowało 8 oddziałów klas sportowych, do których uczęszczało 170 uczniów. W roku 2024 w szkołach funkcjonowało 17 klas integracyjnych, do których uczęszczało 298 uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością. Ogólnie do szkół uczęszczało 287 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto w szkołach funkcjonowało 9 oddziałów klas sportowych, do których uczęszczało 178 uczniów. W roku 2025 w szkołach funkcjonowało 20 klas integracyjnych, do których uczęszczało 399 uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością. Z powyższych danych wynika, iż z roku na rok wzrasta liczba dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością, a co za tym idzie liczba klas integracyjnych.

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach i przedszkolach zatrudnionych było 696 nauczycieli (604,89 etatów) oraz 267 pracowników administracji i obsługi (248,53 etatów). W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach i przedszkolach zatrudnionych było 766 nauczycieli (676,34 etatów) oraz 303 pracowników administracji i obsługi (279,26 etatów). Wśród zatrudnionych nauczycieli największy procent stanowią nauczyciele dyplomowani 55%, nauczyciele mianowani to 26%, nauczyciele początkujący 19%.

W roku szkolnym 2023/2024 gmina Wołomin zorganizowała bezpłatny dowóz dla 25 uczniów do Szkoły Podstawowej w Leśniakowiznie, zgodnie z art. 39 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, natomiast w roku szkolnym 2024/2025 dla 19 uczniów.

Ponadto w roku szkolnym 2023/2024 gmina Wołomin zorganizowała dowóz do szkół i placówek oświatowych dla 106 uczniów niepełnosprawnych lub zwracała koszty przejazdu tych uczniów i ich opiekunów, a w roku szkolnym 2024/2025 dla 103 uczniów. Koszty dowozu zostały pokryte w 100% ze środków własnych Gminy Wołomin.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie jest właściwą dla dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie gminy Wołomin. W latach 2023 -2025 Poradnia wydała następującą liczbę orzeczeń:

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla uczniów z niepełnosprawnością przez Poradnię P-P dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wołomin. Źródło: Dane Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Wołominie.

	2023	2024	2025
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	515	664	928
Orzeczenia o potrzebie kształcenia indywidualnego	97	127	203
RAZEM	612	791	1131

5.2 Kultura

Miejski Dom Kultury w Wołominie

Miejski Dom Kultury w Wołominie (MDK) wraz z filią Centrum Aktywności Wołomin „Stara Elektrownia” (CAW) realizuje zadania własne gminy w zakresie kultury, edukacji oraz aktywizacji społecznej mieszkańców.

Edukacja kulturalna i oferta stała

W 2025 roku z oferty zajęć stałych MDK i CAW skorzystało 2159. Instytucja prowadziła szeroką ofertę edukacyjną obejmującą:

- zajęcia artystyczne (rysunek i malarstwo, rękodzieło, warsztaty 3D, majsterkowanie),
- zajęcia ruchowe i prozdrowotne (taniec nowoczesny, tai-chi, karate, pilates, gimnastyka korekcyjna),
- zajęcia edukacyjne i rozwijające (szachy, język angielski, zajęcia tematyczne),
- działania międzypokoleniowe (Wołomiński Uniwersytet Trzeciego Wieku – 626 uczestników, Uniwersytet Dzieci – 88 uczestników).

Istotnym elementem działalności były również sekcje muzyczne (chóry, zespoły wokalne, nauka gry na instrumentach, Miejska Orkiestra Dęta) oraz grupy teatralne (Teatr Tym Razem,

Teatr Trzeci Bieg, Teatr Młodego Aktora, Teatr Ryszarda Matusiewicza), które rozwijały kompetencje artystyczne i społeczne uczestników.

MDK pełnił funkcję głównego organizatora wydarzeń kulturalnych w gminie. W 2025 roku zrealizowano liczne inicjatywy o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, w tym:

- wydarzenia cykliczne: Noworoczny Koncert kolęd i pastorałem „Gwiazdo świeć, kolędo leć”, Orszak Trzech Króli, Dni Wołomina (28–29 czerwca, z bogatym programem koncertowym i Wołomińskim Festiwalem Piwa i Dobrego Jadła o charakterze charytatywnym), Rozświetlenie Choinki Miejskiej i Świąteczny Kiermasz, koncert kolęd Wołomińskiego Chóru Gospel,
- festiwale: im. Wiery Gran, Festiwal Szkła, Hip hop WWL Jam, Festiwal Teatralny Blackout, „Wierszem i Sercem Malowane”, Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu, Literacki Festiwal „Znaczenia”,
- cykle wydarzeń: Teatralna 13, Parkogranie, Kino Letnie, Wyprzedaż garażowa, wernisaże w Galerii Oranżeria,
- wydarzenia profilaktyczne: „Kobiety mają moc” oraz „Chłopaki z wąsami”,
- wydarzenia okazjonalne: Jubileusz 30-lecia MDK, Dzień Otwarty, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Zaduszki Jazzowe,
- uroczystości patriotyczne: obchody rocznic historycznych, m.in. Powstania Warszawskiego, Konstytucji 3 Maja, Bitwy Warszawskiej 1920 czy Święta Niepodległości.

MDK i CAW aktywnie współpracowały z instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi oraz środowiskiem edukacyjnym. Przestrzenie instytucji były udostępniane m.in. teatrom, klubom seniora, organizacjom kombatanckim, szkołom oraz instytucjom (np. Politechnika Warszawska, OPS, Straż Miejska, Sanepid).

Realizowano także działania profilaktyczne, edukacyjne i społeczne, w tym program „Bezpieczna Wołominianka”.

W 2025 roku podobnie, jak w latach poprzednich, MDK prowadził kompleksową ofertę wypoczynku i edukacji pozaformalnej:

- półkolonie zimowe „Zima w mieście” (84 uczestników),
- półkolonie letnie „Lato w mieście” (176 uczestników).

Program obejmował zajęcia edukacyjne, artystyczne, sportowe, wycieczki oraz działania profilaktyczne.

CAW „Stara Elektrownia” realizowało dodatkowe bezpłatne zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży w czasie ferii i wakacji, a także wydarzenia integracyjne, w tym pokazy filmowe.

Finansowanie i środki zewnętrzne

W 2025 roku MDK pozyskał 296 600 zł środków zewnętrznych, co znacząco wsparło realizację działań kulturalnych i społecznych. Środki pochodziły m.in. z Instytutu Teatralnego, Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca, Samorządu Województwa Mazowieckiego, Powiatu Wołomińskiego oraz programów profilaktycznych gminy.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie

Miejska Biblioteka Publiczna w Wołominie jest nowoczesną instytucją kultury, która łączy tradycyjne funkcje biblioteczne z szeroką ofertą działań kulturalnych i edukacyjnych. Prowadzone inicjatywy służą nie tylko promocji czytelnictwa, lecz także integracji społeczności lokalnej, rozwojowi kompetencji kulturowych i technologicznych mieszkańców oraz tworzeniu przestrzeni sprzyjającej wymianie myśli i doświadczeń.

W skład Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nałkowskiej, wchodzi trzy filie w tym dwie, które mieszczą się na terenach wiejskich:

- Filia Osiedle Niepodległości,
- Filia Ossów,
- Filia Lipinki

oraz Biblioteka Główna, podzielona na trzy działy: Wypożyczalnię dla dorosłych, Oddział dla dzieci i młodzieży, Czytelnię Multimedialną.

Promocja czytelnictwa i edukacja literacka

Biblioteka prowadzi stałe działania na rzecz promocji czytelnictwa wśród mieszkańców gminy Wołomin. Istotnym elementem tej działalności są lekcje biblioteczne, dostosowane do wieku uczestników i oparte na starannie dobranej literaturze. Dzięki współpracy z przedszkolami i szkołami podstawowymi dzieci rozwijają kompetencje czytelnicze oraz zainteresowanie książką od najmłodszych lat. W okresie ferii zimowych oraz wakacji letnich we wszystkich placówkach organizowane są tematyczne bloki zajęć dla dzieci, łączące czytanie z aktywnymi formami pracy.

Uzupełnieniem oferty dla najmłodszych jest także „Bajkopaka” – zestaw do wypożyczania zawierający książkę oraz elementy wspierające rozwój dziecka (puzzle, maskotkę i materiały plastyczne), który stanowi przykład działań dostosowanych do potrzeb różnych grup odbiorców i sprzyja wczesnemu kontaktowi z książką.

Ważnym obszarem działalności są również spotkania autorskie, umożliwiające bezpośredni kontakt z pisarzami i przedstawicielami świata kultury. Wydarzenia te sprzyjają rozmowie o literaturze, inspiracjach oraz procesie twórczym, a także rozwijają kompetencje odbioru tekstów kultury. W 2025 r. zorganizowano dziesięć takich wydarzeń.

Biblioteka aktywnie włącza się także w ogólnopolskie inicjatywy promujące czytelnictwo, takie jak „Noc Bibliotek”, „Tata też czyta”, „Narodowe Czytanie” czy „Odjazdowy Bibliotekarz”, integrując lokalną społeczność wokół wspólnych działań i wydarzeń literackich. Biblioteka realizuje także programy i akcje czytelnicze wspierające systematyczny kontakt z książką na różnych etapach życia, w tym:

- „Mała książka – wielki człowiek”, zachęcająca rodziców do wspólnego czytania z dziećmi;
- „Zostań Superczytelnikiem”, promująca regularne korzystanie z oferty biblioteki wśród najmłodszych;
- „Literacki Budżet Obywatelski”, umożliwiający mieszkańcom współdecydowanie o zakupie nowości wydawniczych.

Nowoczesne technologie

Biblioteka aktywnie wdraża nowoczesne technologie w celu zwiększenia dostępności swoich usług i zasobów. Czytelnicy mogą korzystać z cyfrowych źródeł wiedzy, m.in. poprzez dostęp do wypożyczalni Academica, umożliwiającej przeglądanie zasobów naukowych Biblioteki Narodowej.

Istotnym elementem działań w tym obszarze jest również program „Komputerowe S.O.S.”, w ramach którego prowadzone są bezpłatne konsultacje dla osób starszych oraz wszystkich mieszkańców potrzebujących wsparcia w obsłudze komputera, smartfona lub tabletu.

Oferta biblioteki została także rozszerzona o dostęp do platformy Empik Go, umożliwiającej korzystanie z e-booków, audiobooków, czasopism cyfrowych oraz podcastów na własnych urządzeniach. Kody dostępu udostępniane są czytelnikom w cyklu miesięcznym. Oferujemy również wypożyczenie czytników e-booków.

Organizacja wydarzeń kulturalnych

Biblioteka w Wołominie pełni funkcję aktywnego centrum życia kulturalnego gminy. W jej przestrzeniach organizowane są warsztaty, spotkania, wystawy, wydarzenia literackie oraz inicjatywy o charakterze społecznym i edukacyjnym, odpowiadające na potrzeby różnych grup mieszkańców. Oferta wydarzeń jest na bieżąco rozwijana w oparciu o rozpoznanie potrzeb lokalnej społeczności oraz zainteresowanie odbiorców.

W 2025 roku realizowano projekt „Młodzieżowy Rollercoaster”, w ramach którego zorganizowano warsztaty dla młodzieży, szkolenia dla bibliotekarzy, grę biznesową oraz spotkanie autorskie. Działania te ukierunkowane były na rozwój kompetencji społecznych i wzmocnienie oferty skierowanej do młodych odbiorców.

Jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych był Festiwal Literacki Znaczenia, współorganizowany przez bibliotekę, który miał charakter ponadlokalny i stanowił istotny punkt na mapie wydarzeń literackich regionu.

Istotnym elementem działalności biblioteki są stałe formy pracy z czytelnikami. Funkcjonują kluby tematyczne sprzyjające integracji społecznej i rozwijaniu pasji, w tym: Dyskusyjny Klub Książki (działający od ponad 15 lat), Dziecięcy Dyskusyjny Klub Książki, Klub gier planszowych „RzućGrajWygraj”, który integruje mieszkańców w różnym wieku wokół wspólnej aktywności, oraz biblioteczne kółko szydełkowe.

W 2025 roku oferta została rozszerzona o kolejne działania cykliczne, w tym Bibliotekę Kraftową – zajęcia otwarte dla wszystkich grup wiekowych, rozwijające kreatywność poprzez pracę manualną, a także Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki, skierowany do osób od 10. roku życia. Istotną częścią oferty są również warsztaty sprzyjające aktywnemu uczestnictwu w kulturze.

Integracja społeczna i edukacja międzypokoleniowa

Ważnym aspektem działalności biblioteki jest także włączanie osób z niepełnosprawnościami w życie kulturalne. Działania w tym zakresie realizowane są m.in. poprzez stałą współpracę z lokalnymi instytucjami i organizacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami.

Szczególne znaczenie ma „Kawiarenka Słowa” – cykliczne spotkania organizowane we współpracy z Kołem Polskiego Związku Niewidomych, które stanowią przestrzeń do rozmowy o literaturze, wymiany doświadczeń oraz integracji uczestników.

Biblioteka współpracuje również ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Wołominie, organizując działania dostosowane do potrzeb jego uczestników, umożliwiające aktywny udział w kulturze oraz rozwijanie kompetencji społecznych i czytelniczych.

Biblioteka otwarta na lokalną społeczność

Miejska Biblioteka Publiczna w Wołominie pełni również funkcję przestrzeni otwartej dla mieszkańców. Dzięki projektowi „Biblioteka Sąsiadka” powstała nowa filia w Lipinkach, która stała się miejscem spotkań i aktywności lokalnej społeczności.

Aby promować kulturę również poza murami biblioteki, kontynuowana jest inicjatywa „Biblioteka na 2kołach”, mobilnej biblioteki umożliwiającej wypożyczanie książek w plenerze.

Działalność biblioteki jest szeroko promowana w mediach, m.in. dzięki współpracy z Radiem FAMA, gdzie w audycjach „Poczytaj mi FAMO” bibliotekarki polecają nowości wydawnicze. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wołominie ma charakter wielowymiarowy i łączy tradycyjne formy popularyzacji literatury z nowoczesnymi działaniami kulturalnymi i edukacyjnymi. Dzięki szerokiej ofercie kulturalnej, projektom integracyjnym oraz współpracy z instytucjami i organizacjami biblioteka jest miejscem otwartym na potrzeby mieszkańców i odpowiada na współczesne wyzwania.

Biblioteka regularnie udostępnia swoją przestrzeń na wystawy prac artystycznych, organizując co miesiąc ekspozycje prezentujące twórczość lokalnych artystów oraz uzdolnionej młodzieży z gminy. Szczególną formą wspierania młodych twórców jest inicjatywa „Giełda Młodych Artystów”, umożliwiająca prezentację ich dorobku szerszej publiczności.

Rocznik Wołomiński

Biblioteka angażuje się również w działania związane z dokumentowaniem i popularyzacją historii lokalnej. Co roku wydawany jest „Rocznik Wołomiński”, na którego łamach publikowane są artykuły, wspomnienia oraz opracowania dotyczące historii gminy Wołomin, a także teksty odnoszące się do współczesności, działalności organizacji społecznych i historii rodzinnych.

Ważnym elementem tego obszaru działalności są spotkania promujące kolejne wydania Rocznika. W 2025 roku odbył się jubileuszowy wieczór z okazji XX-lecia „Rocznika Wołomińskiego”, z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, autorów, regionalistów oraz mieszkańców. Program wydarzenia obejmował prezentację jubileuszowej publikacji wraz z dodatkiem specjalnym, wystąpienia okolicznościowe oraz dyskusję poświęconą historii i przyszłości wydawnictwa. Spotkanie miało również oprawę artystyczną i stanowiło przestrzeń do integracji oraz wymiany doświadczeń związanych z historią lokalną.

Zbiory Biblioteki wzbogacono w roku 2025 o materiały biblioteczne z zakresu literatury pięknej w języku polskim, literaturę popularnonaukową i regionalia. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców wyniosła 4,8. Stan księgozbioru na dzień 31.12.2025 r. wyniósł 80845 wol. W zbiorach Biblioteki znajduje się 77778 wol. książek drukowanych, 2328 audiobooki, 482 filmy, 2 dokumenty elektroniczne, 6 dokumentów muzycznych i 249 gier planszowych.

Rok 2025 w liczbach przedstawia się następująco:

- bibliotekę w 2025 roku odwiedzono: 57081 razy,
- aktywni czytelnicy i czytelniczki: 7130 osób,

- wypożyczono: 96484 zbiorów (książki, audiobooki, filmy, gry planszowe),
- w bibliotece odbyło się 544 wydarzenia, w których udział wzięło 10293 osób.

W roku 2025 Miejskiej Bibliotece Publicznej udało się pozyskać środki zewnętrzne na działania na rzecz promocji czytelnictwa i biblioteki, biorąc udział w programach grantowych:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025:

28538,00 zł

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego: Program Partnerstwo dla Książki – 20000 zł.

Rok 2025 to kontynuacja projektu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, Priorytet 2, Infrastruktura Bibliotek 2021–2025, w ramach którego pozyskano 1,5 mln zł na nową siedzibę filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lipinkach – Biblioteka Sąsiedzka. Dodatkowo projekt ten został współfinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich w Wołominie

Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich w Wołominie jest samorządową instytucją kultury posiadającą Statut i wpisaną do Państwowego Rejestru Muzeów i Rejestru Instytucji Kultury. Mieści się w jednym z najstarszych drewnianych budynków w Wołominie, który wpisany jest wraz z otaczającą zielenią do Rejestru Zabytków. Organizatorem Muzeum jest Rada Miejska w Wołominie. Muzeum prowadzi działalność nieprzerwanie od 1992 roku. Ma za zadanie upowszechnianie wiedzy o dorobku rodziny Nałkowskich, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie dóbr kultury związanych z Nałkowskimi i historią „Domu nad Łakami”, prowadzi działalność kulturalną, edukacyjną i wydawniczą. W 2025 roku zanotowano 2481 osób korzystających z oferty w siedzibie instytucji oraz 710 osób, które skorzystały z oferty Muzeum poza instytucją.

Najważniejsze wydarzenia w 2025 roku:

PROJEKT „KAŻDA KSIĄŻKA OPOWIADA HISTORIĘ. DOBRA KSIĄŻKA OPOWIADA MĄDRĄ HISTORIĘ”: jubileuszowe wydanie powieści „Dom nad łakami” Zofii Nałkowskiej (1925) w edycji muzealnej z ilustracjami i wstępem. Publikacja dostępna bezpłatnie i jako e-book. Promocja odbyła się 29 czerwca w Muzeum.

PROJEKT „PRZED NIEZNANYM”: plenerowa wystawa o Hannie Nałkowskiej (dofinansowanie MKiDN). Obejmowała ekspozycję, katalog, warsztaty rzeźbiarskie i wykład. Wernisaż: 29 czerwca 2025.

PROJEKT „WSPOMNIENIE UTRWALONE”: upamiętnienie Hanny Nałkowskiej poprzez ekspozycję kopii rzeźby „Wacław Nałkowski”. Odsłonięcie: 14 listopada. Projekt dofinansowany przez Centrum Rzeźby Polskiej.

PROJEKT „LATO NA GÓRKACH – RODZINA NA START”: letni cykl spotkań dla dzieci (lipiec–sierpień) rozwijający kompetencje społeczne i rodzinne, z udziałem psychologa. Finansowanie: Gmina Wołomin.

WYKŁADY, SPOTKANIA LITERACKIE I INNE: wykład „Wspólnie” oraz cykl spotkań dla Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

NOC MUZEÓW – „W POKOJU LETNICZKI”: wystawa aranżująca pokój letniczki z początku XX wieku oraz zwiedzanie z przewodnikiem.

„PIKNIK RODZINNY”: wydarzenie towarzyszące (29 czerwca) z warsztatami i atrakcjami dla rodzin, organizowane przez młodzież i wolontariuszy.

RODZINNE SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE: grudniowe warsztaty dla rodzin z tworzenia ozdób świątecznych.

KONCERTY

Koncerty dyplomowe uczniów szkoły muzycznej oraz koncert „Polonia” Juliusza Goniarskiego (9 listopada).

KONCERT SPECJALNY: koncert pamięci Marzeny Marii Kubacz (25 października) w wykonaniu Moniki Walter-Rosiak i Anastasi Chernyshevej.

WYSTAWY

- Konkurs plastyczny im. Władysława Podkowińskiego (maj–czerwiec),
- „ŚwiatłoCień” – wystawa grafik Przemka Stachury (listopad–grudzień).

5.3 Ochrona zdrowia

Problemy zdrowotne mieszkańców gminy Wołomin są w dużej mierze podobne do tych obserwowanych w całej Polsce (zwłaszcza w regionie Mazowsza). Najczęstsze problemy zdrowotne mieszkańców gminy Wołomin: choroby układu krążenia (m.in. nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca), nowotwory (rak płuca, piersi, jelita grubego), zaburzenia zdrowia psychicznego (depresja, lęki, uzależnienia), choroby układu oddechowego (infekcje sezonowe, POChP, astma), choroby metaboliczne (cukrzyca typu 2, otyłość), schorzenia układu ruchu, choroby przewlekłe i starzenie się społeczeństwa (rosnące zapotrzebowanie na opiekę długoterminową).

W 2024 roku 26,8% zgonów w Wołominie spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 25,8% zgonów w Wołominie były nowotwory, a 11,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Wołomina przypada 10.61 zgonów. Jest to wartość porównywalna do wartości średniej dla województwa mazowieckiego oraz wartość porównywalna do wartości średniej dla kraju.⁷

Na terenie gminy usługi medyczne w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki medycznej świadczy:

- ***Miejski Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej nr 1 w Wołominie:***

w roku 2025 udzielono łącznie: 31 230 porad lekarskich, teleporad 11 388, wizyt domowych 275, wizyt pielęgniarskich 46 693, liczba wizyt położnej POZ 1555, liczba wizyt patronażowych i profilaktycznych 942; zasoby kadrowe; 13 lekarzy POZ, 13 pielęgniarek, 2 położne, 16 osób - personel administracyjny i pomocniczy;

- ***Miejski Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej nr 2 w Wołominie, z filią w Zagościńcu:***

liczba świadczeń medycznych udzielonych mieszkańcom gminy Wołomin w MSPZOZ Nr 2 w 2025 r. - 44.167 świadczeń; zasoby kadrowe: 15 etatów, 16 kontraktów lekarskich, 4 kontakty pielęgniarskie, 3 umowy cywilnoprawne z pielęgniarkami, 4 umowy cywilnoprawne z lekarzami, 10 umów cywilnoprawnych z innym specjalistami.

- ***Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz podlegające mu poradnie i świetlice środowiskowe:***

- **Poradnie:**

- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia: w roku 2024 leczeniem objęto 1029 osób, w 2025 roku 977 osób;

- Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych: w 2024 roku leczeniem objęto 293 osoby, w 2025 roku 278 osób;

- Poradnia Leczenia Uzależnień dla Dzieci: liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym w roku 2024 -122 osoby, w roku 2025 - 118 osób;

- **Placówki wsparcia dziennego:**

Świetlica Środowiskowa Nr 1 przy ul. Mieszka I 16 w Wołominie oraz Świetlica Środowiskowa Nr 2 przy ul. Kurkowej 35 prowadzone są przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie, jako zadanie zlecone w zakresie realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

⁷ <https://www.polskawliczbach.pl/Wolomin>

oraz przeciwdziałania narkomanii. Z placówek w 2025 roku korzystało łącznie 80 dzieci uczęszczających do wołomińskich szkół podstawowych. Dotacja celowa na prowadzenie dwóch Świetlic Środowiskowych wyniosła 763 449,00 zł. Wydatki sfinansowane zostały z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

- ***Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie:***

Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie prowadzi szereg profilaktycznych akcji zdrowotnych, których celem jest zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych, promowanie zdrowego stylu życia oraz wczesne wykrywanie potencjalnych zagrożeń zdrowotnych u pacjentów i ich zapobieganie. Jednym z głównych działań prozdrowotnych w 2025 roku był program „Profilaktyka raka piersi dla kobiet po 18 roku życia” oraz „Profilaktyka urologiczna dla mężczyzn powyżej 18 roku życia”. Celem pierwszego programu było zbadanie przesiewowe pacjentek pod względem schorzeń narządów rodnych. W ramach programu zostały wykonane badania profilaktyczne ultrasonograficzne piersi, konsultacje specjalistyczne wraz z oceną wykonanego USG oraz pobranie materiału biologicznego do przeprowadzenia badania laboratoryjnego w kierunku wykrywania nowotworów. Celem drugiego programu było zbadanie mężczyzn powyżej 18 roku życia pod kątem raka prostaty (gruczołu krokowego), czyli jednego z najczęściej występujących nowotworów u mężczyzn. W ramach programu zostały wykonane badania USG układu moczowego, konsultacje lekarskie w zakresie urologii oraz badania laboratoryjne PSA i badania laboratoryjne moczu. Szpital w Wołominie w 2025 roku realizował także program „Wczesne wykrywanie osteoporozy”. Akcja profilaktyczna poświęcona została wczesnej diagnostyce oraz wykrywaniu i poradnictwie w zakresie chorób układu kostnego. Podjęte działania pozwoliły na identyfikację osób zagrożonych osteoporozą oraz umożliwiły skierowanie ich do dalszej diagnostyki specjalistycznej. Pozostałe działania profilaktyczne w ramach POZ Szpitala w Wołominie to między innymi profilaktyka chorób układu krążenia, program profilaktyki raka szyjki macicy czy program „Moje Zdrowie”, skierowany do osób, które skończyły 20 lat. Szpital prowadzi też działania związane z edukacją zdrowotną i profilaktyką w zakresie: szczepień ochronnych, w tym przeciw HPV, Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, nadwagi i otyłości, chorób skóry, karmienia piersią, cukrzycy typu 2. Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy swoją opieką i profilaktyką zdrowotną obejmuje również dzieci i młodzież do 18 roku życia. Działania w tym zakresie skupiają się przede wszystkim na szczepieniach przeciw HPV dla dzieci w wieku 9-14 lat i młodzieży w wieku 15-18 lat oraz realizacji i promowaniu kalendarza szczepień ochronnych. W Szpitalu w Wołominie przeprowadzane są badania bilansowe dzieci

i młodzieży. Wykonywane są też testy przesiewowe przed bilansem 10 latka i 14 latka na terenie szkół przez pielęgniarki szkolne. Szpital przypomina rodzicom o konieczności przeprowadzenia bilansów zdrowia w wyznaczonych grupach wiekowych, zwraca również uwagę na wskaźniki wagi i wzrostu, edukuje rodziców o zdrowych nawykach żywieniowych, zbilansowanej diecie, proponuje porady dietetyczne w ramach Opieki Koordynowanej jak również przypomina o zaleceniach regularnej aktywności fizycznej. W ramach działalności ambulatoryjnej, personel szpitala prowadzi edukację na temat higieny jamy ustnej, przypominając o regularnych przeglądach stomatologicznych, udostępniając materiały edukacyjne, prowadząc instruktaz mycia zębów w szkołach przez pielęgniarki szkolne oraz możliwości kontrolnego badania lekarskiego przysługującego każdemu dziecku do 18 roku życia w ramach NFZ (3 razy w roku). Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie swym zasięgiem obejmuje obszar Powiatu Wołomińskiego, teren zamieszkały obecnie przez ponad 22 000 mieszkańców. Na dzień 31.03.2026 r. w Szpitalu zatrudnione są 702 osoby.

Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży w gminie Wołomin obejmuje działania mające na celu zapobieganie chorobom, wczesne wykrywanie problemów zdrowotnych oraz promowanie zdrowego stylu życia. Główne obszary profilaktyki w przychodni: badania przesiewowe (wzrok, słuch, postawa), bilanse zdrowia dzieci i młodzieży, opieka pielęgniarki szkolnej i współpraca z lekarzem POZ, szczepienia ochronne, profilaktyka stomatologiczna (przeglądy dentystyczne, edukacja w zakresie higieny jamy ustnej), promocja zdrowego stylu życia (edukacja żywieniowa).

Zrealizowane przez Gminę Wołomin w 2025 r. działania z zakresu ochrony zdrowia:

- Organizacja imprez, programów z zakresu zdrowia, badań przesiewowych, prowadzenie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia adresowane do wszystkich mieszkańców gminy Wołomin, szczególnie do seniorów. Działaniami objęto 500 osób.
- Badania profilaktyczne w celu wczesnego wykrycia nowotworu u dzieci w wieku od 9 miesiąca do 6 lat. W czasie akcji pt. „Nie Nowotworom dzieci” przebadano 118 dzieci. Zadanie zrealizowane z budżetu gminy.

5.4 Pomoc społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych Gminie z zakresu pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenia do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej zlecone samorządowi gminnemu i zadania własne w trybie określonym przepisami ogólnie obowiązującymi. Realizując zadania pomocy społecznej OPS współpracuje z różnymi instytucjami w celu pomocy podopiecznym, m.in. z: Urzędem Miejskim w Wołominie, policją, szpitalami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołominie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wołominie, Sądem Rejonowym w Wołominie, kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS, KRUS, US, zakładami karnymi, ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, kościołem, organizacjami pozarządowymi, ochroną zdrowia, prokuraturą. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie zatrudniona w 2025 roku liczyła 57 osób.

W roku 2025 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie objął świadczeniami zarówno w ramach zadań zleconych jak i zadań własnych, bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania, 790 rodziny, w których przebywały 1362 osoby. Natomiast, 108 rodzin zostało objęte wyłącznie pracą socjalną, w tych rodzinach przebywało 217 osób. Zatem łączna liczba rodzin objętych zarówno świadczeniami z pomocy społecznej jak i pracą socjalną wyniosła 898 rodzin, w których łącznie przebywało 1579 osób, co stanowi 3,31 % ogółu mieszkańców gminy Wołomin (na dzień 31 grudnia 2025 r. w gminie Wołomin zamieszkiwało 47 746 osób). Bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania, świadczenia przyznano decyzją administracyjną dla 1027 osób, co stanowi 2,15 % ogółu mieszkańców gminy. W tej grupie osób 610 osobom przyznano świadczenia pieniężne, a 547 osobom przyznano świadczenia niepieniężne. Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny dotyczyła 42 osób.

Tabela 6. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane OPS Wołomin.

Rok	2023	2024	2025
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	1843	1633	1579
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób W tym:	1209	1047	1027
Osoby długotrwale korzystające	899	520	482
Wiek 0-17	449	289	274
Wiek produkcyjny	597	507	500
Wiek poprodukcyjny	163	223	241
Liczba rodzin	874	904	898
Liczba osób w rodzinach	1610	1 633	1579

W latach 2023-2025 liczba osób, którym przyznano świadczenie, zmniejszała się.

Tabela 7. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane OPS Wołomin.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)</i>			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1209	1047	1027
Liczba rodzin	874	788	790
Liczba osób w rodzinach	1610	1388	1362
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	769	629	610
Liczba rodzin	586	520	521
Liczba osób w rodzinach	939	788	796
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	571	483	547
Liczba rodzin	430	373	436
Liczba osób w rodzinach	1021	857	898

W 2025 roku w ramach zasiłków okresowych wypłacono 356 świadczeń, w ramach zasiłków stałych 2 903 świadczenia.

W latach 2023–2025 w Wołominie odnotowano wyraźny spadek liczby osób objętych pomocą społeczną – z 1209 w 2023 roku do 1027 w 2025 roku. Podobna tendencja dotyczy liczby rodzin (spadek z 874 do 790) oraz liczby osób w tych rodzinach (z 1610 do 1362). Największe zmiany nastąpiły między 2023 a 2024 rokiem, natomiast w 2025 widoczna jest stabilizacja. W przypadku świadczeń pieniężnych obserwuje się systematyczny spadek – liczba osób korzystających zmniejszyła się z 769 do 610, a liczba rodzin z 586 do 521. Oznacza to ograniczenie udziału tej formy wsparcia. Z kolei świadczenia niepieniężne po spadku w 2024 roku (483 osoby) wzrosły w 2025 do 547 osób, podobnie jak liczba rodzin (z 373 do 436). Może to wskazywać na większe znaczenie wsparcia usługowego. Podsumowując, dane pokazują ogólny spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej, przy jednoczesnej stabilizacji sytuacji w 2025 roku oraz częściowym przesunięciu struktury pomocy z form pieniężnych na niepieniężne.

W roku 2025 liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego. Podobnie tendencje spadkową w latach 2023-2024 odnotowano w powiecie i województwie.

Tabela 8. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Wołomin.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Gmina	1 209	1 047	1 027
Powiat (średnia)	330	299	321
Województwo (średnia)	356	331	329

Jedną z form pomocy oferowaną przez OPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, środowisk z przemocą, bezrobotnych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin dotkniętych innymi problemami.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem (liczba rodzin)	1013	904	898
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem (liczba osób w rodzinach)	1843	1633	1579
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej (liczba rodzin)	139	116	108
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej (liczba osób w rodzinach)	233	245	217

Na przestrzeni lat 2023-2025 liczba rodzin objętych pracą socjalną zmniejszała się. Pracownicy socjalni w 2025 roku zrealizowali 39 kontraktów cz. A oraz 3 kontrakty cz. B. Zasadniczym celem zawieranych kontraktów socjalnych było wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób lub rodzin, z którymi kontakty są zawierane. Pracą socjalną w 2025 r. pracownicy socjalni objęli 790 rodziny, w których przebywało 1362 osoby. W tych rodzinach praca socjalna udzielana była jednocześnie ze świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi. Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej dotyczyła 108 rodzin.

W 2025 roku zasiłki celowe przyznano 478 osobom, w tym zasiłki celowe specjalne 160 osobom, z posiłku skorzystało 226 osób, w tym 209 dzieci. Posiłki dla dwóch osób zostały przyznane doraźnie.

W 2025 roku Ośrodek realizował kolejną edycję wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Pomoc w ramach programu udzielana była osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe. Programem objęto 620 osób, w tym liczba osób korzystających z posiłków wyniosła 217, tj. 206 dzieci, z których 2 było objętych świadczeniem tzw. formie bezdecyzyjnej i 13 osób dorosłych. Łączny koszt programu w tym

zakresie wyniósł 665 524 zł z czego 136 799 zł stanowiły środki własne gminy Wołomin, zaś udzielona dotacja w programie wyniosła 528 725 zł.

W stosunku do osób niespełniających kryteriów wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, OPS w 2025 r. realizował wzorem lat ubiegłych zadanie polegające na opłaceniu posiłków dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu gminy Wołomin oraz osobom dorosłym w punkcie gastronomicznym. Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Wołominie opłacono posiłki dla 4 dzieci w placówkach oświatowych oraz 3 osobom dorosłym w punkcie gastronomicznym, które nie zostały objęte programem rządowym. Program rządowy przewidywał również możliwość przyznawania świadczeń pieniężnych na zakup żywności w formie zasiłku celowego.

*Tabela 10. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.
Źródło: Dane OPS w Wołominie.*

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób pobierających zasiłek celowy	517	379	478
kwota świadczeń	522 783	434 48 zł	393 400
liczba rodzin	337	275	268

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie współpracując z Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej w ramach „Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027” (FEPZ) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w ramach Podprogramu 2024 wydał skierowania dla 142 rodzin, w których było 313 osób uprawnionych do otrzymywania produktów żywnościowych. Żywność była przekazywana cyklicznie i nieodpłatnie mieszkańcom gminy Wołomin. Obejmowała ona artykuły spożywcze takie jak artykuły skrobiowe, warzywne i owocowe, mleczne, mięsne, cukier, mąka i tłuszcze. Uczniowie zamieszkali na terenie gminy Wołomin mogą korzystać z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w postaci stypendiów oraz zasiłków szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 przyznano 51 stypendiów szkolnych (w tym 5 dla obywateli Ukrainy) oraz 1 zasiłek szkolny.

OPS realizuje również ustawowo odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców z terenu Gminy Wołomin. W 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywały 92 osoby, za które Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie ponosił odpłatność.

Dzienny Dom „Senior+” w Wołominie zapewnia dla 15 osób 8-godzinny pobyt od 8:00-16:00 od poniedziałku do piątku. Korzystanie ze świadczeń Dziennego Domu „Senior+” jest

częściowo odpłatne. Z oferty Dziennego Domu „Senior+” w 2025 roku skorzystało 21 osób po 60. roku życia, z terenu gminy Wołomin, nieaktywnych zawodowo, o zmniejszonej sprawności psychoruchowej, samotnych lub takich, które są pozostawione przez członków rodziny w domach przez cały dzień. Zadanie współfinansowane jest ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, którego strategicznym celem jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni, nie mogą takiej opieki zapewnić. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z usług opiekuńczych korzystały w 2025 roku 144 osoby, w tym ze specjalistycznych usług opiekuńczych 3 osoby. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2025 roku korzystała 1 osoba.

Uchwałą nr X-100/2019 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 23 lipca 2019 r. utworzono Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie będący placówką pobytu dziennego, realizującą usługi dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i osób przewlekłe psychicznie chorych w tym osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu. W 2025 r. decyzją administracyjną skierowano do tej placówki 49 uczestników.

Zgodnie z art. 17 ust. pkt. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. W 2025 r. zlecono wykonawcy usług pogrzebowych sprawienie 10 pogrzebów w oparciu o podpisaną umowę. Osoby zmarłe nie miały rodziny lub też rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową.

Mieszkańcy gminy Wołomin mają dostęp do specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego. W 2025 roku skorzystało z niego 11 rodzin.

OPS w Wołominie realizował ponadto następujące programy:

- „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025
Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: 1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, 2. osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Zasadniczym działaniem podjętym w ramach realizacji programu było uruchomienie usługi opieki wytchnieniowej dla mieszkańców gminy Wołomin. Usługa opieki wytchnieniowej była realizowana w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania. Usługi świadczone przez opiekuna osobistego osoby niepełnosprawnej polegały na pomocy: a. stałym nadzorze nad osobą zaopiekowaną; b. podaniem posiłku osobie zaopiekowanej, w miarę potrzeby pomoc przy spożywaniu posiłku, karmienie; c. utrzymaniu w czystości naczyń stołowych i kuchennych oraz innego sprzętu gospodarstwa domowego służącego osobie zaopiekowanej; 32 d. pomocy w czynnościach życia codziennego, w miarę potrzeby pomoc w ubieraniu, myciu, przemieszczaniu się osoby; e. potrzeby przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, w tym zmiana pieluch i toaleta w łóżku itp. Z Programu w 2025 r. skorzystali opiekunowie 13 osób z niepełnosprawnościami o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz opiekunowie 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Łączna kwota środków wydatkowana na realizację Programu to 110 919,83 zł. Źródłem finansowania programu były środki pochodzące z Funduszu Solidarnościowego.
- Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 Program zapewnił usługę asystenta, mającą na celu jako formę ogólnodostępnego wsparcia dla: a. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz b. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. Zasadniczym działaniem podjętym w ramach realizacji programu było uruchomienie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej dla mieszkańców gminy Wołomin. W roku 2025 z Programu

skorzystało 52 osoby z niepełnosprawnościami, w tym 23 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 19 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, 2 osoby ze stopniem umiarkowanym z niepełnosprawnością sprzężoną, 4 osoby ze stopniem umiarkowanym oraz 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. Na realizację Programu w 2025 r. wydatkowano 1 122 198,00 zł. Źródłem finansowania Programu były środki z Funduszu Solidarnościowego.

- Projekt „Wspieranie Samodzielności Seniorów w miejscu ich zamieszkania (RSW). Projekt skierowany jest do osób, które ukończyły 60. rok życia, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu ich zamieszkania. W ramach projektu w gminie Wołomin realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze, które świadczone są przez podmiot zewnętrzny, wyłoniony w ramach procedury zamówień publicznych. Rozpoczęcie realizacji wsparcia nastąpiło w listopadzie 2025 r., wsparciem objęto 2 osoby. W ramach projektu zakłada się udzielenie specjalistycznych usług opiekuńczych łącznie dla 30 osób, z czego 20 osób ma zostać objętych ponadto wsparciem w formie teleopieki. Projekt w gminie Wołomin realizowany będzie do dnia 30 listopada 2027 r. Na realizację projektu gmina Wołomin otrzymała łącznie 819 229,95 zł.

W 2025 roku prowadzona była wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która stanowi wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwia funkcjonowanie w środowisku lokalnym. Stanowi również odciążenie dla faktycznych opiekunów, którzy świadczą całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi. Z tej formy pomocy w 2025 roku skorzystało 49 mieszkańców gminy Wołomin. Duże zainteresowanie mieszkańców świadczy o zasadności i potrzebie prowadzonej wypożyczalni.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, działając na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz upoważnień Burmistrza Wołomina prowadzi postępowania dotyczące potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osobom nieubezpieczonym. W okresie od stycznia 2025 r. do grudnia 2025 r. w związku z prowadzonymi postępowaniami wydano 156 decyzji orzekających w sprawach oraz przeprowadzono 86 wywiadów środowiskowych.

OPS realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W ramach wypłaconych świadczeń wypłacono: zasiłek rodziny wraz z dodatkami, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek

pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz opłacano składki emerytalno - rentowe oraz zdrowotne od świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Tabela 11. Wydatki na zasiłki rodzinne 2023-2025. Źródło: Dane OZPS Gminy Wołomin.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Średniomiesięczna liczba rodzin pobierających zasiłek	505	359	460
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem	2 550 828,35 zł	1 809 211,43 zł	1 327 614,61 zł

W roku 2025 liczba rodzin uprawnionych do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wyniosła 460 (liczba świadczeniobiorców – 746). Dodatków do zasiłku rodzinnego wypłacono:

- z tytułu urodzenia dziecka – świadczenie zostało wypłacone 23 rodzinom;
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – świadczenie zostało wypłacone 17 rodzinom;
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – świadczenie zostało wypłacone 99 rodzinom (liczba świadczeniobiorców – 154);
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka – świadczenie zostało wypłacone 39 rodzinom (liczba świadczeniobiorców 47);
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – świadczenie zostało wypłacone 74 rodzinom (liczba świadczeniobiorców 81);
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – świadczenie zostało wypłacone 222 rodzinom (liczba świadczeniobiorców 386);
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania i dojazdu do miejscowości, w której znajduje się szkoła – świadczenie zostało wypłacone 58 rodzinom (liczba świadczeniobiorców 67).

Liczba rodzin uprawnionych do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na podstawie tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę" wyniosła 52 (liczba świadczeniobiorców – 123).

Wypłata świadczenia rodzicielskiego realizowana była dla 86 osób.

Zrealizowano wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka finansowej z budżetu państwa dla 57 rodzin (wypłacono 59 świadczeń).

Dokonano wypłat świadczeń opiekuńczych tj.

- świadczenie pielęgnacyjne – dla 345 osób,
- zasiłek pielęgnacyjny – dla 1239 osób,

- specjalny zasiłek opiekuńczy – dla 1 osoby,
- zasiłek dla opiekuna – dla 1 osoby.

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa są uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy pomocowej, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 tej ustawy. W okresie sprawozdawczym świadczenia rodzinne realizowane były dla 35 rodzin.

OPS w Wołominie wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wnioski o przyznanie świadczeń wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji składa się bezpośrednio do organu realizującego.

Tabela 12. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane OZPS Wołomin.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	202	175	163
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	143	123	113
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1 096 155	1 008 598 zł	1 275 645 zł

Projekty socjalne i akcje społeczne wspierane przez pracowników OPS:

- Lodówka społeczna: pracownicy OPS włączają się w inicjatywę niemarnowania jedzenia, która została uruchomiona na terenie miasta Wołomin. Nawiązano kontakty z lokalnymi przedsiębiorcami, którzy zdecydowali się na stałą współpracę w dostarczaniu żywności do lodówek. Rolą OPS jest pośredniczenie w dowozie żywności, segregacja, pomoc w wydawaniu żywności oraz dbanie o stan czystości lodówek.

- Jadłodzielnia, paczki dla rodzin, osób starszych, długotrwale chorych, z niepełnosprawnością. Dzięki otwartości osób prywatnych oraz grup pracownicy OPS prowadzą dystrybucję pozyskanej nieodpłatnie żywności o przedłużonym terminie ważności wśród osób ubogich czy też w sytuacjach kryzysowych. Rokrocznie udaje się dzięki Darczyńcom zorganizować paczki okolicznościowe, pracownicy OPS odpowiadają za wskazanie osób/rodzin, do których paczki dotrą (nierzadko są to osoby, które z różnych przyczyn nie są objęte wsparciem w ramach systemu pomocy społecznej). Współpraca jest owocna i opiera się na dużym zaufaniu ze strony darczyńców do pracowników

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

„Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025 – 2027” został przyjęty UCHWAŁĄ NR XIII-25/2025 RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE z dnia 27 lutego 2025 r. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód zdrowotnych i społecznych, które wynikają z używania alkoholu i narkotyków oraz innych zaburzeń zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.

Cel główny Programu:

Ograniczenie negatywnych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych głównie alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Wołomin oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych przy wykorzystaniu działań o potwierdzonej skuteczności lub opartych na naukowych podstawach.

Cele szczegółowe Programu:

- 1) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych;
- 2) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia oraz skali zjawiska przemocy domowej;
- 3) ograniczanie zjawiska używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach min. programy znajdujące się w bazie programów rekomendowanych lub programy tzw. autorskie przygotowywane i realizowane przez odpowiednio przygotowaną kadrę;

4) promowanie zdrowego stylu życia, postaw społecznych służących propagowaniu profilaktyki uzależnień behawioralnych, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej poprzez prowadzenie ustawicznej działalności edukacyjno-informacyjnej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołominie

Podstawowym zadaniem komisji oraz głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i narkotyków. Zapobieganie powstaniu nowych problemów wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami. Komisja poprzez swoją działalność zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych itp.

W roku 2023 do GKRPA wpłynęło 42 nowych wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią, odbyto 107 spotkań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz monitoring podjętych działań w tym zakresie, 12 spraw skierowano do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, 17 wniosków do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, wdrożono 1 procedurę "Niebieskie Karty".

W 2024 roku GKRPA przyjęła 37 nowych wniosków, odbyto 85 spotkań motywacyjnych, skierowano 7 spraw do biegłych i 13 do sądu, zaopiniowano 99 wniosków od 36 przedsiębiorców oraz przeprowadzono 23 kontrole punktów sprzedaży alkoholu.

W 2025 r. do GKRPA wpłynęło 51 nowych wniosków, prowadzono działania motywacyjne i monitoring: odbyło się 135 spotkań, skierowano 64 sprawy do biegłych, złożono 50 wniosków do sądu, zaopiniowano 35 wniosków i wydano 98 postanowień, przeprowadzono 10 kontroli punktów sprzedaży oraz podejmowano działania profilaktyczne i współpracę międzyinstytucjonalną w obszarze uzależnień i problemów rodzinnych.

W latach 2023–2025 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła systematyczne działania o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym i edukacyjnym, obserwując wzrost skali podejmowanych działań. W obszarze działań administracyjno-interwencyjnych widoczny jest wzrost liczby spraw: od 28 posiedzeń i 42 wniosków w 2023 r., przez 37 wniosków w 2024 r., do 34 posiedzeń i 51 wniosków w 2025 r.. Równocześnie zwiększyła się liczba działań motywacyjnych (107 → 85 → 135 spotkań) oraz liczba spraw kierowanych do biegłych (12 → 7 → 64) i do sądu (17 → 13 → 50). Komisja prowadziła także kontrole punktów sprzedaży alkoholu (23 w 2024 r., 10 w 2025 r.) oraz opiniowała wnioski przedsiębiorców.

W poszczególnych latach realizowano także szerokie działania edukacyjne i profilaktyczne, w tym kampanię lokalną skierowaną do mieszkańców i sprzedawców alkoholu.

Prowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w formie kolonii, półkolonii „Lato w mieście”, oraz zajęć i warsztatów tematycznych.

Realizowano działania wspierające rodziny, w tym warsztaty i programy profilaktyczne, m.in. wyjazdy dla rodzin, zajęcia „Lato na Górkach” oraz wykłady dla kadry pedagogicznej i rodziców. Placówki wsparcia dziennego zapewniały opiekę, pomoc w nauce i zajęcia profilaktyczne.

Rozwijano wsparcie terapeutyczne i specjalistyczne – utworzono grupę terapeutyczną dla młodych dorosłych, prowadzono działania edukacyjne dla mieszkańców oraz zakupiono testy narkotykowe wykorzystywane w poradniach. Terapeuci zatrudnieni w Ośrodku Profilaktyki i terapii Uzależnień uczestniczyli w regularnej superwizji.

Zrealizowano działania z zakresu przeciwdziałania przemocy – kampanię społeczną „Przemoc narasta gdy milczysz”, działania informacyjne i szkoleniowe dla służb oraz mieszkańców, utworzono grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.

Na podstawie wyników uzyskanych w ramach corocznych kampanii edukacyjno-informacyjnej wśród sprzedawców alkoholu, obejmującej badanie metodą „tajemniczego klienta”, audytu, szkoleń indywidualnych sprzedawców i szkolenia stacjonarne stwierdzono poprawę w

zakresie oznaczeń i warunków sprzedaży, jednak odsetek prób sprzedaży nieletnim w ostatnim roku wzrósł (2022: 13%, 2023: 1,8%, 2024: 7,5%, 2025: 29%).

Zrealizowano także działania profilaktyczne dla rodzin – warsztaty wyjazdowe dla dorosłych i dzieci, w tym 5 godzin treningu psychologicznego dla rodziców oraz zajęcia edukacyjne dla dzieci.

Na terenie Gminy rozwijano wsparcie specjalistyczne – funkcjonował Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (210 godzin konsultacji psychologicznych dla 45 osób, 145 porad prawnych dla 97 osób), w OPTU prowadzono terapię, superwizję specjalistów oraz działania wspierające osoby uzależnione i ich rodziny.

Istotnym elementem była także praca ze społecznością lokalną i służbami – organizowano szkolenia, wykłady, kampanie społeczne (np. przeciwdziałanie przemocy) oraz działania informacyjne.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Wołomin

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wołomin na lata 2024 – 2030 został przyjęty UCHWAŁĄ NR LXXX-51/2024 RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Wołomin na lata 2024- 2030.

Celem głównym Programu jest: Rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, przy ścisłej współpracy wszelkich podmiotów zaangażowanych w działania pomocowe i profilaktyczne z zakresu przemocy.

Cel ten jest realizowany w następujących obszarach:

- Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności społecznej oraz diagnozowanie skali i charakteru zjawiska przemocy na terenie Gminy.
- Zapewnienie odpowiedniego wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zapewnienie im ochrony.
- Podejmowanie skutecznych oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową.
- Regularne podnoszenie kompetencji oraz rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny w Wołominie

Zadaniem ZI jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Celem powołania Zespołu Interdyscyplinarnego jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, wstrzymanie zjawiska przemocy a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb, w tym realizacja procedury Niebieskiej Karty.

W roku 2023 posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wołominie/Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołominie zostało zwołane 14 razy, wpłynęły ogółem 102 „Niebieskie Karty”. Z poprzednich okresów sprawozdawczych kontynuowanych było 55 procedur, realizowano łącznie 157 procedur „Niebieskich Kart”. W 2023 roku przedstawiciele podmiotów wszczynających procedurę założyli odpowiednio: Policja – 60 kart, jednostki organizacyjne pomocy społecznej – 29 kart, oświata – 6 kart, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 karta, ochrona zdrowia – 6 kart. W 2023 roku zakończono 78 procedur „Niebieskiej Karty”. Grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe w 2023 roku spotkały się 165 razy. W trakcie pracy grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono indywidualne plany pomocy oraz wypełniono Karty – C w liczbie 50 oraz sporządzono 25 Karty – D. Osoby doznające przemocy uzyskały wsparcie w postaci pomocy psychologicznej, bezpłatnej pomocy prawnej, a dzieci z ww. rodzin zostały objęte szczególną opieką pedagogów i psychologów w placówkach przedszkolnych i szkolnych. Rodzice kierowani byli na warsztaty umiejętności wychowawczych. W 4 przypadkach przekazane były zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Wołominie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, w związku z użyciem przemocy w rodzinie, w 20 przypadkach sporządzone były wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację opiekuńczą dzieci. W celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą wystąpiono 3 razy z wnioskiem o wgląd w sytuację opiekuńczą małoletnich do Ognia ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii w Komendzie Powiatowej Policji w Wołominie. Osoby z problemem uzależnień i współuzależnione motywowane były do podjęcia terapii. Grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe wystąpiły 12 razy z wnioskiem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych o objęcie leczeniem odwykowym osób, które odmówiły dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego.

Zespół Interdyscyplinarny w Wołominie wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wołominie w 2023 roku zrealizował projekt „PoMocne Kino”, którego celem było podniesienie świadomości mieszkańców gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy domowej poprzez akcję społeczną w formie przekazów filmowych i spotkań ze specjalistami.

W roku 2024 posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołominie zostało zwołane 12 razy, wpłynęło ogółem 139 „Niebieskich Kart”, z poprzednich okresów sprawozdawczych kontynuowanych było 83 procedur. Łącznie w 2024 roku realizowano 222 procedury „Niebieskich Kart”. W 2024 roku przedstawiciele podmiotów wszczynających procedurę założyli odpowiednio: Policja – 82 karty, jednostki organizacyjne pomocy społecznej – 31 kart, oświata – 17 kart, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 karta, ochrona zdrowia – 8 kart. W 2024 roku zakończono 125 procedur „Niebieskich Kart”.

Grupy diagnostyczno-pomocowe w 2024 roku spotkały się 405 razy. W trakcie pracy grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono indywidualne plany pomocy oraz wypełniono Karty – C w liczbie 73 oraz sporządzono 65 Kart – D. Osoby doznające przemocy uzyskały wsparcie w postaci pomocy psychologicznej w Ośrodku Pomocy Społecznej, w Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Wołominie, w Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Wołominie, w Fundacji „Spectrum”, w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce, w Oddziale Towarzystwa Rozwoju i Aktywności Dzieci „Szansa” w Wołominie. Ww. rodziny korzystały z bezpłatnej pomocy prawnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Wołominie. Dzieci z ww. rodzin zostały objęte szczególną opieką pedagogów i psychologów w placówkach przedszkolnych i szkolnych, natomiast rodzice kierowani byli na warsztaty umiejętności wychowawczych. W 4 przypadkach przekazane były zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Wołominie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, w związku z użyciem przemocy w rodzinie, w 22 przypadkach sporządzone były wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację opiekuńczą dzieci. Zespół Interdyscyplinarny w Wołominie skierował 14 osób stosujących przemoc do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Osoby z problemem uzależnień i współuzależnione kierowane były na terapię do Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Wołominie. Zarówno osoby doświadczające przemocy domowej, jak i stosujące przemoc domową mogły korzystać ze wsparcia prawnego i psychologicznego organizowanego przez Punkt Informacyjno-Konsultacyjny. Ośrodek Pomocy Społecznej w

Wołominie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii był realizatorem części zadań przewidzianych w harmonogramie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym m.in. konsultacje w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, warsztaty umiejętności wychowawczych. Równolegle rozwijano kompetencje specjalistów – w szkoleniach i warsztatach uczestniczyło ponad 200 osób.⁸

W roku 2025 posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołominie (dalej ZI) zostało zwołane 12 razy. W okresie od 01 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. do ZI wpłynęły 142 formularze „Niebieska Karta - A” wszczynające 120 procedur „Niebieskie Karty”. W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonymi podejrzeniami wystąpienia przemocy domowej powołanych zostało 140 grup diagnostyczno-pomocowych, w skład których głównie wchodziłi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie oraz dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Wołominie. Grupy diagnostyczno-pomocowe w okresie sprawozdawczym spotkały się 495 razy.⁹

W analizowanym okresie lat 2023–2025 widoczny jest wyraźny wzrost skali zjawiska przemocy domowej oraz intensyfikacja działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Wołominie, co potwierdzają dane liczbowe. Liczba wpływających „Niebieskich Kart” wzrosła z 102 w 2023 r. do 139 w 2024 r. (wzrost o 37 kart, tj. ok. 36,3%), a następnie do 142 w 2025 r. (wzrost o 3 karty względem 2024 r., tj. ok. 2,2%). W 2025 r. przełożyło się to na 120 wszczętych procedur. Jednocześnie liczba wszystkich realizowanych procedur wzrosła z 157 w 2023 r. do 222 w 2024 r. (wzrost o 65 procedur, tj. ok. 41,4%), co wskazuje na istotne zwiększenie obciążenia systemu. Znacząco wzrosła intensywność pracy grup diagnostyczno-pomocowych – liczba ich spotkań zwiększyła się z 165 w 2023 r. do 405 w 2024 r. (wzrost o 240 spotkań, tj. ok. 145,5%), a następnie do 495 w 2025 r. (wzrost o 90 spotkań względem 2024 r., tj. ok. 22,2%). W 2025 r. powołano również 140 grup diagnostyczno-pomocowych. W 2024 r. odnotowano poprawę skuteczności działań – liczba zakończonych procedur wzrosła z 78 w 2023 r. do 125 w 2024 r. (wzrost o 47 procedur, tj. ok. 60,3%). Widoczny jest także wzrost zaangażowania poszczególnych służb, szczególnie Policji (60 → 82, wzrost o ok. 36,7%) oraz oświaty (6 → 17, wzrost o ok. 183%), co może świadczyć o rosnącej świadomości i lepszej identyfikacji przypadków przemocy.

⁸ Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Wołomin za 2023 oraz 2024 rok.

⁹ Dane z OPS Wołomin.

Podsumowując, dane wskazują na dynamiczny rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Wołominie – wzrost liczby zgłoszeń (o ponad 39% w latach 2023–2025), znaczące zwiększenie intensywności działań operacyjnych oraz poprawę skuteczności w zakresie kończenia procedur.

5.5 Bezpieczeństwo publiczne

Policja

W 2024 roku w gminie Wołomin stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 1 061 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 20,82 przestępstw. Jest to wartość nieznacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego (21,68) oraz porównywalna do średniej dla całej Polski (20,57). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Wołomin wynosi 63,70% i jest nieznacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa mazowieckiego (62%) oraz mniejszy od wskaźnika dla całej Polski (70%). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Wołomin najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 11,62 (wykrywalność 57%) oraz przeciwko mieniu - 8,68 (wykrywalność 36%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 6,33 (73%), drogowe - 1,05 (97%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,39 (85%).¹⁰

W latach 2023 – 2025 przeprowadzono następujące działania: „Trzeźwy kierowca”, „Bezpieczny weekend”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczna prędkość”, „Program działań na rzecz poprawy bezpieczny rowerzysta i bezpieczny pieszy”, „Stop wypadkom drogowym”. W 2023 roku badaniu na obecność alkoholu poddano 43240 osób, w 2024 roku 39497 osób, w 2025 roku 55387 osób.

Dane przedstawiające liczbę stwierdzonych przestępstw na terenie gminy Wołomin na przestrzeni trzech lat przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Przestępstwa stwierdzone na terenie gminy Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: KPP w Wołominie

Wybrane kategorie	2023	2024	2025
Liczba stwierdzonych przestępstw na terenie gminy Wołomin ogółem	1350	1145	1148
Kradzież	296	173	167

¹⁰ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Wolomin#poziom-przestepczosci

Włamanie	92	68	92
Rozbój	21	11	12
Uszkodzenie mienia	80	81	78
Oszustwo, w tym oszustwo internetowe	400 (na terenie powiatu)	328 (na terenie powiatu)	155 (na terenie powiatu)
Przywłaszczenie	19	12	10
Groźba karalna	64	45	63
Niestosowanie się do zakazu sądowego	34	59	33
Nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym	253	180	158
Nietrzeźwy kierujący rowerem	471	454	492
Uszkodzenie ciała	25	21	38
Pobicie	10	11	3
Przestępstwa narkotykowe	122	68	94

Najwięcej przestępstw odnotowano w kategorii „Nietrzeźwy kierujący rowerem”, następnie „Kradzież”, a także „Nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym”.

Straż Miejska

W Straży Miejskiej w Wołominie pracuje 15 Strażników, w tym: 1 komendant, 1 z-ca komendanta oraz 13 strażników. W 2025 roku Straż Miejska prowadziła następujące działania:

- na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym (łącznie ujawniono **1537 wykroczeń** przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, w ramach prowadzonych czynności strażnicy zastosowali 748 środków oddziaływania wychowawczego, nałożyli 660 mandatów karnych, a także skierowali 34 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego),
- na rzecz bezpieczeństwa i ochrony porządku publicznego (odnotowano **221 interwencji** dotyczących spożywania alkoholu w miejscach objętych zakazem),
- profilaktyczno-prewencyjne dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach (w klasach I-III rozdano ponad 17 000 materiałów profilaktycznych, w ramach programu **„Razem Bezpieczniej”**, w tym elementy odblaskowe, malowanki edukacyjne oraz przygotowane przez strażników odznaki i medale; zorganizowano dwa przedstawienia edukacyjne pt. „Florka, która pogodziła serce z rozumem”),

- profilaktyczne dla dorosłych – nowa grupa odbiorców, we współpracy z MDK i Wołomińską Radą Kobiet przygotowano i zrealizowano pilotażowy program **„Bezpieczna Wołominianka”**, skierowany do mieszkanki Wołomina; przedsięwzięcie to objęte zostało również patronatem Burmistrz Wołomina,
- w ramach programu profilaktyczno-edukacyjnego **„Świadomy Senior”** dedykowanego seniorom (odbyło się 12 spotkań w wołomińskich klubach seniora), dodatkowo zorganizowano cykl zajęć **„Bezpieczny Senior”**, realizowany we współpracy z MDK Wołomin oraz z Klubem Sportów Walki Control Naczaj Team, w czterech spotkaniach udział wzięło ponad 20 seniorów,
- polegające na pomocy osobom będącym w kryzysie bezdomności,
- polegające na zabezpieczaniu uroczystości kościelnych, państwowych oraz samorządowych.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy funkcjonuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wołominie oraz 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

OSP w Ossowie,

OSP w Majdanie,

OSP w Starych Grabiach,

OSP w Wołominie,

OSP w Zagościńcu.

5.6 Rekreacja i sport

Na terenie Gminy prowadzi działalność Ośrodek Sportu i Rekreacji „HURAGAN” Wołomin, który jest organizatorem imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Najważniejsze wydarzenia OSiR „Huragan” Wołomin w 2025 roku:

- w ramach wsparcia 33. finału sztab WOŚP gmina Wołomin zorganizował na hali OSiR turniej piłki halowej 1x1 dla roczników 2015 i 2016,
- w widowiskowych pojedynkach zmierzyli się zawodnicy Akademii Piłkarskiej Huragan Wołomin z roczników 2013 i 2014,
- zorganizowano test Coopera w ramach III biegu „Policz się z cukrzycą” wspierającego sztab WOŚP gmina Wołomin,

- na Pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji „Huragan” w Wołominie odbyła się Sztafeta Rodzinna,
- zorganizowano „Aktywne Ferie z OSiR Huragan” - to coroczna akcja skierowana do dzieci i młodzieży spędzającej ferie zimowe w mieście. W 2025 roku program był wyjątkowo bogaty i obejmował:
 - Strzelectwo sportowe – Zajęcia odbywały się na Strzelnicy Pneumatycznej „Pocisk” przy współpracy z Bractwem Strzeleckim SALWA. Uczestnicy poznawali zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią pneumatyczną i trenowali celność.
 - Parkour – Prowadzone przez profesjonalnych instruktorów z Parkour United Wołomin, skupiały się na nauce bezpiecznych upadków, skoków i efektywnego pokonywania przeszkód w hali.
 - Gry i zabawy z elementami sztuk walki – Treningi ogólnorozwojowe realizowane we współpracy z Wołomińskim Centrum Sztuk Walki (WCSW), promujące dyscyplinę i koordynację.
 - Łucznictwo i koszykówka – Otwarte sesje treningowe pozwalające spróbować sił w dyscyplinach precyzyjnych oraz zespołowych. W każdym treningu brało udział około 20-30 uczestników.
- w powiatowym turnieju 3x3 organizowanym przez Szkolny Związek Sportowy w ramach Igrzysk Dzieci w hali OSiR wzięło udział siedem zespołów z sześciu szkół,
- na sztucznym boisku odbył się gminny etap Igrzysk Dzieci w minipiłce nożnej,
- na hali Ośrodka miało miejsce wielkie święto sportów walki – II Mistrzostwa Polski Tang Soo Do. Turniej zgromadził blisko 250 zawodników z klubów z całej Polski. Rywalizacja odbywała się w widowiskowych konkurencjach:
 - Formy tradycyjne (układy ruchowe) oraz formy z bronią.
 - Techniki szybkościowe i specjalne (rozbijanie desek/wysokie kopnięcia).
 - Walki w formułach semi-contact i light-contact.
 Wołomińskie Centrum Sztuk Walki jako współorganizator i gospodarz, zajęło wysokie 2. miejsce w klasyfikacji generalnej klubów,
- na pływalni Ośrodka odbył się IV Maraton Pływacki „Noc jest z nami” – wydarzenie wzorowane na „Nocy Muzeów”, organizowane wspólnie przez ośrodki sportu w Wołominie, Markach i Ząbkach w celu popularyzacji pływania jako formy relaksu i sportu wytrzymałościowego. Pływacy mieli za zadanie pokonać jak najdłuższy dystans w ciągu 4 godzin nocnej sesji. Na każdego uczestnika czekał pamiątkowy medal, a dla rekordzistów przygotowano specjalne statuetki.
- 16 drużyn z rocznika 2016 przez blisko sześć godzin rywalizowało na trzech boiskach w ramach turnieju HURAGAN CUP,

- w malowniczej scenerii Leśniakowizny odbył się już po raz piąty „Bieg nad Łakami”. Oprócz biegów głównych na 5 km i 10 km (trasa crossowa), zorganizowano biegi dziecięce na dystansach 200 m, 300 m i 400 m. Wydarzenie przyciągnęło blisko trzystu miłośników biegania,
- zorganizowano „Aktywne Wakacje” - letnia oferta OSiR była kontynuacją działań feryjnych. Najmłodszym mieszkańcom zaproponowano bezpłatne treningi z różnych dyscyplin – m.in. strzelectwa, parkouru, koszykówki odbywające się przez pierwsze dwa tygodnie lipca,
- Komenda Powiatowa Policji w Wołominie zorganizowała na obiektach OSiR obchody 106 rocznicy Policji Państwowej. Po oficjalnej, uroczystej części drużyna policjantów zmierzyła się z samorządowcami na murawie w meczu piłki nożnej,
- pływalnia przeprowadziła trzy intensywne turnusy kursów dla dzieci na różnych poziomach zaawansowania, prowadzone przez wykwalifikowanych ratowników i instruktorów OSiR,
- OSiR Huragan Wołomin zorganizował po raz pierwszy Wołomiński Mityng Biegowy. Rywalizacja na bieżni odbywała się w kategoriach dziecięcych na dystansach 60, 100 i 400 metrów, dorośli rywalizowali w biegach w seriach na 400, 800 i 1000 metrów.
- na obiektach OSiR odbyły się Rejonowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej w piłce nożnej chłopców z rejonu Wołomin, Poświętne, Klembów. Piąte miejsce zajął drugi zespół ze Sportowej Szkoły Podstawowej nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Wołominie, czwarte – ProEducado – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wołominie. Na najniższym stopniu podium znaleźli się uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Zagościńcu, ze srebrem wrócili reprezentanci Szkoły Podstawowej nr 7, bez porażki skończył pierwszy zespół SSP nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Wołominie,
- 3 edycja imprezy charytatywnej „Zastrzel Raka” - tym razem miała formę meczu koszykówki Wołomin-Legionowo z udziałem byłych koszykarek, koszykarzy, samorządowców i społeczników, oraz bezpłatnych zawodów strzeleckich dla kobiet. Wydarzenie miało na celu wsparcie kobiet chorych na raka oraz zbiórkę funduszy na leczenie onkologiczne Pani Margerity Lewandowskiej – podopiecznej Fundacji „Daj mi Skrzydła”. Wydarzenie wzbogaciły: występ freestyle oraz warsztaty dla dzieci z Pawłem Kidoniem – pierwszym Polakiem w Harlem Globtrotters, premiera piosenki „Wołominiaków”, pokazy taneczne i cheerleaderskie ShockDance i YouGotSoul oraz

spotkania ze znanymi sportowcami: Amandą Moura Pietrzak, Dariuszem Kowalukiem, Magdaleną PiekarskąTwardochel, Marcinem Burkhardtem i Katarzyną Dydek,

- mieszkańcy Wołomina mogli sprawdzić swoją wydolność w 12-minutowym biegu ciągłym, czyli odbywającym się cyklicznie na bieżni OSiR teście Coopera. Uczestnicy otrzymywali certyfikaty z określeniem poziomu swojej kondycji fizycznej,
- na hali OSiR rywalizowały najmłodsze koszykarki w ramach powiatowego etapu rozgrywek w minikoszykówce dziewcząt. Imprezę zorganizował Szkolny Związek Sportowy w Wołominie, zwyciężyła Sportowa Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Wołominie,
- pływalnia OSiR zorganizowała II Zawody Mikołajkowe w Pływaniu pod Patronatem Elżbiety Radwan – Burmistrz Wołomina. Zawody zgromadziły 50 uczestników w różnych kategoriach wiekowych i miały na celu promocję zdrowego stylu życia wśród młodzieży oraz osób dorosłych. Zawodnicy przystąpili do rywalizacji w konkurencjach: 25 m oraz 50 m stylem dowolnym. Rywalizacja stała na wysokim poziomie, co potwierdzają liczne rekordy życiowe ustanowione przez zawodników. Trenerzy zauważyli znaczną poprawę w technice wielu młodych pływaków, co jest efektem intensywnych treningów i zaangażowania zarówno zawodników, jak i ich rodziców. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe medale, a zwycięzcy statuetki.

Na terenie Gminy działalność prowadzą następujące kluby sportowe:

- Towarzystwo Aktywny Relaks,
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy,
- Uczniowski Klub Sportowy "HURAGAN",
- Uczniowski Klub Sportowy "WAWA Sport",
- Stowarzyszenie Bractwo Strzeleckie SALWA,
- Wołomińskie Centrum Sztuk Walki,
- Uczniowski Klub Sportowy CHAMPION WOŁOMIN,
- Liga Obrony Kraju Klub Strzelecki "POCISK",
- Piłkarski Wołomiński Klub Sportowy "HURAGAN" Wołomin,
- Klub Karate Kyokushin Wołomin,
- Uczniowski Klub Tenisowy "Topspin",
- Klub Sportowy Mazowiecka Akademia Sportu,
- Uczniowski Klub Sportowy "Piątka",

- Uczniowski Klub Sportowy GAZELA Wołomin.

Działalnością sportową zajmują się również niektóre stowarzyszenia i fundacje realizujące swoje cele statutowe na terenie gminy Wołomin.

5.7 Organizacje społeczne

Podstawą współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w 2025 roku był „Program współpracy Gminy Wołomin w 2025 roku z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, przyjęty uchwałą Nr VIII-141/2024 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 28 listopada 2024 r. Za priorytetowe uznano zadania publiczne z następujących obszarów:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 3) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 4) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 5) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 7) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 8) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 9) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 Ustawy;
- 10) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 11) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 12) promocji i organizacji wolontariatu;

13) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;

14) rewitalizacji.

W ramach Programu ogłoszono 12 konkursów, w wyniku których przyznano 22 dotacje. W trybie art. 19a tzw. małych grantów wpłynęło 30 ofert (w tym 1 została rozpatrzona w roku 2026), z czego przyznano 15 dotacji. W roku 2025 kontynuowano zadania publiczne zlecone do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego na podstawie 3 umów wieloletnich na lata 2024-2025 na pomoc społeczną osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej na łączną kwotę 347 200,00 zł, oraz 1 umowa na lata 2024-2028 na działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, tj. na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Wołominie (zadanie finansowane z budżetu Wojewody mazowieckiego).

Zrealizowano następujące zadania publiczne:

- Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - 412 550,00 zł;
- Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób - 530 720,00 zł;
- Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i samorządności lokalnych oraz działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust. 3 ustawy - 12 657,00 zł;
- Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – 1 804 710,20 zł;
- Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – 20 000,00 zł;
- Ochrona i promocja zdrowia - 40 000,00 zł;
- Kultura, sztuka. Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - 39 680,00 zł;
- Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym - 304 948,00 zł;
- Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego - 200 000,00 zł;

Łącznie w ramach dotacji przekazano 1 315 355,00 zł.

Na terenie Gminy działają:

- Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego na lata 2024-2027:

1 września 2024 r. rozpoczęła działalność Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego (GRDPP) kadencja na lata 2024-2027. Rada jest organem konsultacyjnym i opiniodawczym powoływanym na wniosek organizacji pozarządowych, a jej kadencja trwa trzy lata. GRDPP na lata 2024-2027 składa się z 11 osób, w tym 3 przedstawicieli organu stanowiącego, 2 przedstawicieli organu wykonawczego i 6 przedstawicieli organizacji pozarządowych.

W 2025 r. GRDPP 2024-2027 prowadziła działania w zakresie: opiniowania aktów prawa

miejscowego gminy dotyczących sfery zadań publicznych, spraw dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych, ustalenia nowego składu rady i podjęła w zakresie uchwały: w sprawie zaopiniowania projektu "Programu współpracy Gminy Wołomin 2026 roku z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie"; w sprawie zaopiniowania zmian w „Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027” ogłoszonego Zarządzeniem nr 39/2025 Burmistrza Wołomina z dnia 10 lutego 2025 r.

- Wołomińska Rada Seniorów, w skład której wchodziło 19 osób;
- Młodzieżowa Rada Miasta Wołomin, w skład rady wchodziło 13 przedstawicieli;
- Wołomińska Rada Kobiet, w skład Rady weszło 10 przedstawicieli;

Na terenie gminy Wołomin działalność prowadzi wiele organizacji pozarządowych. Organizacje które współpracują z gminą poprzez realizację zadań publicznych w zakresie:

- Mazowiecki Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa”
 - a) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego - a) wypoczynek dzieci i młodzieży b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym c) turystyki i krajoznawstwa;
- Stowarzyszenie Strefa Wsparcia - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Stowarzyszenie Kastor- Inicjatywa dla Rozwoju- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego - a) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Stowarzyszenie Diabetyków Wołomin - ochrony i promocji zdrowia;
- Stowarzyszenie Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki - działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Stowarzyszenie Szkoła Od-Nowa - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Stowarzyszenie Zabiegany Wołomin - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;

- Towarzystwo Skautowe HORN - działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- Stowarzyszenie „AXA” - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Fundacja Ronalda McDonalda - ochrony i promocji zdrowia;
- Fundacja „Mamy Wołomin” - a) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Fundacja Rozwoju Myśli Logicznej „Myśliciele” - działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalności na rzecz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Fundacja BAZA DOBRA - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Fundacja ODA - kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- Fundacja Daj Mi Skrzydła - działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „ARKA” - działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Fundacja „Zdrowa Porcja Kultury” - kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Wołominie - a) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Robotnika w Wołominie - a) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Królowej Polski w Wołominie - a) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Faustyny w Helenowie - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Hospicjum Opatrzności Bożej Księży Orioniści - pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;

- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności- Orioniści Prowincja Polska - pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej - a) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych b) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- UKS Champion Wołomin - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie boksu;
- Uczniowski Klub Sportowy „SANCHIN” - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie sportów walki;
- Klub Sportowy CONTROL NACZAJ TEAM - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie sportów walki;
- Fundacja Promocji i Rozwoju Kultury Fizycznej SPEED sport - a)wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie koszykówki damskiej b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Uczniowski Klub Sportowy, Same Judo" - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie sportów walki;
- Uczniowski Klub Sportowy „HURAGAN" - a) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie koszykówki męskiej b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Wołomińskie Centrum Sztuk Walki - a) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie sportów walki b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Uczniowski Klub Kolarski Huragan Wołomin - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie kolarstwa;
- Piłkarski Wołomiński Klub Sportowy „HURAGAN” - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie piłki nożnej;

- KS Huragan Wołomin - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie siatkówki;
- Klub Sportowy Akademia Młodego Piłkarza GOOL Sp. z o.o. - a) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie piłki nożnej i siatkówki b) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Uczniowski Klub Sportowy „PIĄTKA” - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie siatkówki dzieci i młodzieży;
- Uczniowski Klub Sportowy Polska Grupa Krav Maga- Centrum Szkoleniowe - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej- organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie sportów walki;
- Uczniowski Klub Tenisowy „TOPSPIN” - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej- organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie tenisa ziemnego;
- Stowarzyszenie „Szermierka Wołomin” - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie szermierki;

6. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy

6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Wołomin na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2023-2025 okazały się: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo oraz niepełnosprawność.

Tabela 14. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2023-2025 Źródło: dane OPS Wołomin.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN/GOSPODARSTW DOMOWYCH		
	2023	2024	2025
Ubóstwo	469	403	378
Sieroctwo	0	1	1

Bezdomność	27	23	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa	65	57	48
w tym: Wielodzietności	35	32	29
Bezrobocie	170	132	148
Niepełnosprawność	393	388	396
Długotrwała lub ciężka choroba	653	622	602
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	147	126	119
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem- w tym rodziny niepełne	113	97	90
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem – w tym rodziny wielodzietne	29	23	29
Przemoc domowa	7	10	7
Alkoholizm	42	42	39
Narkomania	15	13	8
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	15	15	14
Zdarzenie losowe	3	1	1
Sytuacja kryzysowa	10	4	4
Trudności w integracji osób, które otrzymały Status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub Zezwolenie na pobyt czasowy	1	2	1

Analiza danych dotyczących powodów trudnej sytuacji życiowej rodzin w latach 2023–2025 wskazuje na stopniową poprawę ogólnej sytuacji społecznej, wyrażoną spadkiem liczby rodzin objętych wsparciem – z 2194 w 2023 roku do 1951 w 2025 roku (spadek o ok. 11%)¹¹. Pomimo pozytywnego trendu, struktura przyczyn pozostaje względnie stabilna, co wskazuje na utrwalony charakter kluczowych problemów społecznych.

Dominującą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w całym analizowanym okresie pozostaje długotrwała lub ciężka choroba, której udział oscyluje wokół 30% wszystkich przypadków. Istotne znaczenie mają również ubóstwo oraz niepełnosprawność, stanowiące po około 20% ogółu. Łącznie te trzy czynniki odpowiadają za blisko 70% powodów udzielania wsparcia materialnego, co jednoznacznie wskazuje na konieczność koncentracji działań

¹¹ Rzeczywista liczba rodzin może być niższa, ponieważ jedna rodzina mogła otrzymać wsparcie z kilku tytułów.

strategicznych w obszarze zdrowia, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie zidentyfikowano obszary wymagające wzmocnienia interwencji.

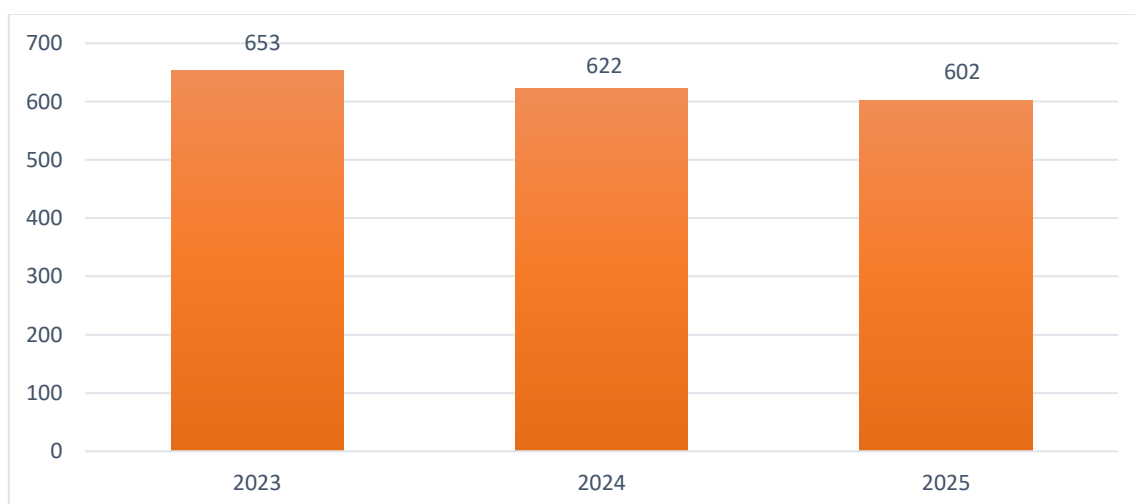
W szczególności niepokojący jest wzrost liczby osób dotkniętych bezdomnością (wzrost o ok. 37%), co wskazuje na narastający problem w obszarze zabezpieczenia mieszkaniowego. Ponadto, zauważalna jest niestabilność w zakresie bezrobocia, co może wymagać bardziej elastycznych i zintegrowanych działań na rynku pracy.

Pozostałe problemy społeczne, takie jak przemoc domowa, alkoholizm czy trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego, utrzymują się na względnie stałym poziomie, co wskazuje na potrzebę kontynuacji dotychczasowych działań, przy jednoczesnym ich doskonaleniu.

Długotrwała lub ciężka choroba

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Wołomin korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby systematycznie spada.

Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

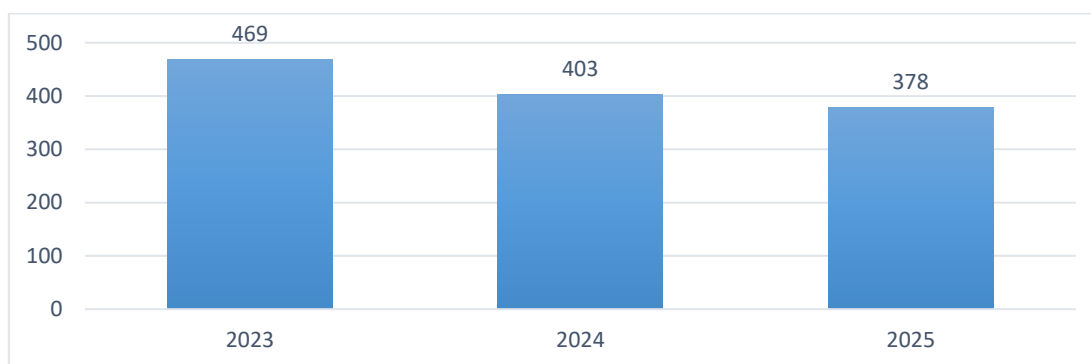
W 2023 roku 39 osób otrzymywało zasiłek z okresowy z tego tytułu, w 2024 roku 24 osoby, w 2025 roku 34 osoby.

Ubóstwo

Następnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Wołomin korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024 było ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami takimi, jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm.

Jak ilustruje poniższy wykres liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu ubóstwa w latach 2023 – 2025 zmniejszała się.

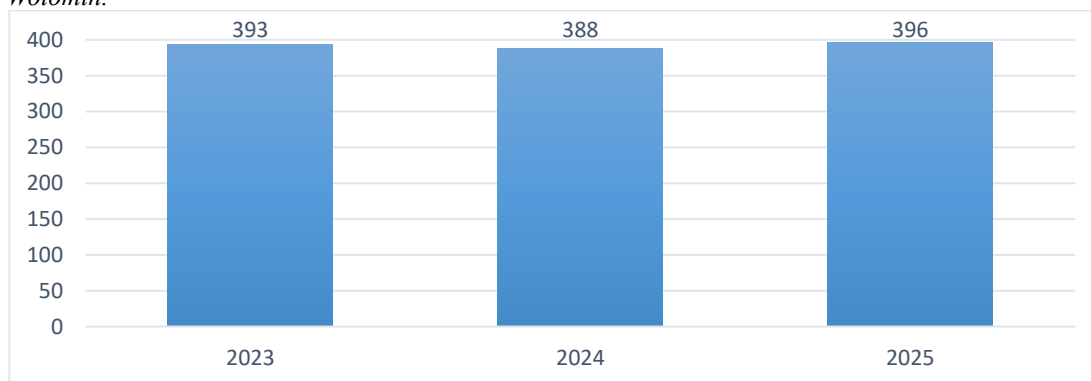
Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Niepełnosprawność

Kolejnym powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Wołomin, są problemy wynikające z niepełnosprawności.

Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2023-2025. Źródło: OPS Wołomin.

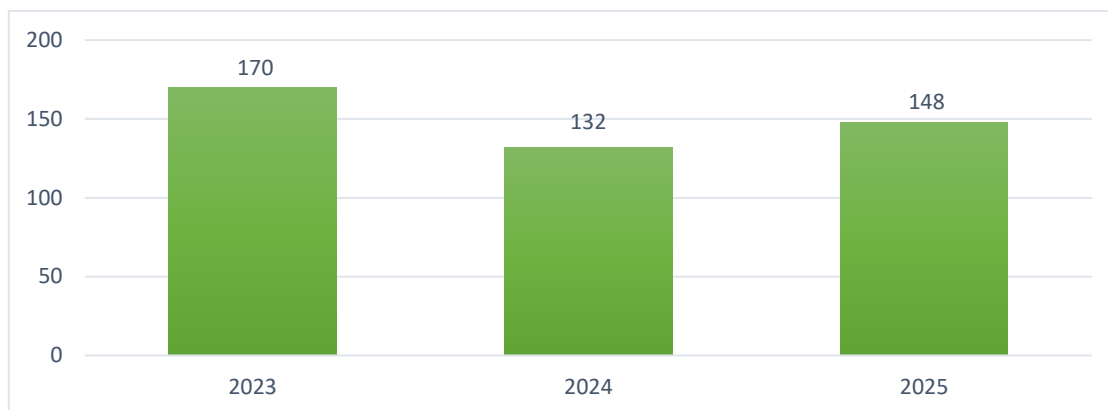
W 2023 roku zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności otrzymało 12 osób, w 2024 roku 8 osób, w 2025 roku 6 osób.

W 2023 roku 158 mieszkańców gminy otrzymało orzeczenie o niepełnosprawności, w 2024 roku 195 osób, a w 2025 roku 143 osoby.

Bezrobocie

Ważnym co do częstości występowania powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Wołomin korzystających z pomocy społecznej jest bezrobocie.

Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Jak wskazują dane statystyczne Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego z powodu bezrobocia na przestrzeni trzech ostatnich lat zmniejszała się.

Tabela 15. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Rok	2023	2024	2025
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	64	47	41
Liczba rodzin	64	47	41
Liczba osób w rodzinach	98	70	67
Kwota świadczeń	99 138	74 774	92419

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem) w latach 2023-2024: w 2023 roku – 24%, w 2024 roku – 22%.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Wołomin była zmienna.

*Tabela 16. Bezrobocie w Gminie Wołomin w latach 2023-2025 (stan na 31.XII.).
Źródło: <https://wolomin.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy>*

Rok	2023	2024	2025
Liczba bezrobotnych ogółem	947	786	1065
Bezrobotni z prawem do zasiłku	125	144	Brak danych

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Wołomin w 2025 roku wynosiła 1065 osób, w tym 466 osób to kobiety.

Analizując dane porównawcze, poziom bezrobocia w latach 2023-2025 w gminie Wołomin był wyższy od średniej wojewódzkiej i średniej krajowej.

*Tabela 17. Stopa bezrobocia w gminie Wołomin, województwie mazowieckim oraz kraju w latach 2023-2025.
Źródło: [https://www.polskawliczbach.pl/Wolomin oraz PUP Wołomin](https://www.polskawliczbach.pl/Wolomin%20oraz%20PUP%20Wołomin)*

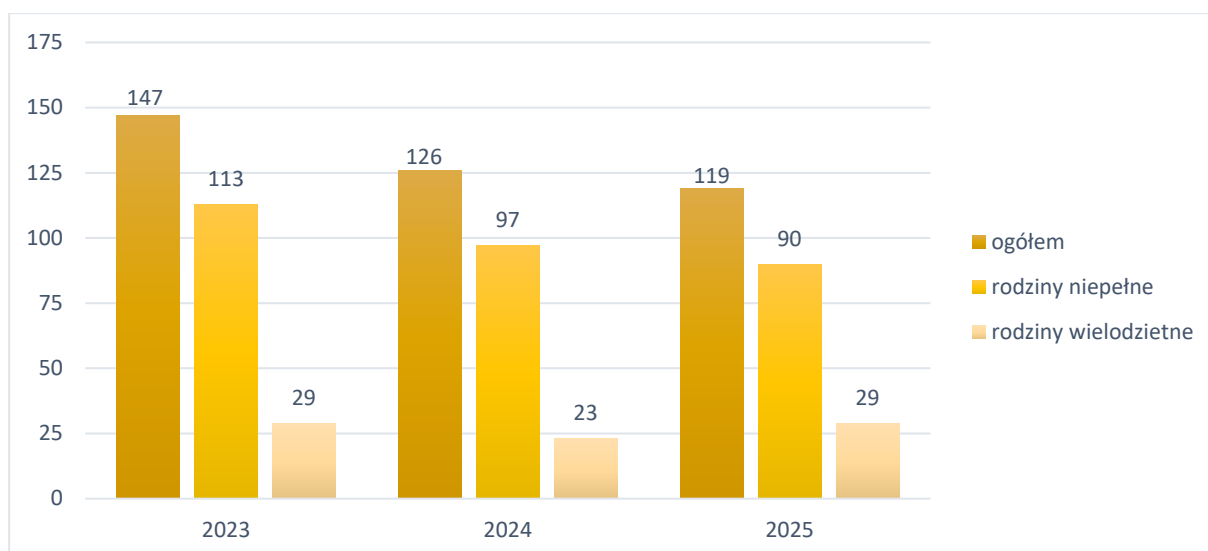
Rok	2023	2024	2025*
Polska	5,1	5,1	5,7
województwo mazowieckie	4,0	4,0	4,3
gmina Wołomin	6,2	5,3	6,0

* wartości dla 2025 r. – szacunkowe (na podstawie danych miesięcznych i końcoworocznych)

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Wołomin korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą materialną z tego tytułu na przestrzeni trzech lat zmniejszała się.

Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych OPS zapewnia wsparcie asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. W 2023 roku asystenci objęli wsparciem 49 rodzin, w których przebywało 98 dzieci, 27 rodzin zostało skierowanych do współpracy z asystentem rodziny przez pracowników socjalnych, natomiast 22 rodziny zostały zobowiązane do współpracy na mocy postanowień Sądu Rejonowego w Wołominie. W roku 2024 asystenci rodziny objęli swoją opieką 60 rodzin, w których przebywało 97 dzieci, 39 rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowień Sądu Rejonowego w Wołominie. Asystenci w 2025 r. objęli wsparciem 64 rodziny, w których przebywało 95 dzieci. 42 rodziny zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowień Sądu Rejonowego w Wołominie.

W 2025 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie zgłosiło się 7 rodzin uprawnionych do wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ww. rodziny nie były zainteresowane podjęciem współpracy z asystentem rodziny.

W 2025 roku kontynuowany był projekt mający na celu wspieranie integracji społecznej i aktywizację kobiet oraz ich rodzin poprzez rozwój umiejętności rękodzielniczych, społecznych i osobistych. Zajęcia prowadzone były przez 2 asystentów rodziny. W 2025 r. odbyło się 5 spotkań w których uczestniczyło 5 kobiet oraz 4 dzieci.

Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin prowadzony jest

zarówno przez asystenta rodziny, pracownika socjalnego, jak i wychowawców, nauczycieli oraz kuratorów. Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało łącznie 113 dzieci z Gminy Wołomin. Spośród ww. liczby dzieci, największą grupę stanowiły dzieci przebywające w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Liczba tych dzieci wyniosła 50, zaś poniesione koszty przez Gminę Wołomin w tym zakresie wyniosły 283 593,57 zł. Z kolei 24 dzieci przebywało w zawodowych rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka. Poniesiony koszt przez gminę w tym zakresie w 2024 r. wyniósł 380 288,37 zł. Natomiast 15 dzieci przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych a koszt ich pobytu poniesiony przez gminę wyniósł 133 773,62 zł. W 2024 r. 24 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z czego 15 dzieci w domu dziecka, zaś 9 dzieci w rodzinnym domu dziecka. Łączny koszt pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. wyniósł 543 367,26 zł z czego 349 649,12 zł były to koszty poniesione za pobyt dzieci w domu dziecka, zaś 193 718,14 zł za pobyt w rodzinnym domu dziecka. W 2024 r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 11 nowych dzieci z czego 8 dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych a 3 w niezawodowej rodzinie zastępczej.¹²

W 2025 r. w pieczy zastępczej przebywało łącznie 103 dzieci z gminy Wołomin. Spośród ww. liczby dzieci, największą grupę stanowiły dzieci przebywające w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Liczba tych dzieci wyniosła 48, zaś poniesione koszty przez gminę Wołomin w tym zakresie wyniosły 294 746,55 zł. Z kolei 23 dzieci przebywało w zawodowych rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka. Poniesiony koszt przez gminę w tym zakresie w 2025 r. wyniósł 413 178,82 zł. Natomiast 16 dzieci przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych a koszt ich pobytu poniesiony przez gminę wyniósł 146 641,67 zł. Łączny koszt pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 r. wyniósł 854 567,04 zł. Wskazać należy także, iż w 2025 r. 16 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z czego 10 dzieci w domu dziecka, zaś 6 dzieci w rodzinnym domu dziecka. Łączny koszt pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. wyniósł 497 327,80 zł z czego 272 194,78 zł były to koszty poniesione za pobyt dzieci w domu dziecka, zaś 225 133,02 zł za pobyt w rodzinnym domu dziecka. Łączny koszt pobytu wszystkich dzieci w pieczy zastępczej w liczbie 103 osób w 2025 r. wyniósł 1 351 894,84 zł. W 2025 r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 11 nowych dzieci, z czego 5 dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych,

¹² Raport-o-stanie-gminy-za-2025

1 dziecko w rodzinie zawodowej a 2 w niezawodowej rodzinie zastępczej, zaś 3 dzieci w domu dziecka. W 2025 r. ustały natomiast zobowiązania gminy w zakresie finansowania pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wobec 15 dzieci.¹³

W 2023 roku 9 dzieci z terenu gminy umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w 2024 roku 1 dziecko, a w 2025 roku 7 dzieci. W latach 2023-2025 żadne dziecko z terenu gminy nie zostało zgłoszone do adopcji ani adoptowane.

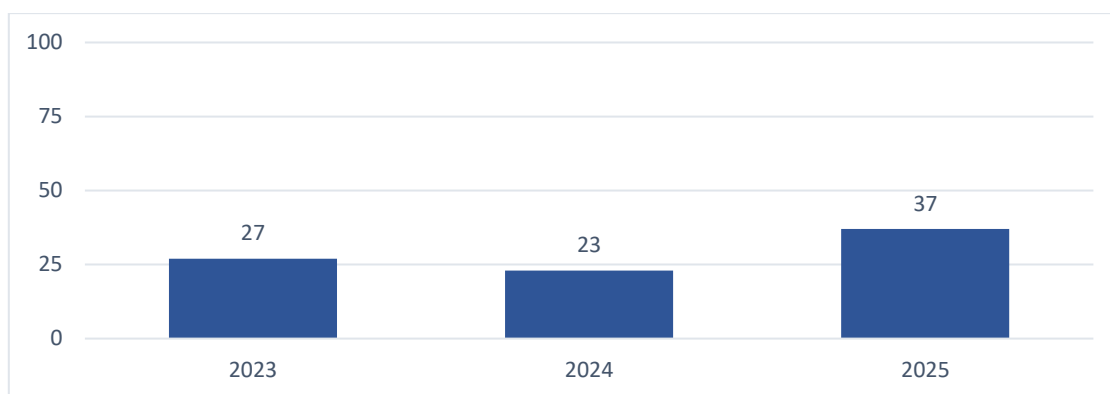
Mimo spadku liczby rodzin korzystających ze wsparcia finansowego z tytułu bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego nie oznacza to zmniejszenia skali problemów, lecz raczej zmianę form i intensywności pomocy. Jednocześnie rośnie rola asystentów rodziny – w latach 2023–2025 liczba objętych wsparciem rodzin wzrosła z 49 do 64. Coraz częściej współpraca ta wynika z decyzji sądu, co może świadczyć o pogłębianiu się trudności w rodzinach oraz ograniczonej skuteczności działań profilaktycznych, a także o braku gotowości części rodzin do współpracy. W pieczy zastępczej odnotowuje się niewielki spadek liczby dzieci (z 113 w 2024 r. do 103 w 2025 r.), jednak system ten nadal stanowi istotny i kosztowny element pomocy społecznej. Dominują rodzinne formy opieki, co potwierdza preferencję dla rozwiązań środowiskowych nad instytucjonalnymi. Ogólnie problemy opiekuńczo-wychowawcze pozostają trwałym obszarem interwencji, a coraz większe znaczenie zyskują działania środowiskowe oraz rola asystenta rodziny jako kluczowego narzędzia wsparcia i kontroli sytuacji rodzin.

Bezdomność

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. W roku 2025 liczba osób otrzymujących wsparcie z tego tytułu w stosunku do 2023 roku wzrosła o 37,04%.

Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2023-2025. Źródło: OPS w Wołominie.

¹³ Dane OPS.

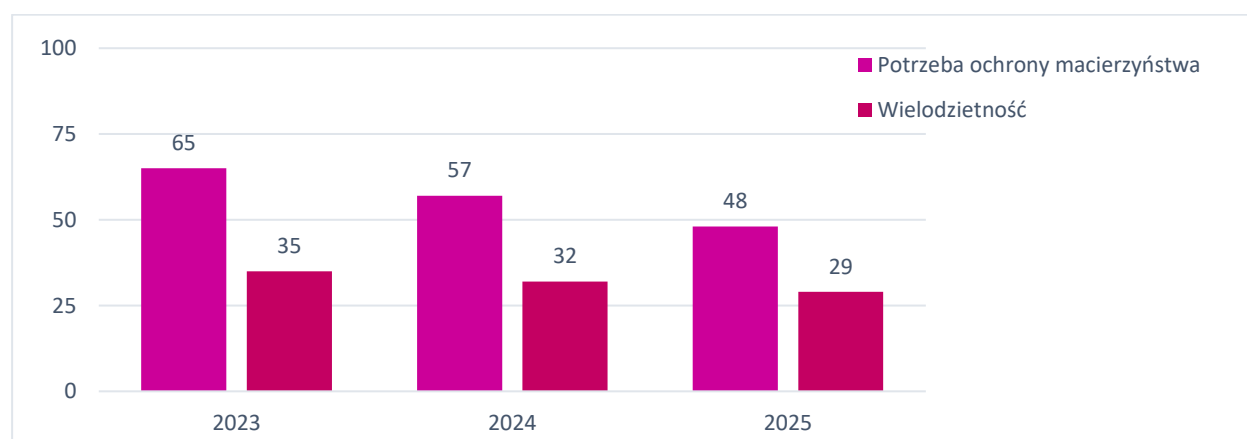

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu. W 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił ogólnie schronienia 28 osobom w kryzysie bezdomności, z tego 24 osoby przebywały w Schronisku dla Osób Bezdomnych „Don Orione” w Czarnej, a 4 osoby były umieszczone w placówce poza terenem gminy. Pośród ogółu osób w kryzysie bezdomności 4 osobom udzielono schronienia z usługami opiekuńczymi.

Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności

Kolejnym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Wołomin była potrzeba ochrony macierzyństwa. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu w latach 2023-2025 zmniejszała się.

Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

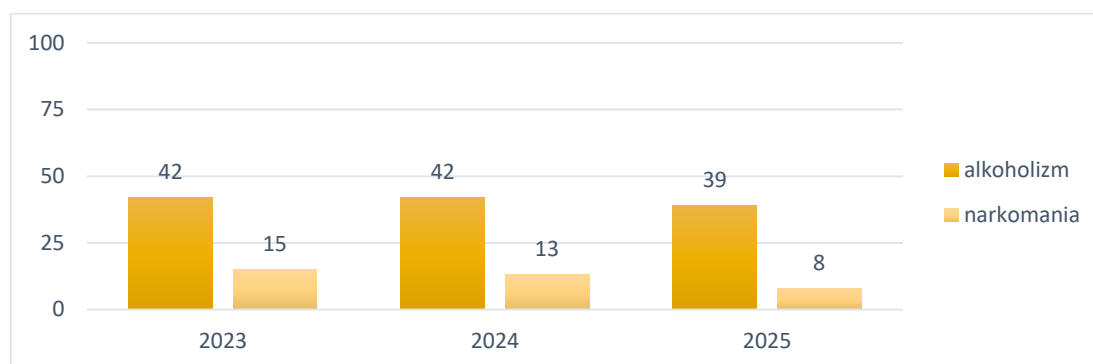

Alkoholizm i narkomania

Kolejnym powodem udzielania pomocy w Gminie Wołomin są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu i/lub narkotyków. Alkoholizm oraz uzależnienie od substancji psychoaktywnych są jednym z najczęstszych uzależnień.

Alkoholizm oraz uzależnienie od substancji psychoaktywnych negatywnie wpływają na funkcjonowanie jednostki i jej otoczenia – prowadzą do rozpadu relacji rodzinnych, trudności zawodowych, obniżenia samooceny oraz pogorszenia zdrowia psychicznego i fizycznego. Nadużywanie tych substancji oddziałuje nie tylko na osobę uzależnioną, ale także zwiększa ryzyko występowania przemocy i zachowań przestępczych.

Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

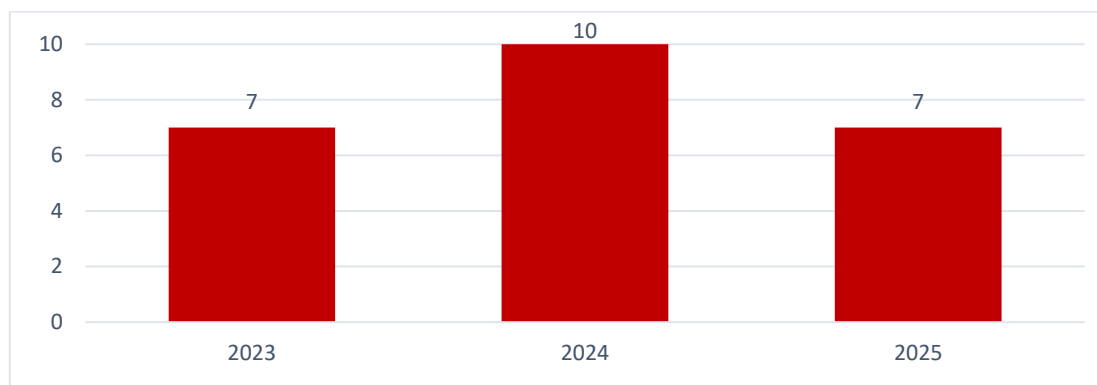

Na terenie Gminy prowadzi działalność Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Wołominie. W 2025 roku z terapii skorzystało 977 osób dorosłych z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym, oraz 118 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym.

Przemoc domowa

Przyczyną udzielania pomocy rodzinom w Gminie Wołomin są m.in. przypadki występowania przemocy domowej. Pracownicy socjalni OPS na bieżąco monitorowali sytuację rodzin zagrożonych tym problemem. Wszystkie rodziny, w których pojawiło się podejrzenie przemocy domowej, zostały objęte wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS w Wołomin.

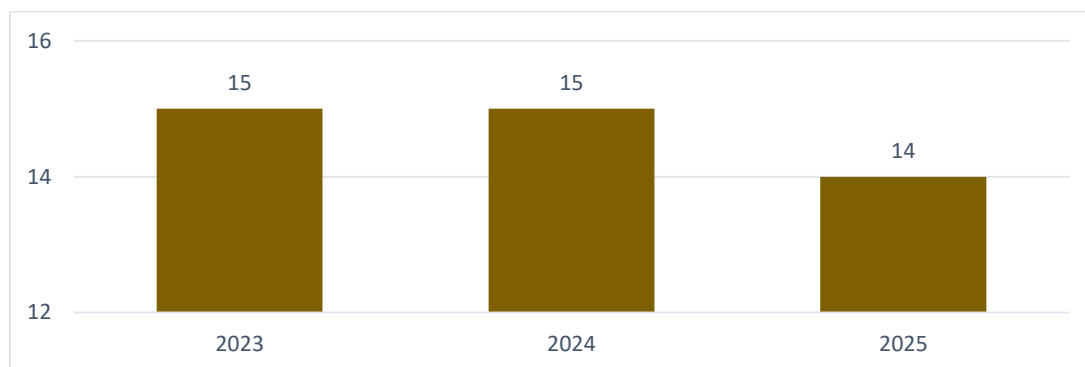

Działania podejmowane w celu przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są w ramach procedury „Niebieskie Karty”, która obejmuje zespół czynności uruchamianych w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Procedura ma charakter interwencyjny i rozpoczyna się poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, stanowiącego podstawę do podjęcia dalszych działań pomocowych. „Niebieska Karta – B” przekazywana jest osobie doświadczającej przemocy i zawiera informacje dotyczące przysługujących jej praw oraz dostępnych form wsparcia i instytucji pomocowych. Natomiast „Niebieska Karta – C” sporządzana jest przez grupę diagnostyczno-pomocową i obejmuje plan działań pomocowych oraz ustalenia dotyczące dalszego postępowania w sprawie danej rodziny.

Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego

Wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Wołomin znajdują się rodziny, których członkowie mają problemy wynikające z trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego. Działania wobec osób przebywających w zakładach karnych oraz je opuszczających podejmowane są przez instytucje działające w różnych obszarach: sądownictwo, służba więzienna, publiczne służby zatrudnienia, pomoc społeczna oraz sektor pozarządowy. Dla zapewnienia skuteczności wsparcia istotne jest zdiagnozowanie sytuacji tych osób oraz opracowanie modelu współpracy międzyinstytucjonalnej oraz międzysektorowej na rzecz ich wspierania.

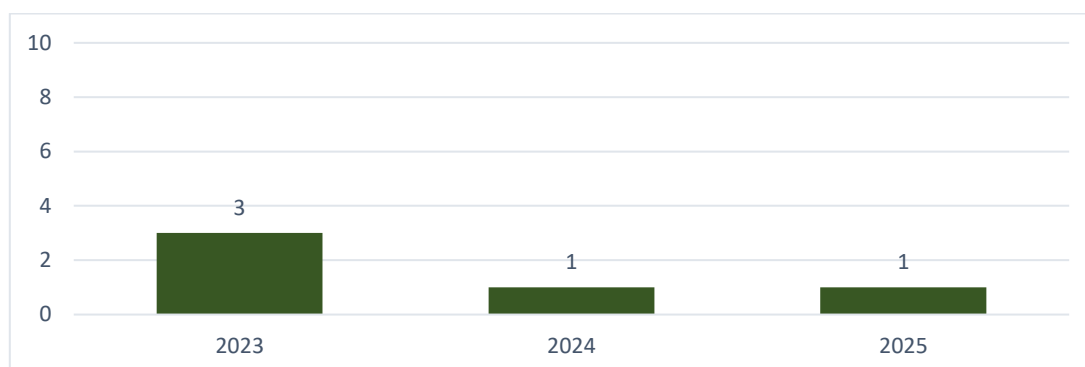
Wykres 19. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwane występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

Wykres 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.

6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na terenie Gminy. Na potrzebę stworzenia tego dokumentu przeprowadzono dwie ankiety – jedną wśród osób dorosłych, drugą wśród dzieci i młodzieży. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięły łącznie 263 osoby (161 osób dorosłych, 102 dzieci i młodzieży).

a) Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dorosłych mieszkańców gminy

Respondenci zostali poproszeni o ocenę warunków życia w gminie w poszczególnych kategoriach (w tabeli podano liczbę odpowiedzi):

kategorie	bardzo niezadowolony (a)	niezadowolony(a)	trudno powiedzieć	zadowolony(a)	bardzo zadowolony(a)
organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe, sport i rekreacja)	24	31	57	41	8
dostępność sieci internet	11	17	26	70	37
dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie	12	28	35	69	17
dostęp do oferty kulturalnej (biblioteka, koncerty, wystawy itp.)	17	23	33	67	21
organizacja imprez cyklicznych na terenie gminy	24	26	43	59	9
dostępność doradztwa psychologiczno - prawnego	36	46	59	19	1
dostęp do świadczeń pomocy społecznej	16	21	87	28	9
dostęp do opieki zdrowotnej (lekarze specjaliści, ośrodki zdrowia)	28	49	32	45	7
bezpieczeństwo publiczne mieszkańców	23	28	48	55	7
warunki mieszkaniowe	22	37	47	46	9
miejsca rekreacji (np. place zabaw, ścieżki rowerowe, boiska sportowe, parki, skwery)	21	34	33	63	10
oferta edukacyjna szkół	17	26	52	58	8

dostępność do przedszkoli	12	18	51	61	19
kultywowanie lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu	23	23	63	42	10
dostępność do żłobków, klubów dziecięcych	22	28	79	28	4
siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców	36	37	59	24	5
dostępność do handlu i usług	17	9	28	75	32
udział mieszkańców w życiu publicznym /możliwość działania w organizacjach społecznych i (pozarządowych)	26	19	68	43	5
stan dróg	40	59	26	33	3
opieka nad osobami starszymi - polityka senioralna	22	32	74	23	10
lokalny rynek pracy - możliwość znalezienia pracy, poziom zarobków	42	48	49	20	2

Analiza wyników badania wskazuje na zróżnicowany poziom satysfakcji mieszkańców w poszczególnych obszarach funkcjonowania Gminy. Najwyżej ocenianym obszarem jest dostępność Internetu, gdzie aż 66,5% respondentów wyraziło zadowolenie (43,5% zadowolonych i 23,0% bardzo zadowolonych), przy jedynie 17,4% ocen negatywnych. Identyczny poziom pozytywnych ocen (66,5%) odnotowano w przypadku dostępu do handlu i usług, co potwierdza dobre warunki funkcjonowania w zakresie podstawowych usług dla mieszkańców. Wysoko oceniono również:

- dostęp do informacji o wydarzeniach lokalnych – 53,5% ocen pozytywnych przy 24,9% negatywnych,
- ofertę kulturalną – 54,6% pozytywnych i 24,9% negatywnych,

- miejsca rekreacji – 45,3% pozytywnych przy 34,1% negatywnych.

Wskazuje to na dobrze rozwiniętą sferę informacyjną, kulturalną i rekreacyjną, która stanowi jedną z mocnych stron gminy.

Zdecydowanie gorzej ocenione zostały obszary infrastrukturalne, społeczne i ekonomiczne. Największe niezadowolenie dotyczy stanu dróg, gdzie aż 61,4% mieszkańców wyraziło niezadowolenie (w tym 24,8% bardzo niezadowolonych), przy jedynie 22,4% ocen pozytywnych. Jest to najgorzej oceniany element infrastruktury.

Kolejnym istotnym problemem jest lokalny rynek pracy – 55,9% ocen negatywnych (26,1% bardzo niezadowolonych i 29,8% niezadowolonych), przy zaledwie 13,6% ocen pozytywnych, co wskazuje na poważne trudności w zakresie zatrudnienia i poziomu dochodów mieszkańców.

Wysoki poziom niezadowolenia odnotowano także w obszarze:

- dostępu do opieki zdrowotnej – 47,8% ocen negatywnych wobec 32,3% pozytywnych,
- dostępności doradztwa psychologiczno-prawnego – 51,0% negatywnych przy jedynie 12,4% pozytywnych,
- siły więzi społecznych – 45,4% negatywnych i tylko 18,0% pozytywnych.

Na szczególną uwagę zasługuje bardzo wysoki udział odpowiedzi „trudno powiedzieć” w wielu obszarach, co może świadczyć o niskiej świadomości mieszkańców lub ograniczonej dostępności usług. Dotyczy to zwłaszcza:

- dostępu do świadczeń pomocy społecznej – aż 54,0% odpowiedzi niezdecydowanych,
- dostępności żłobków – 49,1%,
- polityki senioralnej – 46,0%,
- udziału mieszkańców w życiu publicznym – 42,2%,
- kultywowania tradycji lokalnej – 39,1%.

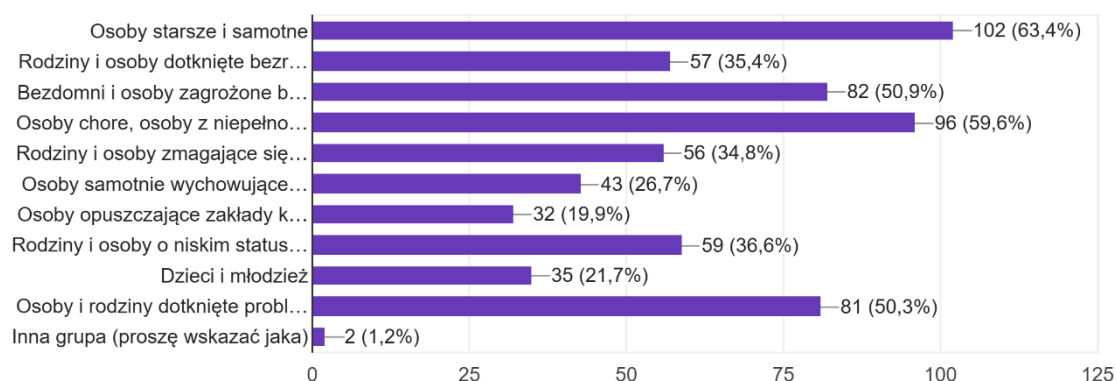
Tak wysoki poziom braku opinii sugeruje konieczność poprawy komunikacji działań gminy oraz zwiększenia dostępności i widoczności oferty w tych obszarach.

Podsumowując, wyniki badania wskazują, że Gmina dysponuje solidnymi podstawami w zakresie infrastruktury cyfrowej, usług oraz oferty kulturalno-rekreacyjnej, jednak stoi przed poważnymi wyzwaniami w obszarach infrastruktury drogowej, rynku pracy oraz usług zdrowotnych i społecznych. Jednocześnie istotnym problemem pozostaje niski poziom wiedzy mieszkańców o części dostępnych usług, co wymaga podjęcia działań informacyjnych i edukacyjnych.

Następnie ankietowani wskazali osoby, rodziny oraz grupy mieszkańców, które ich zdaniem są najbardziej narażone na marginalizację i wykluczenie społeczne.

2. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców Gminy Wołomin są najbardziej Pani/ Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

161 odpowiedzi

Najczęściej wymienianą grupą były osoby starsze oraz samotne (63,4% wskazań), które ze względu na ograniczoną sprawność, problemy zdrowotne, niskie dochody oraz brak wsparcia ze strony rodziny są szczególnie narażone na izolację społeczną i trudności w codziennym funkcjonowaniu. Drugą istotną grupę stanowią osoby chore, z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny (59,6% wskazań). Doświadczają one licznych barier – zarówno zdrowotnych, jak i społecznych czy ekonomicznych – które utrudniają aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym, często wymagając stałej opieki oraz wsparcia instytucjonalnego. Kolejną grupą są osoby bezdomne oraz zagrożone bezdomnością, w tym osoby z problemami mieszkaniowymi (50,9% wskazań). Ich sytuacja wiąże się z brakiem stabilności życiowej, trudnym dostępem do rynku pracy oraz ograniczonymi możliwościami zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych, co znacząco pogłębia ich wykluczenie społeczne. Następną w kolejności wskazań grupą są osoby i rodziny dotknięte problemem uzależnień oraz przemocy domowej (50,3% wskazań). W ich przypadku marginalizacja wynika zarówno z problemów zdrowotnych i społecznych, jak i z zaburzenia relacji rodzinnych oraz często występującej izolacji społecznej, co utrudnia im korzystanie z dostępnych form wsparcia i powrót do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Respondenci wskazali również inne grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Są to rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (36,6%), które zmagają się z trudnościami finansowymi ograniczającymi możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Następnie osoby i rodziny dotknięte bezrobociem (35,4%), dla których brak pracy oznacza nie tylko problemy ekonomiczne, ale także ryzyko długotrwałego wykluczenia społecznego. Wskazywano także rodziny i osoby z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne

i niepełne (34,8%), które często mierzą się z przeciążeniem obowiązkami oraz ograniczonymi zasobami wsparcia. Kolejną grupą są osoby samotnie wychowujące dzieci (26,7%), które z uwagi na brak drugiego opiekuna mogą doświadczać trudności w godzeniu obowiązków zawodowych i rodzinnych. Dalsze wskazania obejmują dzieci i młodzież (21,7%), jako grupę wymagającą szczególnej ochrony i wsparcia w procesie rozwoju społecznego, edukacyjnego i emocjonalnego, a także osoby opuszczające zakłady karne (19,9%), które często mają trudności z readaptacją społeczną i powrotem na rynek pracy.

Respondenci zostali poproszeni także o ocenę skali wymienionych problemów społecznych występujących w miejscu zamieszkania. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi: bardzo poważny, poważny, umiarkowany, znikomy, nie występuje.

problemy społeczne	bardzo poważny	poważny	umiarkowany	znikomy	nie występuje
bezrobocie	14	32	85	25	5
ubóstwo	11	30	95	20	5
alkoholizm	38	63	43	14	3
narkomania	22	45	58	22	14
problemy mieszkaniowe	29	38	63	22	9
zanieczyszczenie środowiska	41	53	41	25	1
przestępczość	9	32	83	32	5
starzenie się społeczeństwa	40	60	48	11	2
przemoc domowa	21	47	58	20	15
niepełnosprawność	17	53	60	29	2
bezdомność	17	27	61	44	12
Przemoc w szkole	41	52	43	18	7
Uzależnienie od mediów	75	47	29	9	1

Za najbardziej istotny problem społeczny respondenci uznali uzależnienie od mediów – aż 46,6% badanych określiło je jako „bardzo poważne”, a kolejne 29,2% jako „poważne” (łącznie ok. 75,8% wskazań wysokiej istotności). Równie wysokie wartości odnotowano dla alkoholizmu (23,6% bardzo poważny, 39,1% poważny, razem 62,7%) oraz starzenia się społeczeństwa (24,8% bardzo poważny, 37,3% poważny, razem 62,1%).

Wysoki poziom istotności przypisywany jest także zanieczyszczeniu środowiska (25,5% bardzo poważny, 32,9% poważny, razem 58,4%) oraz przemocy w szkole (25,5% bardzo poważny, 32,3% poważny, razem 57,8%). Wskazuje to na rosnącą świadomość problemów ekologicznych oraz zagrożeń związanych z przemocą wśród dzieci i młodzieży.

Problemy związane z przemocą domową są również znaczące – 13,0% respondentów uznało je za bardzo poważne, a 29,2% za poważne (łącznie 42,2%), przy jednoczesnej dominacji ocen umiarkowanych (36,0%).

Problemy ekonomiczne, takie jak bezrobocie i ubóstwo, najczęściej oceniane były jako umiarkowane (odpowiednio 52,8% i 59,0% wskazań). Jednocześnie odsetek ocen wysokiej istotności jest niższy (bezrobocie: 28,6%, ubóstwo: 25,5%), co może sugerować względną stabilizację tych zjawisk lub ich mniejszą odczuwalność w codziennym życiu respondentów.

W przypadku narkomanii (13,7% bardzo poważny, 28,0% poważny, 36,0% umiarkowany) oraz problemów mieszkaniowych (18,0% bardzo poważny, 23,6% poważny, 39,1% umiarkowany) widoczne jest rozproszenie opinii, co wskazuje na zróżnicowane doświadczenia społeczne.

Stosunkowo niższy poziom istotności przypisywany jest bezdomności (10,6% bardzo poważny, 16,8% poważny, 37,9% umiarkowany, przy aż 27,3% ocen „znikomy”) oraz przestępczości, gdzie dominują oceny umiarkowane (51,6%).

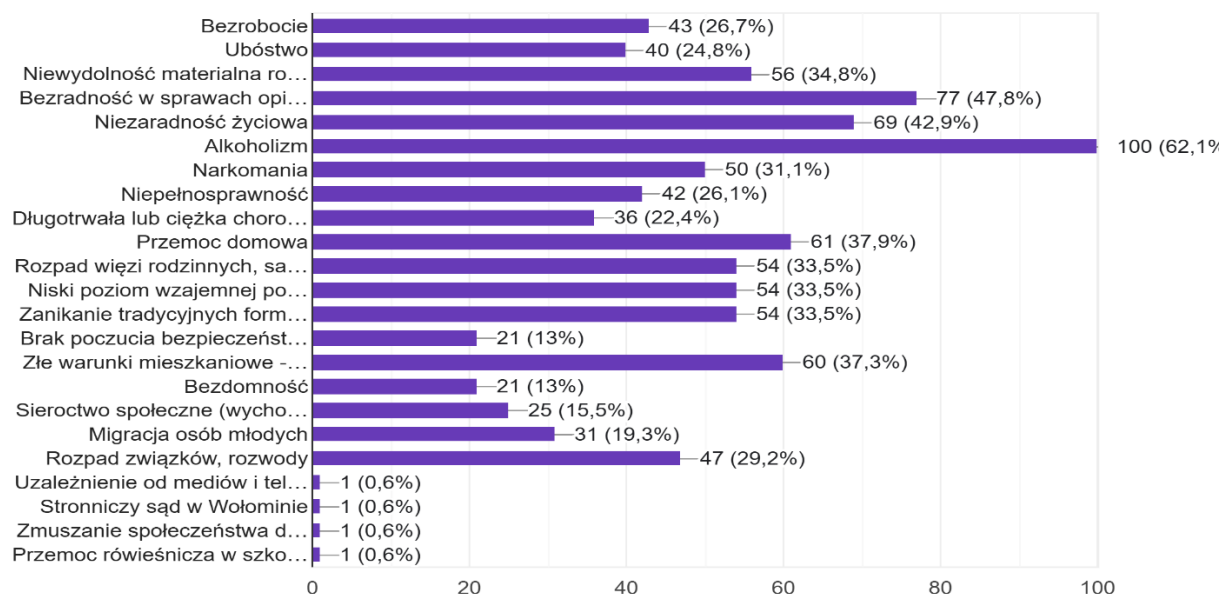
Podsumowując, wyniki badania wskazują, że najwyższy poziom zagrożenia społecznego dotyczy uzależnień (szczególnie od mediów i alkoholu), zmian demograficznych oraz problemów środowiskowych, które uzyskały najwyższe odsetki ocen „bardzo poważny” i „poważny”. Problemy ekonomiczne oraz część zjawisk społecznych są częściej postrzegane jako umiarkowane, jednak nadal wymagają systematycznych działań w ramach polityki społecznej.

Następną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych dotyczących poszczególne grupy tj. rodziny, dzieci i młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami.¹⁴

¹⁴ Wzór ankiety znajduje się w załączniku.

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin ?
Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

161 odpowiedzi

Respondenci wskazali również najważniejsze problemy społeczne występujące w gminie, które w istotny sposób wpływają na funkcjonowanie mieszkańców i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego. Najczęściej wskazywanym problemem był alkoholizm (62,1%), który znacząco destabilizuje życie rodzinne, prowadzi do konfliktów, przemocy oraz pogorszenia sytuacji materialnej i zdrowotnej. Istotne znaczenie mają także problemy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniem gospodarstwa domowego (47,8%) oraz szeroko rozumianą niezaradnością życiową (42,9%), które utrudniają prawidłowe funkcjonowanie rodzin i mogą skutkować zaniedbaniem dzieci.

Kolejną grupę problemów stanowią trudności ekonomiczne, w tym niewydolność materialna rodzin (34,8%), ubóstwo (24,8%) oraz bezrobocie (26,7%). Problemy te często się wzajemnie wzmacniają, prowadząc do pogłębiania się trudnej sytuacji życiowej i ograniczając możliwości rozwoju oraz aktywności zawodowej mieszkańców.

Znaczącym obszarem problemowym są również zaburzenia funkcjonowania rodziny, takie jak rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci (33,5%), rozwody i rozpad związków (29,2%), a także niski poziom wzajemnego wsparcia między rodzinami i zanikanie tradycyjnych form życia rodzinnego (po 33,5%). Zjawiska te osłabiają relacje społeczne i ograniczają naturalne systemy wsparcia.

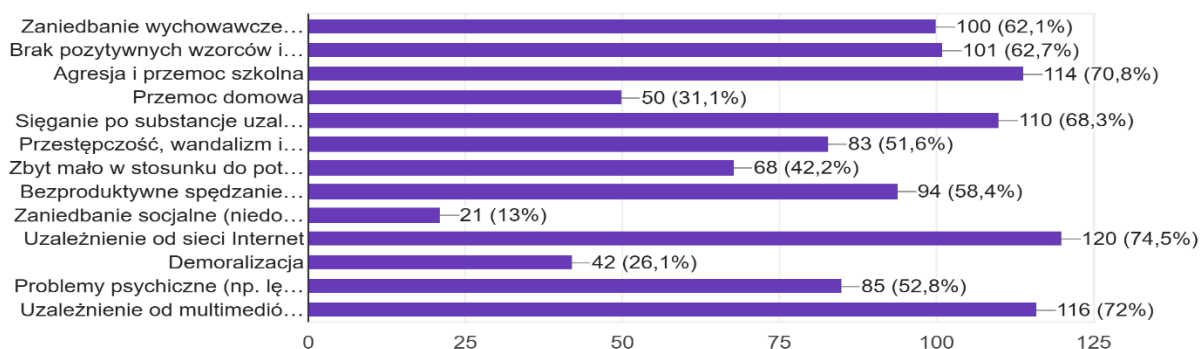
Wśród istotnych problemów wskazano także przemoc domową (37,9%), która stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i dobrostanu członków rodzin, oraz narkomanię (31,1%), wpływającą negatywnie na zdrowie i funkcjonowanie społeczne osób uzależnionych. Respondenci zwrócili również uwagę na problemy zdrowotne, takie jak niepełnosprawność (26,1%) oraz długotrwała lub ciężka choroba (22,4%), które ograniczają samodzielność i zwiększają zapotrzebowanie na wsparcie instytucjonalne.

Istotnym obszarem są także problemy mieszkaniowe – złe warunki bytowe oraz ograniczony dostęp do mieszkań komunalnych i socjalnych (37,3%), a także zjawisko bezdomności (15,5%). Dodatkowo wskazano na sieroctwo społeczne (15,5%), związane z wychowywaniem dzieci poza rodziną biologiczną.

Wśród innych problemów wymieniono migrację osób młodych (19,3%), która może prowadzić do wyludniania się gminy i osłabienia jej potencjału rozwojowego, oraz poczucie braku bezpieczeństwa związane z przestępczością (13%).

5. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzec można najczęściej na terenie Gminy Wołomin ? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

161 odpowiedzi

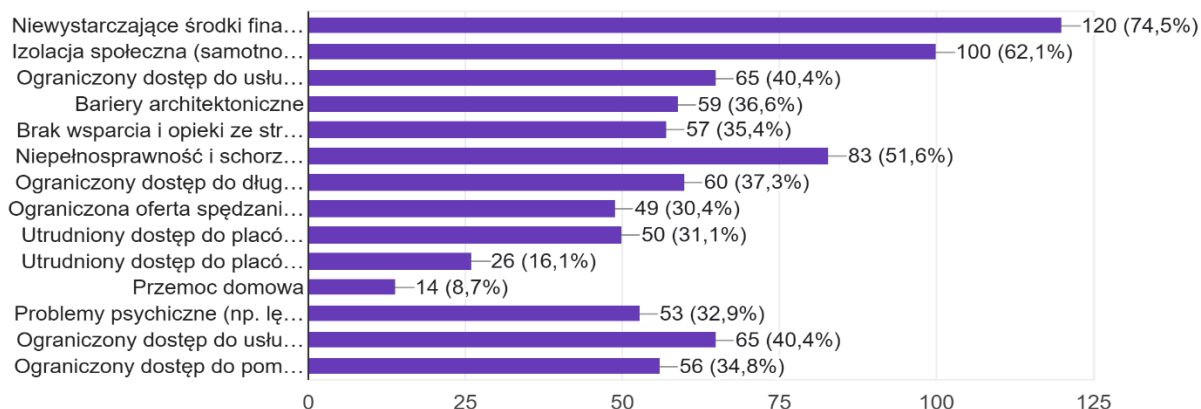

Respondenci wskazali szereg negatywnych zjawisk dotyczących dzieci i młodzieży na terenie Gminy Wołomin, które mogą wpływać na ich rozwój oraz funkcjonowanie społeczne. Najczęściej dostrzegany problem jest uzależnienie od Internetu (74,5%) oraz szerzej – od multimediów (72%). Zjawisko to wiąże się z nadmiernym korzystaniem z telefonów, komputerów i konsol, co może prowadzić do ograniczenia kontaktów społecznych, problemów w nauce oraz pogorszenia kondycji psychicznej i fizycznej młodych ludzi. Bardzo często wskazywano także na agresję i przemoc szkolną (70,8%), co świadczy o istotnych problemach w relacjach rówieśniczych oraz niewystarczających umiejętnościach radzenia sobie z emocjami i konfliktami. Z tym wiąże się również wysoki odsetek wskazań dotyczących sięgania po substancje uzależniające (68,3%), takie jak alkohol, narkotyki czy papierosy, co stanowi

poważne zagrożenie dla zdrowia i rozwoju młodzieży. Kolejnym istotnym problemem jest brak pozytywnych wzorców i autorytetów (62,7%) oraz zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (62,1%). Czynniki te mogą prowadzić do trudności w kształtowaniu właściwych postaw społecznych i moralnych oraz zwiększać podatność młodych osób na zachowania ryzykowne. Respondenci zwrócili również uwagę na bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (58,4%) oraz niewystarczającą ofertę zorganizowanych form aktywności (42,2%). Brak atrakcyjnych możliwości zagospodarowania czasu może sprzyjać nudzie, izolacji oraz podejmowaniu niepożądanych zachowań. Istotnym obszarem problemowym są także problemy psychiczne dzieci i młodzieży (52,8%), takie jak lęk czy depresja, które coraz częściej występują i wymagają specjalistycznego wsparcia. Wskazywano również na zjawiska takie jak przestępczość, wandalizm i chuligaństwo (51,6%), świadczące o przejawach demoralizacji i trudności w funkcjonowaniu społecznym młodych ludzi. Rzadziej, lecz nadal zauważalnie, wskazywano na przemoc domową (31,1%), demoralizację (26,1%) oraz zaniedbania socjalne (13%), takie jak niedożywienie czy brak odpowiedniej higieny. Problemy te, choć mniej powszechne, mają poważne konsekwencje dla rozwoju dzieci i wymagają szczególnej uwagi ze strony instytucji pomocowych.

6. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

161 odpowiedzi

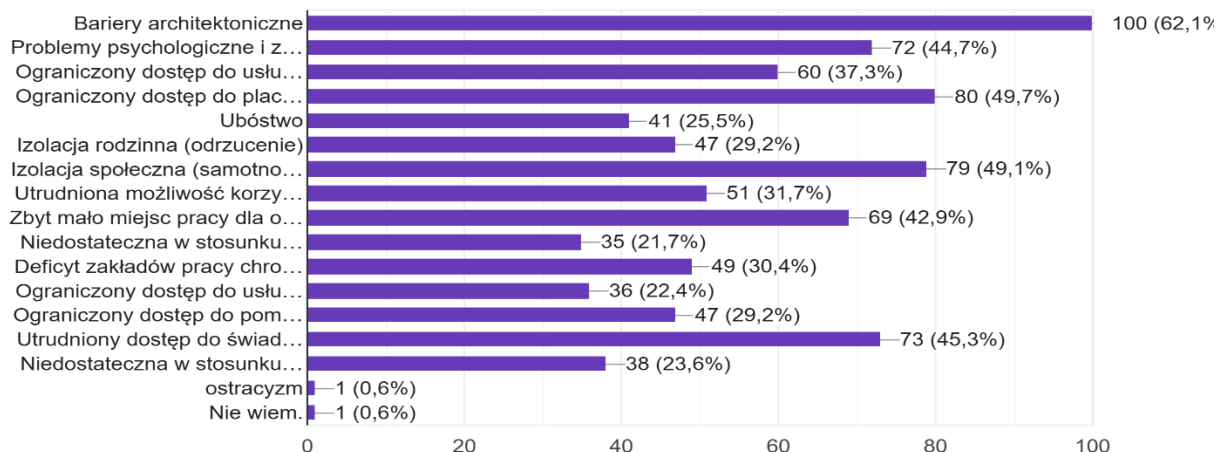

Respondenci wskazali szereg istotnych problemów społecznych dotyczących osoby starsze na terenie Gminy Wołomin. Najczęściej podkreślanym problemem są niewystarczające środki finansowe (74,5%), które ograniczają możliwość zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, dostępu do leczenia czy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Istotnym wyzwaniem jest także izolacja społeczna i samotność (62,1%), wynikająca często z utraty bliskich, ograniczonej mobilności oraz słabnących więzi rodzinnych i społecznych. Znaczną

grupę problemów stanowią kwestie zdrowotne – niepełnosprawność i choroby wieku starszego (51,6%), a także utrudniony dostęp do placówek medycznych (31,1%) oraz ograniczony dostęp do długoterminowej opieki zdrowotnej (37,3%). Wskazuje to na rosnące potrzeby seniorów w zakresie opieki medycznej i rehabilitacyjnej. Respondenci zwrócili również uwagę na ograniczony dostęp do usług opiekuńczych i specjalistycznych (po 40,4%), co utrudnia osobom starszym codzienne funkcjonowanie i zmniejsza ich samodzielność. Problemem jest także ograniczony dostęp do pomocy psychologicznej (34,8%), mimo rosnącego znaczenia zdrowia psychicznego w tej grupie wiekowej, w tym występowania stanów lękowych czy depresji. Ważnym aspektem są także bariery architektoniczne (36,6%), które ograniczają mobilność seniorów i utrudniają im korzystanie z przestrzeni publicznej oraz usług. Z kolei brak wsparcia ze strony rodziny (35,4%) może prowadzić do poczucia osamotnienia i wykluczenia społecznego. Wśród innych wskazywanych problemów znalazły się ograniczona oferta spędzania czasu wolnego (30,4%) oraz utrudniony dostęp do placówek kulturalnych (16,1%), co wpływa na obniżenie jakości życia i ogranicza możliwości aktywizacji społecznej osób starszych. Najrzadziej wskazywanym problemem była przemoc domowa (8,7%), jednak mimo niższego odsetka pozostaje ona zjawiskiem wymagającym uwagi i działań profilaktycznych.

7. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby z niepełnosprawnością na terenie Gminy Wołomin ? Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi.

161 odpowiedzi

Respondenci wskazali szereg problemów społecznych, z którymi najczęściej mierzą się osoby z niepełnosprawnością na terenie Gminy Wołomin. Mają one charakter wielowymiarowy i obejmują zarówno bariery infrastrukturalne, zdrowotne, jak i społeczne oraz zawodowe. Najczęściej wskazywanym problemem są bariery architektoniczne (62,1%), które znacząco utrudniają osobom z niepełnosprawnością samodzielne poruszanie się oraz dostęp do instytucji

publicznych, usług czy przestrzeni miejskiej. Równie istotne są ograniczenia w dostępie do rehabilitacji (49,7%) oraz trudności w korzystaniu ze świadczeń medycznych, w tym wizyt u specjalistów (45,3%), co wpływa na pogorszenie stanu zdrowia i ogranicza możliwości poprawy sprawności. Ważnym obszarem problemowym są także kwestie zdrowotne i psychologiczne (44,7%), które często współwystępują z niepełnosprawnością, a także izolacja społeczna (49,1%), wynikająca z ograniczeń w aktywności oraz barier w integracji ze środowiskiem. Dodatkowo wskazywano na izolację rodzinną (29,2%), która może prowadzić do pogłębiania się poczucia wykluczenia. Istotne znaczenie mają również trudności na rynku pracy. Respondenci zwrócili uwagę na niewystarczającą liczbę miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami (42,9%) oraz deficyt zakładów pracy chronionej (30,4%), co ogranicza możliwości aktywizacji zawodowej i samodzielności ekonomicznej. Problemem jest także ubóstwo (25,5%), które często towarzyszy ograniczonej aktywności zawodowej.

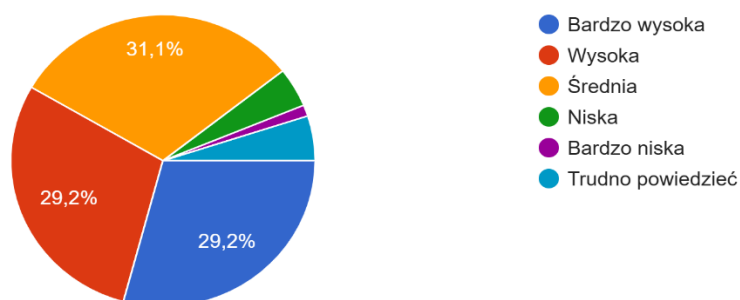
Wskazywano również na ograniczony dostęp do usług opiekuńczych (37,3%), specjalistycznych (22,4%) oraz pomocy psychologicznej (29,2%), co utrudnia codzienne funkcjonowanie i zmniejsza jakość życia. Dodatkowo problemem jest utrudniony dostęp do transportu (31,7%), co ogranicza mobilność i możliwość korzystania z dostępnych usług.

Respondenci zauważyli także niedostateczną ofertę zajęć kulturalnych, edukacyjnych (23,6%) oraz form spędzania czasu wolnego (21,7%), co wpływa na ograniczenie aktywności społecznej i integracji osób z niepełnosprawnością.

Następnie mieszkańcy zostali zapytani o problem uzależnień oraz przemocy domowej.

8. Jak Pani/Pan ocenia skalę występowania w Gminie Wołomin problemu uzależnień tj.: alkoholizmu, narkomanii? Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź.

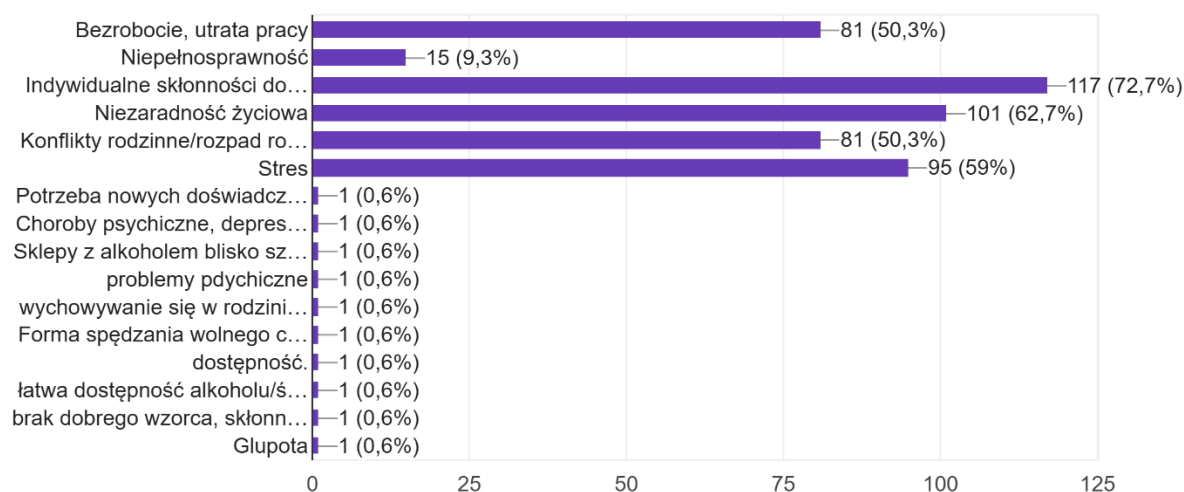
161 odpowiedzi

58,4% ankietowanych uznało, iż skala problemu uzależnień występującego w Gminie jest bardzo wysoka i wysoka, 31,1% że średnia.

9. Jakie są według Pani/Pana przyczyny występowania uzależnień? Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi.

161 odpowiedzi

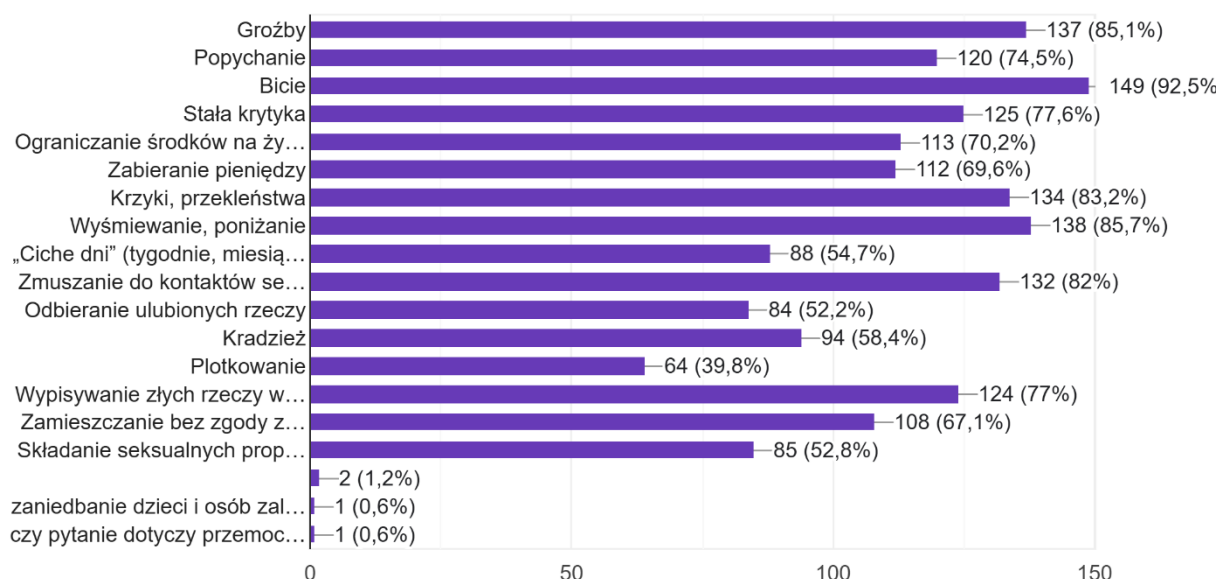
Respondenci najczęściej jako przyczynę uzależnień wskazują indywidualne skłonności do popadania w nałogi (72,7%), co sugeruje dominację podejścia skupiającego się na czynnikach osobowościowych. Wysoko oceniana jest również niezaradność życiowa (62,7%) oraz stres (59%), co pokazuje, że badani dostrzegają znaczenie trudności w radzeniu sobie z codziennymi problemami i obciążeniami psychicznymi. Nieco rzadziej wskazywane są bezrobocie, utrata pracy (50,3%) oraz konflikty rodzinne i rozpad rodziny (50,3%). Oznacza to, że czynniki społeczne i ekonomiczne są również zauważane, jednak nie dominują w opiniach respondentów. Najrzadziej jako przyczynę uzależnień wskazywana jest niepełnosprawność (9,3%), co może świadczyć o tym, że badani w niewielkim stopniu łączą ją bezpośrednio z ryzykiem uzależnień. Ogólnie wyniki pokazują, że respondenci najczęściej upatrują przyczyn uzależnień w cechach jednostki oraz jej zdolności do radzenia sobie z trudnościami, a w mniejszym stopniu w czynnikach stricte społecznych i strukturalnych.

Pytani o przemoc domową, 16,8% respondentów zna wiele takich rodzin, 18,% zna nieliczne takie rodziny. 25,5% nie słyszało o rodzinach, w których występuje przemoc.

W celu badania świadomości dotyczącej zachowań noszących znamiona przemocy ankietowani zostali zapytani:

11. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

161 odpowiedzi

Wyniki pokazują, że badani najczęściej jako przejawy przemocy wskazują zachowania o charakterze bezpośrednim i łatwo rozpoznawalnym. Najwyższe odsetki odpowiedzi dotyczą bicia (92,5%), wyśmiewania i poniżania (85,7%), gróźb (85,1%), krzyków i przekleństw (83,2%) oraz zmuszania do kontaktów seksualnych (82%). Oznacza to, że przemoc fizyczna oraz jawna przemoc werbalna są powszechnie uznawane za jednoznaczne formy przemocy.

Nieco rzadziej, choć nadal często, za przemoc uznawane są takie działania jak stała krytyka (77,6%), zachowania w Internecie, np. publikowanie obraźliwych treści lub zdjęć bez zgody (77%), popychanie (74,1%) oraz ograniczanie środków finansowych (70,2%). W tym obszarze widać już większą różnorodność – część z tych zachowań ma charakter psychiczny, ekonomiczny lub cyberprzemocy, co może wpływać na mniejszą jednoznaczność ich oceny.

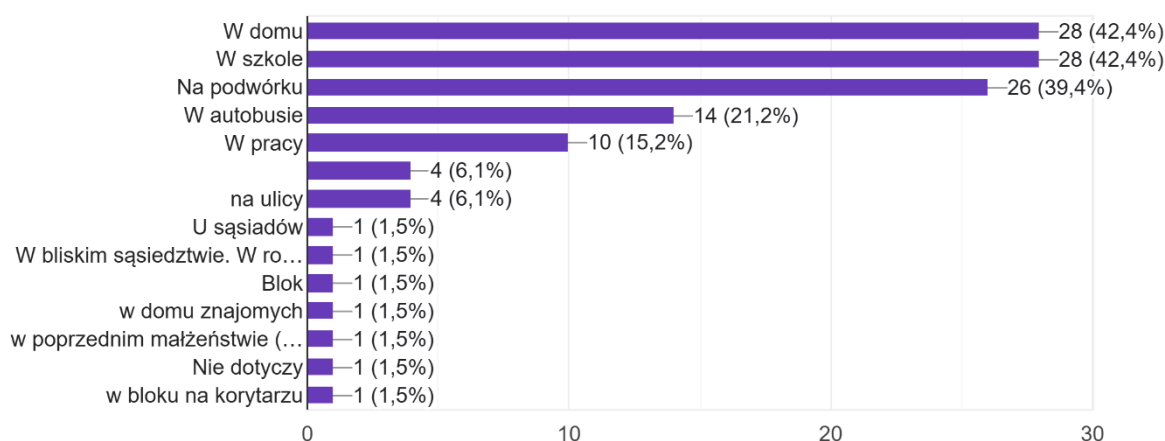
Najrzadziej jako przemoc identyfikowane są zachowania bardziej pośrednie lub społeczne, takie jak zabieranie pieniędzy (69,6%), zamieszczanie zdjęć bez zgody w Internecie (67,1%), kradzież (58,4%), „ciche dni” (54,7%), składanie propozycji seksualnych (52,8%), odbieranie ulubionych rzeczy (52,2%) oraz plotkowanie (39,8%). Szczególnie plotkowanie jest relatywnie rzadko postrzegane jako przemoc, co wskazuje na trudność w dostrzeganiu przemocy o charakterze emocjonalnym i relacyjnym.

Ogólnie wyniki sugerują, że respondenci najlepiej rozpoznają przemoc fizyczną i werbalną, natomiast słabiej identyfikują subtelniejsze formy przemocy, takie jak przemoc psychiczna, ekonomiczna czy społeczna.

33,5% respondentów doświadczyło przemocy domowej. 37,9% pytanym było świadkami przemocy, która miała miejsce w następujących miejscach: w domu, w szkole, na podwórku, w autobusie, w pracy, na ulicy.

13a. Jeżeli Tak: to gdzie? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

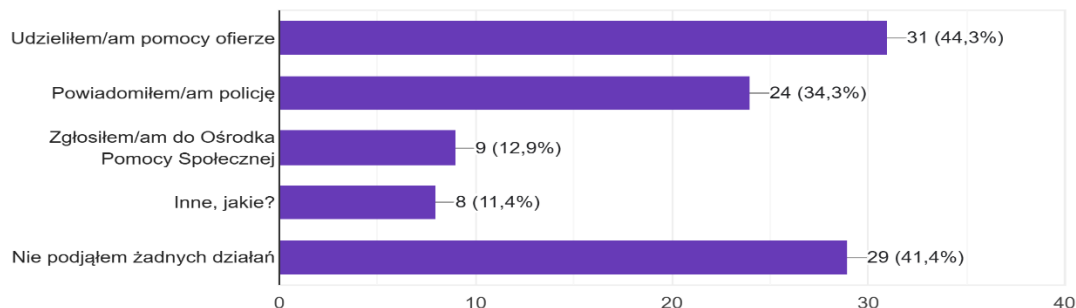
66 odpowiedzi

Świadkowie przemocy podjęli następujące działania:

13b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

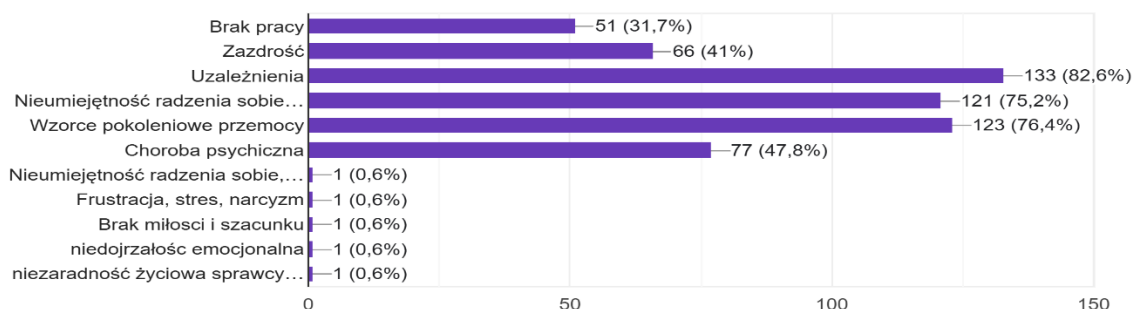
70 odpowiedzi

Wśród przyczyn występowania przemocy domowej najczęściej wymieniano:

14. Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej? (proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

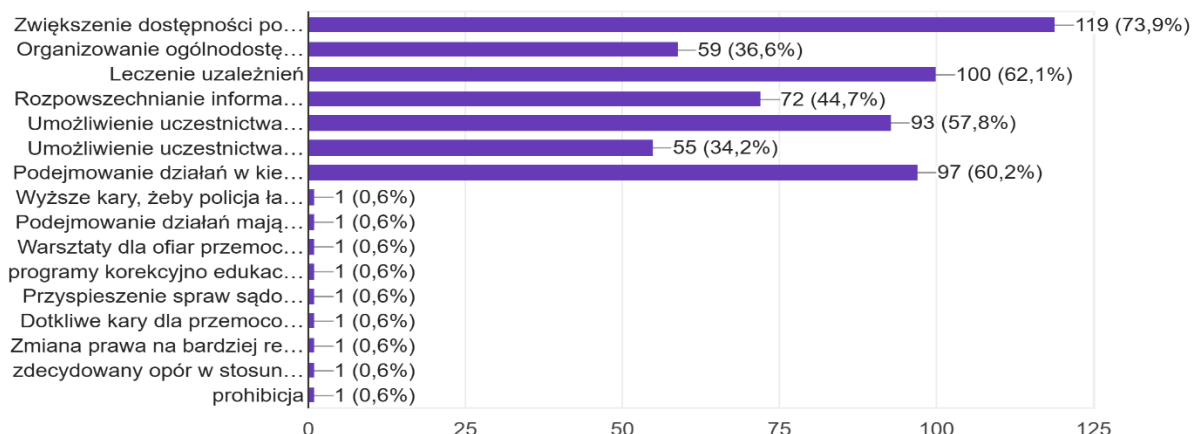
161 odpowiedzi

Respondenci zostali także poproszeni o wskazanie – ich zdaniem – najskuteczniejszych działań, które można podjąć w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

15. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

161 odpowiedzi

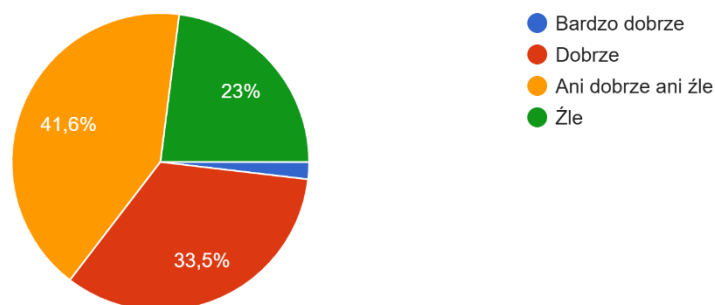

Kolejne pytania w ankiecie dotyczyły oceny obszarów ochrony zdrowia, oświaty, sportu i kultury oraz bezpieczeństwa mieszkańców.

1,9% oraz 33,5% mieszkańców bardzo dobrze i dobrze ocenia ofertę w zakresie ochrony zdrowia, natomiast 23% ocenia ją negatywnie.

16. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w Gminie Wołomin ofertę w zakresie ochrony zdrowia? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

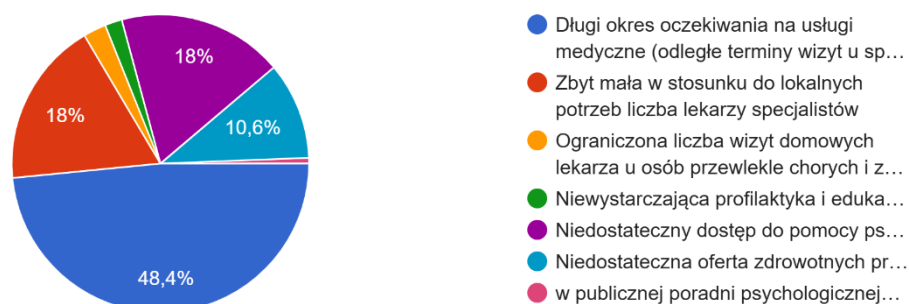
161 odpowiedzi

Wśród najważniejszych problemów dotyczących obszaru ochrony zdrowia 48,4% pytaných wskazało na długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt u specjalistów, do rehabilitacji), po 18% wskazań dotyczyło niedostatecznego dostępu do pomocy psychologicznej oraz zbyt małej w stosunku do lokalnych potrzeb liczby lekarzy specjalistów.

17. Jakie problemy społeczne w obszarze ochrony zdrowia uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

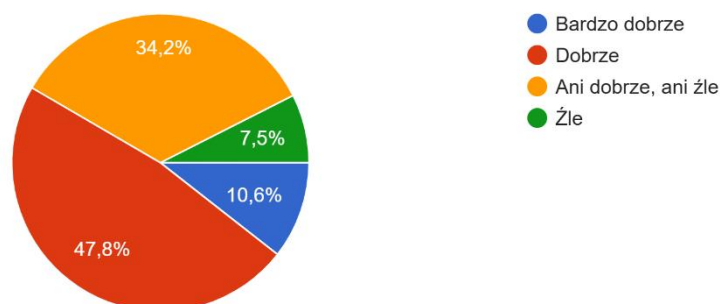
161 odpowiedzi

Większość pytaných bardzo dobrze i dobrze oceniło ofertę edukacyjną w gminie – w sumie 58,4% ankietowanych, źle ofertę oceniło 7,5% respondentów.

18. Jak ocenia Pan/Pani infrastrukturę edukacyjną w gminie?

161 odpowiedzi

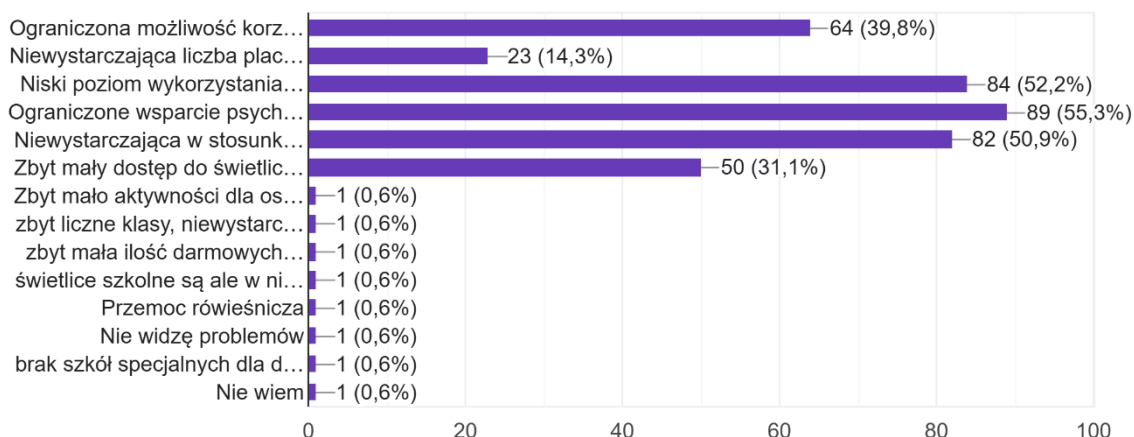

38,5% badanych uważa, iż ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca (27,3% ankietowanych jest przeciwnego zdania). 26,1% respondentów twierdzi, iż oferta edukacyjna nie jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością, 25,5% jest przeciwnego zdania.

Ankietowani wskazali na następujące problemy dotyczące oświatę w gminie:

21. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

161 odpowiedzi

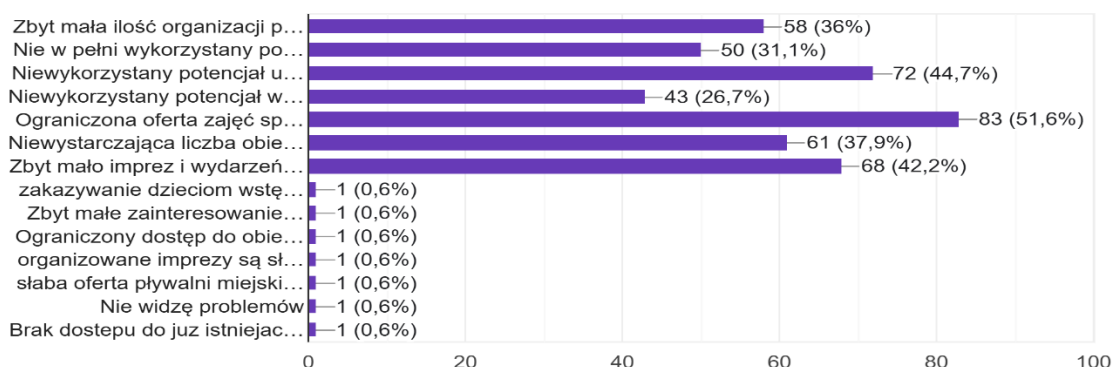

Za najważniejsze uznali: ograniczone wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, niski poziom wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki, niewystarczająca w stosunku do potrzeb oferta zajęć pozalekcyjnych.

W obszarze sportu i kultury za dominujące problemy uznano: ograniczoną ofertę zajęć sportowych dla osób dorosłych, niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży oraz zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych.

22. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

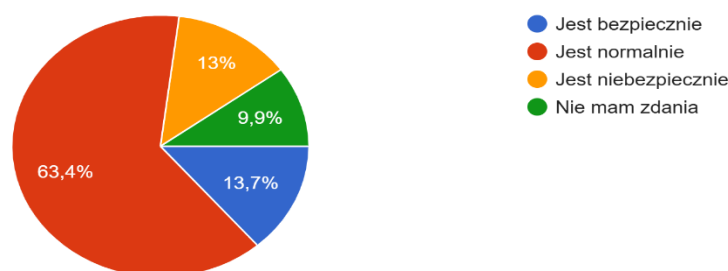
161 odpowiedzi

Mieszkańcy Gminy pytani o poziom bezpieczeństwa odpowiedzieli następująco:

23. Jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć odpowiednią odpowiedź)

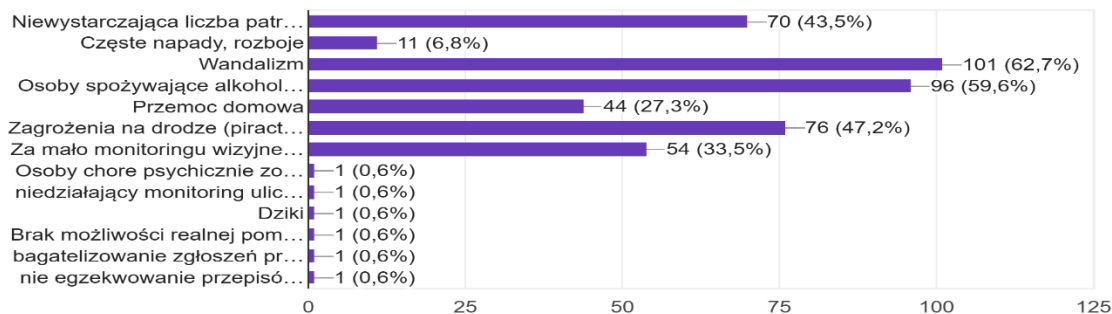
161 odpowiedzi

Za największe problemy w obszarze bezpieczeństwa respondenci uznali: wandalizm, osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy).

24. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

161 odpowiedzi

Kolejną częścią ankiety były propozycje zadań, służących rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

1. Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością	6,4
2. Budowanie więzi pomiędzy mieszkańcami	6,2
3. Założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	4,2
4. Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	7,0
5. Propagowanie idei wolontariatu i tworzenia warunków do jego działania	6,1
6. Działania na rzecz aktywizacji społeczności miasta i gminy	6,7
7. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	8,1
8. Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci, młodzieży	7,9
9. Zapewnienie dostępu do psychologa, pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	8,2
10. Potrzeba edukowania rodziców i dzieci w obszarze najważniejszych problemów społ.	7,9
11. Rozwój i promocja turystyki	6,4
12. Poprawa komunikacji lokalnej	6,9
13. Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	7,1
14. Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych	6,8
15. Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	7,9
16. Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	6,9
17. Zwiększenie liczby miejsc w żłobkach	6,4
18. Ograniczenie bezrobocia i jego skutków, działania wspierające tworzenie miejsc pracy	7,1
19. Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	7,4
20. Aktywizacja społeczna ludzi starszych	7,0
21. Skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym	7,5
22. Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	6,6
23. Szkolenia umożliwiające podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych długotrwale bezrobotnych (zwłaszcza w wieku 50+)	7,2
24. Wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorczości (doradztwo, szkolenia, system zachęt)	6,8
25. Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	7,5
26. Promowanie i wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna, przedsiębiorstwa społeczne)	6,5
27. Wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową)	6,5
28. Zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym (finansowej, rzeczowej, usługowej)	6,4
29. Organizacja imprez integracyjnych mających na celu aktywizację mieszkańców (np. pikniki rodzinne itp.)	6,8
30. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom	6,7
31. Walka z patologiami społecznymi (narkomania, alkoholizm, inne środki psychoaktywne)	7,5

32. Rozwijanie modelu wsparcia dla rodzin przeżywających kryzys i problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi	7,2
---	-----

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- 1) Zapewnienie dostępu do psychologa, pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach – 8,2;
- 2) Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – 8,1;
- 3) Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci, młodzieży – 7,9
- 4) Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych – 7,9;
- 5) Potrzeba edukowania rodziców i dzieci w obszarze najważniejszych problemów społ.– 7,9.

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

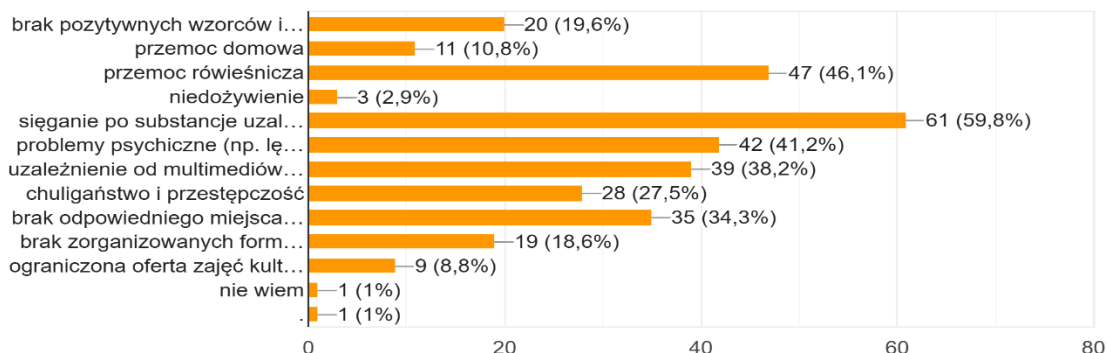
- 1) Założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością – 4,2;
- 2) Propagowanie idei wolontariatu i tworzenia warunków do jego działania – 6,1;
- 3) Budowanie więzi pomiędzy mieszkańcami – 6,2;

b) Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dzieci i młodzieży - mieszkańców gminy Wołomin

Na początku ankiety dzieci i młodzież została poproszona o wskazanie trzech najważniejszych problemów społecznych, z którymi się mierzą. Najwięcej, bo 59,8% respondentów wskazało na sięganie przez dzieci i młodzież po substancje uzależniające (np. alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, e-papierosy), następnie na przemoc rówieśniczą wskazało 46,1% osób, a 41,2% pytanych na problemy psychiczne (np. lęk, depresja).

1. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważasz za najważniejsze na terenie naszej gminy? prosimy o zaznaczenie 3 wybranych odpowiedzi

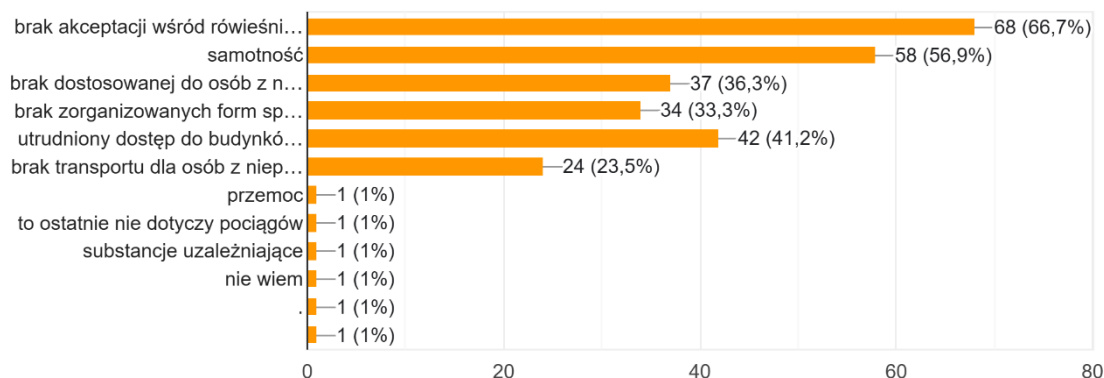
102 odpowiedzi

Jeśli chodzi o problemy dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, respondenci wymienili na pierwszym miejscu brak akceptacji wśród rówieśników (66,7% wskazań), następnie samotność (56,9% wskazań), a w trzeciej kolejności utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej (41,2% wskazań).

2. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością uważasz za najważniejsze na terenie naszej gminy? prosimy o zaznaczenie 3 wybranych odpowiedzi

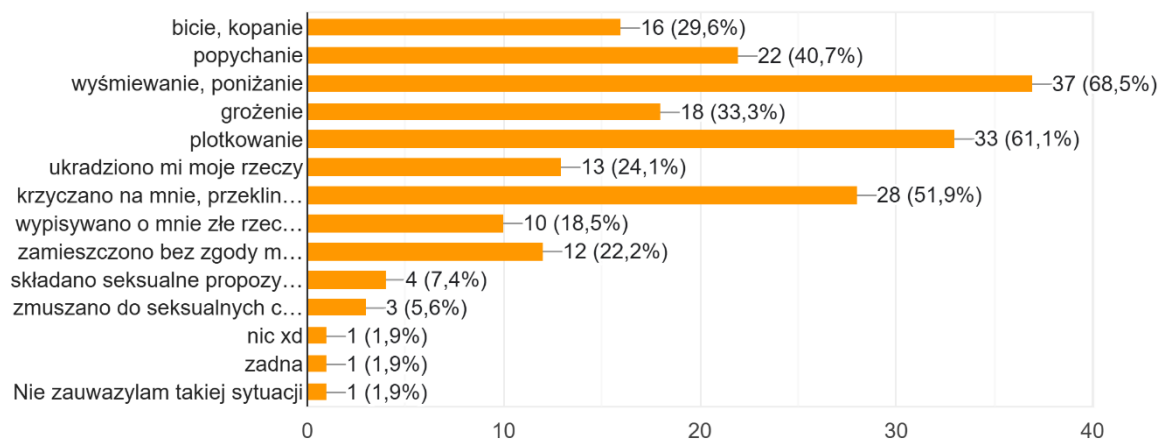
102 odpowiedzi

65,7% pytanym spotkało się ze zjawiskiem przemocy, 72,2% spośród nich w szkole, 25% na podwórku, 12,5% w autobusie, 9,7% w domu. 42,2% ankietowanych było ofiarą przemocy. 76,5% z nich przemocy doświadczyło ze strony kolegów/koleżanek, 13,7% ze strony członków rodziny, 7,8% ze strony matki/partnerki ojca oraz ojca/partnera matki. Na pytanie, jaką przemoc wobec Ciebie stosowano, udzielono następujących odpowiedzi:

4 b. Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?

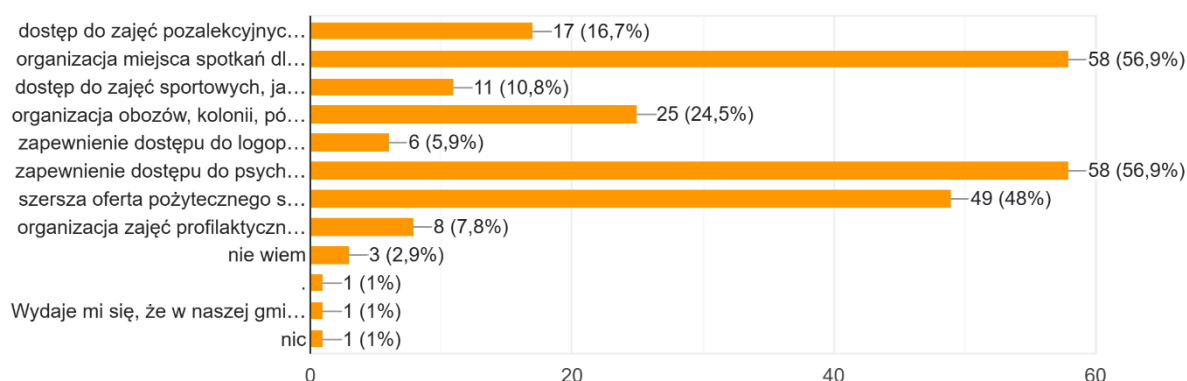
54 odpowiedzi

W drugiej część ankiety zapytano dzieci i młodzież o ich potrzeby. Respondenci jako najważniejsze potrzeby wymienili: organizacja miejsca spotkań dla młodzieży, zapewnienie dostępu do psychologa, szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

6. Jakie są według Ciebie główne potrzeby dzieci i młodzieży w mieszkającej na terenie Miasta i Gminy Wołomin. Można wybrać kilka odpowiedzi.

102 odpowiedzi

Ankietowani zostali także poproszeni, aby wskazali w wypowiedziach swobodnych, jakie według nich warto podjąć zadania, inicjatywy na rzecz dzieci i młodzieży, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie. Udzielono następujących odpowiedzi: koszykówka, matematyka, język polski, tańce, gry zespołowe. spotkania dzieci i młodzieży na temat rozmowy o problemach psychicznych i fizycznych. spotkania dla osób z lękiem społecznym, zajęcia plastyczne (malarstwo, rysunek, grafika) dla młodzieży 15+, teatralne piłka, olimpiada rzymska, klub isc isc, zajęcia malarskie, sportowe, większa różnorodność w zajęciach sportowych, angielski, zajęcia np. z akrobatyki, rysunek architektoniczny, MMA, boks, nauka ping pong.

6.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Rozwinięta infrastruktura społeczna (oświata, kultura, sport) – szeroka sieć szkół, przedszkoli oraz instytucji kultury i aktywności lokalnej • Aktywne życie kulturalne i integracja społeczna – liczne wydarzenia, festiwale, zajęcia i inicjatywy społeczne (MDK, biblioteka) • Dodatnie saldo migracji (napływ mieszkańców) – gmina przyciąga nowych mieszkańców mimo ujemnego przyrostu naturalnego • Relatywnie dobra struktura wieku (duży udział osób w wieku produkcyjnym) – ok. 58% mieszkańców w wieku produkcyjnym • Rozwinięta przedsiębiorczość lokalna – duża liczba podmiotów gospodarczych i aktywność mikroprzedsiębiorstw • Dobra dostępność usług i infrastruktury miękkiej – pozytywne oceny mieszkańców: Internet, handel, kultura • Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej – ogólna poprawa sytuacji społecznej (spadek o ok. 11%)	• Ujemny przyrost naturalny i spadek liczby ludności – trend depopulacyjny • Starzenie się społeczeństwa – rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym • Trwałe problemy społeczne (choroby, ubóstwo, niepełnosprawność) – główne powody korzystania z pomocy społecznej • Problemy zdrowotne mieszkańców – choroby cywilizacyjne, psychiczne, starzenie się populacji • Niedostateczna liczba mieszkań i niższe wskaźniki mieszkaniowe niż średnia krajowa • Problemy infrastrukturalne (np. stan dróg) – najwyższy poziom niezadowolenia mieszkańców • Problemy społeczne młodzieży – przemoc, uzależnienia, brak miejsc spotkań, problemy psychiczne • Wzrost liczby dzieci z niepełnosprawnościami i potrzeb specjalnych – rosnące obciążenie systemu edukacji i wsparcia
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Możliwość pozyskiwania funduszy z UE i programów krajowych – strategia warunkiem ubiegania się o środki zewnętrzne • Rozwój usług społecznych i Deinstytucjonalizacja – kierunki polityki krajowej i regionalnej • Napływ nowych mieszkańców (urbanizacja stref podmiejskich Warszawy) – potencjał wzrostu demograficznego i gospodarczego • Rozwój ekonomii społecznej i NGO – rosnąca liczba organizacji społecznych • Cyfryzacja usług publicznych – poprawa dostępności i efektywności usług • Rosnąca świadomość społeczna problemów (np. zdrowie psychiczne,	• Postępujące starzenie się społeczeństwa – wzrost kosztów opieki zdrowotnej i społecznej • Utrzymywanie się kluczowych problemów społecznych – ubóstwo, choroby, uzależnienia mają charakter trwały • Wzrost problemów zdrowia psychicznego i uzależnień (zwłaszcza wśród młodzieży) • Niekorzystne trendy demograficzne (niska dzietność) – spadek liczby mieszkańców • Presja na system usług społecznych i edukacyjnych – rosnące potrzeby osób z niepełnosprawnościami • Problemy rynku pracy (relatywnie wyższe bezrobocie niż w regionie) • Czynniki makroekonomiczne (inflacja, zmiany prawa) – wpływ na budżet i realizację strategii

środowisko) – potencjał do działań profilaktycznych • Rozwój oferty dla seniorów i usług opiekuńczych – odpowiedź na proces starzenia się społeczeństwa	
---	--

Gmina Wołomin posiada silne podstawy rozwoju społecznego (infrastruktura, aktywność mieszkańców, przedsiębiorczość), jednak stoi przed typowymi dla gmin podmiejskich wyzwaniami:

- demografia (starzenie się, spadek liczby ludności),
- rosnące potrzeby społeczne (zdrowie, opieka, edukacja specjalna),
- utrzymujące się problemy społeczne (ubóstwo, choroby, uzależnienia).

Kluczowe będzie wykorzystanie napływu mieszkańców i środków zewnętrznych do wzmocnienia usług społecznych i poprawy jakości życia.

IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1. Misja i wizja Gminy Wołomin

Misja

Gmina Wołomin zapewnia równe szanse rozwoju swoim mieszkańcom, przeciwdziała marginalizacji najsłabszych grup społecznych przy wykorzystaniu aktywności i współpracy organizacji, instytucji i całej społeczności lokalnej.

Wizja rozwoju społecznego Gminy Wołomin:

Gmina bezpieczna, przyjazna środowisku, otwarta na potrzeby społeczności lokalnej.

Kluczowym zadaniem władz Gminy Wołomin jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju Gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 7 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Wołomin, pozwala prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego. Będzie to efekt między innymi wprowadzenia w życie programu „Europa 2020”, w którym wiele uwagi poświęcono poprawie sytuacji w sferze społecznej.

Gmina Wołomin, podobnie jak inne samorządy w Polsce, stanie wkrótce przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa, migracji – zwłaszcza ludzi młodych, napływu imigrantów, niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych, oraz innych nieznanych jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Mając na względzie oddziaływania i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w Gminie Wołomin musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno – społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Wołomin oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet, oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

- **Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**

prognozuje się:

- potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, postępującą dezaktualizację kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą, utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom, utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: wzrost liczby osób uzależnionych, wzrost bezrobocia, a co za tym idzie wzrost liczby osób doświadczających problemu ubóstwa;

• **Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**

prognozuje się:

- zmniejszającą się dzietność rodzin, kryzys demograficzny;
- zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego;
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie nieodpłatnych usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin;
- występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;
- działania profilaktyczne dotyczące skutków obniżania wieku inicjacji seksualnej oraz spożywania alkoholu i narkotyków;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych; problemy z przyswajaniem wiedzy, obniżenie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży związane z brakiem możliwości nauki stacjonarnej, wzrost zaburzeń koncentracji, uwagi, wzrost liczby osób uzależnionych w tym od Internetu; wzrost problemów uzależnień, wzrost problemów związanych z występowaniem różnych form przemocy domowej;

- **Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**

prognozuje się:

- niewystarczająca jakość życia osób z niepełnosprawnością, występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, występowanie stanu niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- występowanie istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem w dostępie do zatrudnienia;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;
- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, zwłaszcza samotnie gospodarujących;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych, wzrost wykluczenia osób starszych i z niepełnosprawnościami związany z izolacją społeczną;

- **Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

prognozuje się:

- utrzymywanie się zapotrzebowania na nowe lub unowocześnione usługi świadczone przez przygotowane do tego podmioty sektora pozarządowego osobom oraz rodzinom;
- występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej;
- tworzenie szerokich partnerstw lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych;
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców;
- utrzymywanie się rozproszenia inicjatyw i działań prowadzonych przez instytucje publiczne i prywatne;

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiąganie celów nastawionych na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Wołomin, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikację rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczność lokalną. Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- poprawę jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania, bez konieczności kierowania mieszkańców do DPS,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy domowej,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3. Cele i harmonogram realizacji

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Wołomin połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- 1. Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**
- 2. Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**
- 3. Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**
- 4. Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań	Partnerzy	Budżet	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień	Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali długotrwałego bezrobocia i ubóstwa	Tworzenie i realizacja partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu.	OPS, PUP, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych.	OPS, PUP, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych.	OPS, PUP, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne.	OPS, PUP, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych.	JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

	Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym.	OPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.	OPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań.	OPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, sąd, prokuratura, ochrona zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających.	OPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, MDK, MBP, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających	OPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, MDK, MBP, OSiR, KS, Mu	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

		alternatywnych form spędzania wolnego czasu.										
		Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	OPS, JST, GKRPA, ZI, NGO, ochrona zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Podjęmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	OPS, JST, GKRPA, ZI, NGO, ochrona zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych.	OPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń).	OPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej.	OPS, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania. Organizacja zajęć z wczesnego wspomaganie rozwoju.	Oświata, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X

		Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka.	NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich.	OPS, NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno – kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce.	OPS, NGO, Oświata, JST, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	NGO, Oświata, MBP, MDK	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży.	Oświata, JST, NGO, OSiR, KS, MDK, MBP, OSiR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych.	Oświata, JST, NGO, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych.	Oświata, JST, NGO, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych.	Oświata, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy.	Oświata, JST, NGO, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

		Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia.	Oświata, JST, NGO, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców. Wykazujących braki w tym zakresie.	OPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Intensyfikacja pracy socjalnej.	OPS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	OPS, NGO, Policja	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.	OPS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin.	OPS, NGO, Oświata, JST, GKRPA, Policja, ZI	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy.	NGO, Oświata, JST, MDK, MBP, Mu	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację	NGO, Oświata, JST, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

		warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie, i inne), kół zainteresowań.										
		Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	NGO, Oświata, JST, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami	Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych i asystenckich.	OPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej oraz w innych placówkach	OPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych.	OPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej.	OPS, JST, NGO ochrona zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych.	OPS, JST, NGO, Oświata, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
	Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu.	JST, NGO ochrona zdrowia, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X

		Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-wykluczeniu.	JST, NGO, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów.	JST, NGO, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i między pokoleniową	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych.	JST, NGO, MDK, MBP, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową.	JST, NGO, MDK, MBP, OSiR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości.	JST, NGO, MDK, MBP, OSiR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych.	OPS, JST, NGO, MDK, MBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia.	OPS, NGO, Oświata, ochrona zdrowia, OSiR, KS, MDK	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności.	NGO, ochrona zdrowia, OSiR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami	Organizacja rehabilitacji.	ochrona zdrowia, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

	do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom z niepełnosprawnością.	OPS, JST, NGO, PCPR, ochrona zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Integracja ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.	PUP, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Umożliwienie osobom z niepełnosprawnością aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej.	JST, NGO, MDK, MBP, OSiR, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami.	OPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego.	JST, NGO, PCPR, Oświata	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom z niepełnosprawnością pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.	OPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych	Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe.	NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne		X	X	X	X	X	X	X
		Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych.	OPS, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi.	OPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy.	OPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X
		Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji.	OPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w Gminie Wołomin w obszarze polityki społecznej.

4. Ramy finansowe strategii

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- budżet Gminy Wołomin,
- budżet Wojewody Mazowieckiego,
- budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- środki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Wołomin przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2024-2025 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2024 i 2025 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

W prognozie na lata 2026-2032 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych OPS w Wołominie i Banku Danych Lokalnych GUS.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie pomocy społecznej
1	2026	28 368 768,00 zł
2	2027	29 077 987,00 zł
3	2028	29 804 937,00 zł
4	2029	30 550 060,00 zł

5	2030	31 313 811,00 zł
6	2031	32 086 656,00 zł
7	2032	32 899 072,00 zł

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną oraz i sportową wsparcie działalności organizacji pozarządowych opracowaną na podstawie wieloletniej prognozy finansowej przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki edukacyjnej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki kulturalnej i sportowej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych
1	2026	181 352 594,00 zł	8 919 929,00 zł	3 590 753,00 zł
2	2027	185 886 408,00 zł	9 142 927,00 zł	3 680 522,00 zł
3	2028	190 533 568,00 zł	9 371 500,00 zł	3 772 535,00 zł
4	2029	195 296 907,00 zł	9 605 788,00 zł	3 866 848,00 zł
5	2030	200 179 330,00 zł	9 845 932,00 zł	3 963 519,00 zł
6	2031	205 183 813,00 zł	10 092 080,00 zł	4 062 607,00 zł
7	2032	210 313 408,00 zł	10 344 383,00 zł	4 164 173,00 zł

5. Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2026–2032 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2027,
- Program Współpracy Gminy i Miasta Wołomin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Wołomin na lata 2026-2028,
- Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wołomin na lata 2024-2030.

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

1. System monitorowania strategii.

Monitoring i ewaluacja Strategii obejmować będą realizację celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań. System monitorowania ma na celu bieżącą ocenę stopnia wdrażania zapisów strategii oraz identyfikację ewentualnych trudności w jej realizacji.

Za zarządzanie realizacją Strategii oraz monitoring odpowiada Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

Ocena stopnia realizacji celów operacyjnych i szczegółowych prowadzona będzie cyklicznie – raz na trzy lata, począwszy od 2029 roku.

Istotnym elementem systemu monitoringu będzie sporządzanie sprawozdań z realizacji strategii, zawierających w szczególności:

- wykaz zadań zrealizowanych, realizowanych częściowo oraz nierozpoczętych,
- analizę stopnia osiągnięcia założonych wskaźników,
- identyfikację barier i problemów w realizacji działań,
- propozycje działań korygujących i usprawniających.

Monitoring realizacji celów opierać się będzie na zestawie wskaźników ilościowych, odnoszących się m.in. do:

- liczby osób objętych wsparciem,
- liczby i rodzaju realizowanych programów i projektów,
- liczby działań profilaktycznych, edukacyjnych i integracyjnych,
- liczby świadczonych usług społecznych,
- poziomu współpracy międzyinstytucjonalnej.

Wskaźniki realizacji zadań

Dla oceny stopnia realizacji poszczególnych zadań strategii stosowane będą wskaźniki ilościowe i jakościowe, dostosowane do charakteru działań. Poniżej przedstawiono przykładowe wskaźniki przypisane do głównych obszarów działań:

1). Przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu

- liczba realizowanych programów aktywizacji zawodowej,
- liczba osób uczestniczących w programach,

- liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, staży i prac interwencyjnych,
- liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów zawodowych,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu wsparcia,
- liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej.

2). Wsparcie osób bezdomnych

- liczba osób bezdomnych na terenie gminy,
- liczba osób objętych schronieniem i pomocą doraźną,
- liczba osób objętych indywidualnym planem wychodzenia z bezdomności,
- liczba osób uczestniczących w działaniach reintegracyjnych,
- liczba osób, które opuściły bezdomność i uzyskały stabilne warunki mieszkaniowe.

3). Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy

- liczba działań profilaktycznych i edukacyjnych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i psychologiczną,
- liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA,
- liczba grup wsparcia i grup terapeutycznych,
- liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych,
- liczba interwencji w przypadkach przemocy domowej.

4). Wsparcie rodzin i funkcji opiekuńczo-wychowawczych

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin korzystających z asystenta rodziny,
- liczba dzieci objętych pomocą socjalną i edukacyjną,
- liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych,
- liczba warsztatów i szkoleń dla rodziców,
- liczba grup socjoterapeutycznych dla dzieci.

5). Działania na rzecz dzieci i młodzieży

- liczba dzieci objętych wsparciem edukacyjnym i psychologicznym,
- liczba zajęć wyrównawczych i rozwijających,
- liczba zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań,
- liczba uczestników zajęć sportowych i rekreacyjnych,

6). Wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami

- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i asystenckich,

- liczba miejsc w placówkach wsparcia (DPS, COM, mieszkania wspomagane),
- liczba programów aktywizujących seniorów,
- liczba działań integracyjnych i międzypokoleniowych,
- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych rehabilitacją i wsparciem,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych i komunikacyjnych.

7). Współpraca i rozwój społeczności lokalnej

- liczba działań realizowanych we współpracy z NGO,
- liczba zleconych zadań publicznym organizacjom pozarządowym,
- liczba szkoleń i form podnoszenia kwalifikacji pracowników,
- liczba wspólnych projektów międzyinstytucjonalnych,
- liczba działań promujących aktywność obywatelską.

8). Kultura, sport i integracja społeczna

- liczba wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- liczba uczestników zajęć i wydarzeń,
- liczba kampanii promujących aktywny styl życia,
- liczba inicjatyw integracyjnych (w tym międzypokoleniowych),
- liczba działań promujących dziedzictwo kulturowe gminy.

2. Ewaluacja strategii

Ewaluacja Strategii stanowi systematyczną i obiektywną ocenę procesu jej planowania, wdrażania oraz osiągniętych rezultatów. Jej celem jest określenie adekwatności przyjętych założeń, stopnia realizacji celów oraz efektywności i skuteczności podejmowanych działań.

Ewaluacja obejmować będzie analizę trzech poziomów efektów:

- **produktów** – bezpośrednich efektów działań, np. liczby zrealizowanych szkoleń, warsztatów czy programów,
- **rezultatów** – zmian w sytuacji odbiorców działań, np. poprawy funkcjonowania osób objętych wsparciem,
- **oddziaływania** – długofalowych zmian społecznych, np. ograniczenia skali bezrobocia czy wykluczenia społecznego.

W procesie ewaluacji stosowane będą podstawowe kryteria:

- trafność,
- skuteczność,
- efektywność,

- użyteczność,
- trwałość efektów.

Proces ewaluacji będzie miał charakter etapowy i obejmie: planowanie badania, jego realizację, analizę wyników oraz opracowanie raportu końcowego. Wyniki ewaluacji będą stanowiły podstawę do formułowania rekomendacji oraz ewentualnej modyfikacji zapisów strategii.

Ewaluacja będzie również pełniła funkcję edukacyjną – umożliwi identyfikację dobrych praktyk oraz wskazanie obszarów wymagających poprawy w przyszłych działaniach.

System monitoringu i ewaluacji Strategii ma charakter ciągły i systemowy. Jego celem jest zapewnienie efektywnej realizacji założonych działań oraz dostarczanie rzetelnych informacji niezbędnych do podejmowania decyzji dotyczących dalszego rozwoju polityki społecznej w gminie.

Załączniki

ANKIETA „PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW”

Szanowni Mieszkańcy!

Zapraszamy do wypełnienia ankiety, która jest **anonimowa i dobrowolna**.

Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat warunków życia w gminie oraz opinii dotyczących najważniejszych problemów społecznych, określenie potrzeb i wyznaczenie kierunków działań samorządu Gminy Wołomin w sferze społecznej. Zebrane informacje posłużą wyłącznie sporządzeniu zbiorczych zestawień i zostaną wykorzystane do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2026-2032.

Z góry dziękujemy za wypełnienie ankiety. *Zespół opracowujący Strategię.*

1. W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) z następujących warunków życia w gminie Wołomin? Proszę przy każdym stwierdzeniu poniżej zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi na skali: 1 bardzo niezadowolony(a), 2 – Niezadowolony(a), 3 – Trudno powiedzieć, 4 – Zadowolony(a), 5 - bardzo zadowolony(a).

	1	2	3	4	5
1. Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe, sport i rekreacja)					
2. Dostępność sieci Internet					
3. Dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie					
4. Dostęp do oferty kulturalnej (biblioteka, koncerty, wystawy itp.)					
5. Organizacja imprez cyklicznych na terenie gminy					
6. Dostępność doradztwa psychologiczno - prawnego					
7. Dostęp do świadczeń pomocy społecznej					
8. Dostęp do opieki zdrowotnej (lekarze specjaliści, ośrodki zdrowia)					
9. Bezpieczeństwo publiczne mieszkańców					
10. Warunki mieszkaniowe					
11. Miejsca rekreacji (np. place zabaw, ścieżki rowerowe, boiska sportowe, parki, skwery)					
12. Oferta edukacyjna szkół					
13. Dostępność do przedszkoli					
14. Kulturowanie lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu					
15. Dostępność do żłobków, klubów dziecięcych					
16. Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców					
17. Dostępność do handlu i usług					

18. Udział mieszkańców w życiu publicznym /możliwość działania w organizacjach społecznych i (pozarządowych)					
19. Stan dróg					
20. Opieka nad osobami starszymi - polityka senioralna					
21. Lokalny rynek pracy - możliwość znalezienia pracy, poziom zarobków					

2. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców Gminy Wołomin są najbardziej Pani/ Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

1. Osoby starsze i samotne
2. Rodziny i osoby dotknięte bezrobociem
3. Bezdomni i osoby zagrożone bezdomnością (mające problemy mieszkaniowe)
4. Osoby chore, osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny
5. Rodziny i osoby zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne
6. Osoby samotnie wychowujące dzieci
7. Osoby opuszczające zakłady karne
8. Rodziny i osoby o niskim statusie materialnym
9. Dzieci i młodzież
10. Osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy domowej
11. Inna grupa (proszę wskazać jaka).....

3. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z zagadnień.

problemy społeczne	bardzo poważny	poważny	umiarkowany	znikomy	nie występuje
bezrobocie					
ubóstwo					
alkoholizm					
narkomania					
problemy mieszkaniowe					
zanieczyszczenie środowiska					
przestępczość					
starzenie się społeczeństwa					
przemoc domowa					
przemoc w szkole					
niepełnosprawność					
bezdomność					
uzależnienie od mediów					

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

1. Bezrobocie
2. Ubóstwo
3. Niewydolność materialna rodziny (np. długi bankowe)
4. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawcza i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci
5. Niezaradność życiowa
6. Alkoholizm
7. Narkomania
8. Niepełnosprawność
9. Długotrwała lub ciężka choroba
10. Przemoc domowa
11. Rozpad związków, rozwody
12. Rozpad więzi rodzinnych, samotne wychowywanie dzieci
13. Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami
14. Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
15. Brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców - przestępczość
16. Złe warunki mieszkaniowe – zbyt mały dostęp do mieszkań komunalnych i socjalnych
17. Bezdomność
18. Sieroctwo społeczne (wychowywanie dzieci poza rodziną - w domach dziecka, rodzinach zastępczych)
19. Migracja osób młodych
20. Inne (jakie?)

5. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzec można najczęściej na terenie Gminy Wołomin? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

1. Zaniedbanie wychowawcze ze strony rodziców
2. Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
3. Agresja i przemoc szkolna
4. Przemoc domowa
5. Sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, e-papierosy)
6. Problemy psychiczne (np. lęk, depresja)
7. Uzależnienie od multimediiów (np. komputer, telefon, konsole do gier)
8. Przestępczość, wandalizm i chuligaństwo
9. Zbyt mało w stosunku do potrzeb zorganizowanych form spędzania czasu wolnego
10. Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego
11. Zaniedbanie socjalne (niedożywienie, higiena)
12. Uzależnienie od sieci Internet
13. Demoralizacja
14. Inne (jakie?)

6. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? Proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi.

1. Niewystarczające środki finansowe
2. Izolacja społeczna (samotność)
3. Przemoc domowa
4. Problemy psychiczne (np. lęk, depresja)
5. Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych

6. Ograniczony dostęp do usług specjalistycznych
7. Ograniczony dostęp do pomocy psychologicznej
8. Bariery architektoniczne
9. Brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (odrzućcie rodziny)
10. Niepełnosprawność i schorzenia wieku starszego
11. Ograniczony dostęp do długoterminowej opieki medycznej
12. Utrudniony dostęp do placówek medycznych
13. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego
14. Utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
15. Inne (jakie?)

7. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby z niepełnosprawnością na terenie Gminy Wołomin? Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi.

1. Bariery architektoniczne
2. Problemy psychologiczne i zdrowotne
3. Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych
4. Ograniczony dostęp do usług specjalistycznych
5. Ograniczony dostęp do pomocy psychologicznej
6. Ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych
7. Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji, do lekarzy specjalistów)
8. Niedostateczna w stosunku do potrzeb oferta zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością
9. Niedostateczna w stosunku do potrzeb oferta zorganizowanych form spędzania czasu
10. Ubóstwo
11. Izolacja rodzinna (odrzućcie)
12. Izolacja społeczna (samotność)
13. Utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu
14. Zbyt mało miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością (bezrobocie)
15. Ograniczona liczba ofert spędzania czasu wolnego
16. Deficyt zakładów pracy chronionej
17. Inne (jakie?)

8. Jak Pani/Pan ocenia skalę występowania w Gminie Wołomin problemu uzależnień tj.: alkoholizmu, narkomanii? Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź.

1. Bardzo wysoka
2. Wysoka
3. Średnia
4. Niska
5. Bardzo niska
6. Trudno powiedzieć

9. Jakie są według Pani/Pana przyczyny występowania uzależnień? Proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi.

1. Bezrobocie, utrata pracy
2. Niepełnosprawność
3. Indywidualne skłonności do popadania w nałogi
4. Niezaradność życiowa
5. Konflikty rodzinne/rozpad rodziny
6. Stres

7. Inne (jakie?)

10. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy domowej?
(proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

1. Znam wiele takich rodzin
2. Znam nieliczne takie rodziny
3. Tylko słyszałam/em o takich rodzinach
4. Nie słyszałam/em o takich rodzinach

11. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. Groźby
2. Popychanie
3. Bicie
4. Stała krytyka
5. Ograniczanie środków na życie
6. Zabieranie pieniędzy
7. Krzyki, przekleństwa
8. Wyśmiewanie, poniżanie
9. „ciche dni” (miesiące)
10. Zmuszanie do kontaktów seksualnych
11. Odbieranie ulubionych rzeczy
12. Kradzież
13. Plotkowanie
14. Wypisywanie złych rzeczy w Internecie: na facebooku, na innych portalach społecznościowych
15. Zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie
16. Składanie seksualnych propozycji
17. Inne, jakie?.....

12. Czy doświadczył Pan/Pani przemocy?

tak ☐ nie ☐

13. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

tak ☐ nie ☐

13a. Jeżeli Tak: to gdzie? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. W domu
2. W szkole
3. W pracy
4. Na podwórku
5. W autobusie
6. W innym miejscu (gdzie?).....

13b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. Udzieliłam/am pomocy ofierze
2. Powiadomiłam/am policję

3. Zgłosiłem/am do ośrodka pomocy społecznej
4. Inne, jakie?.....
5. Nie podjąłem żadnych działań

14. Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej? (proszę zaznaczyć trzy odpowiedzi)

1. Brak pracy
2. Zazdrość
3. Uzależnienia
4. Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi
5. Wzorce pokoleniowe przemocy
6. Choroba psychiczna
7. Inne (jakie?)

15. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

1. Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i psychologicznego
2. Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych
3. Leczenie uzależnień
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy
5. Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia osobom doznającym przemocy
6. Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia osobom stosującym przemoc
7. Podejmowanie działań w kierunku izolowania przemocy od osób stosujących przemoc
8. Inne (jakie?)

16. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w Gminie Wołomin ofertę w zakresie ochrony zdrowia? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

17. Jakie problemy społeczne w obszarze ochrony zdrowia uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

1. Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt u specjalistów, do rehabilitacji)
2. Zbyt mała w stosunku do lokalnych potrzeb liczba lekarzy specjalistów
3. Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnością
4. Niewystarczająca profilaktyka i edukacja zdrowotna
5. Niedostateczny dostęp do pomocy psychologicznej
6. Niedostateczna oferta zdrowotnych programów profilaktycznych
7. Inne (jakie?)

18. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

19. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak b) nie c) nie wiem

20. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób z niepełnosprawnością?

- a) tak b) nie c) nie wiem

21. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. Ograniczona możliwość korzystania z placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3
2. Niewystarczająca liczba placówek wychowania przedszkolnego
3. Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
4. Ograniczone wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
5. Niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych
6. Zbyt mały dostęp do świetlic szkolnych
7. Inne (jakie?)

22. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową
2. Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
3. Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
4. Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic – brak systematycznych działań
5. Ograniczona oferta zajęć sportowych dla osób dorosłych
6. Niewystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych
7. Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (jakich?).....
8. Inne (jakie?)

23. Jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć odpowiednią odpowiedź)

1. Jest bezpiecznie
2. Jest normalnie
3. Jest niebezpiecznie
4. Nie mam zdania

24. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Wołomin? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

1. Niewystarczająca liczba patroli policyjnych
2. Częste napady, rozboje
3. Wandalizm
4. Osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych
5. Przemoc domowa
6. Zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy)
7. Za mało monitoringu wizyjnego w centrum i rejonach szczególnie niebezpiecznych
8. Inne (jakie?)

25. Proszę ocenić jakie działania przyczynią się do rozwiązania problemów społecznych na terenie Gminy Wołomin? Proszę użyć skali od 1 – mało ważne do 10 – bardzo ważne przez wpisanie cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie dla każdego działania.

1. Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością	
2. Budowanie więzi pomiędzy mieszkańcami	
3. Założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	
4. Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	
5. Propagowanie idei wolontariatu i tworzenia warunków do jego działania	
6. Działania na rzecz aktywizacji społeczności miasta i gminy	
7. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	
8. Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci, młodzieży	
9. Zapewnienie dostępu do psychologa, pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
10. Potrzeba edukowania rodziców i dzieci w obszarze najważniejszych problemów społ.	
11. Rozwój i promocja turystyki	
12. Poprawa komunikacji lokalnej	
13. Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	
14. Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych	
15. Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	
16. Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
17. Zwiększenie liczby miejsc w żłobkach	
18. Ograniczenie bezrobocia i jego skutków, działania wspierające tworzenie miejsc pracy	
19. Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	
20. Aktywizacja społeczna ludzi starszych	
21. Skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym	
22. Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
23. Szkolenia umożliwiające podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych długotrwale bezrobotnych (zwłaszcza w wieku 50+)	
24. Wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorczości (doradztwo, szkolenia, system zachęt)	
25. Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	
26. Promowanie i wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna, przedsiębiorstwa społeczne)	

27. Wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową)	
28. Zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym (finansowej, rzeczowej, usługowej)	
29. Organizacja imprez integracyjnych mających na celu aktywizację mieszkańców (np. pikniki rodzinne itp.)	
30. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom	
31. Walka z patologiami społecznymi (narkomania, alkoholizm, inne środki psychoaktywne)	
32. Rozwijanie modelu wsparcia dla rodzin przeżywających kryzys i problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi	

26. W 2016 roku podczas przygotowywania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 zdiagnozowano najważniejsze problemy społeczne dotyczące mieszkańców Gminy Wołomin oraz zaprojektowano zadania służące ich ograniczeniu. Proszę o ocenę skuteczności podejmowanych przez instytucje i organizacje działające na terenie Gminy Wołomin w ostatnich 10 latach działań zmierzających do obniżenia skali występowania na jej terenie głównych problemów społecznych.

problem	ten problem nie występuje obecnie lub ma znikomą skalę	występuje na podobnym poziomie co 10 lat temu	obecnie występuje na wyższym poziomie niż 10 lat wcześniej	nie mam zdania
Bezrobocie				
Alkoholizm				
Niezaradność życiowa				
Ubóstwo				
Długotrwała lub ciężka choroba				
Nagłe zdarzenia losowe				
Samotne wychowywanie dzieci				
Niepelnosprawność				
Przemoc domowa				
Wielodzietność				
Bezdomność				
Narkomania				

Informacja dotycząca osoby wypełniającej ankietę

Od jak dawna mieszka Pani/Pan na terenie Gminy?

1. Od urodzenia
2. Od 5 lat
3. Od 6 do 10 lat
4. Powyżej 10 lat

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: ☐ kobieta ☐ mężczyzna ☐ inny ☐ wolę nie odpowiadać

Wiek: ☐ 13 – 16 ☐ 17 – 25 ☐ 26 – 59 ☐ 60 i więcej

Zawód: uczeń ☐ rolnik ☐ przedsiębiorca ☐ pracownik umysłowy ☐ pracownik fizyczny ☐
emeryt/rencista ☐ bezrobotny ☐ inny (jaki?) ☐

Wykształcenie:

☐ podstawowe ☐ zawodowe ☐ średnie ☐ policealne ☐ wyższe

Ankieta

Diagnoza problemów i potrzeb dzieci i młodzieży w Mieście i Gminie Wołomin

Urząd Gminy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpili do przygotowania dokumentu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Istotną częścią tego dokumentu jest diagnoza problemów grup mieszkańców gminy, w tym także dzieci i młodzieży. Poznanie problemów i potrzeb dzieci i młodzieży pomoże w wybraniu odpowiednich zadań do realizacji. Chcemy, aby wybór zadań do realizacji w gminie był dokonany z Waszym udziałem, dlatego bardzo prosimy o wypełnienie poniższej ankiety, w której określicie swoje problemy i potrzeby.

Uwaga! Ankieta jest anonimowa!

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: dziewczyna ☐ chłopak ☐ inny ☐ wolę nie odpowiadać ☐

Wiek: 13 – 15 ☐ 16 – 18 ☐

DZIECI I MŁODZIEŻ

1. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważasz za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- ☐ przemoc domowa
- ☐ przemoc rówieśnicza
- ☐ niedożywienie
- ☐ sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, e-papierosy)

- ☐ problemy psychiczne (np. lęk, depresja)
- ☐ uzależnienie od multimediiów (np. komputer, telefon, konsole do gier)
- ☐ chuligaństwo i przestępczość
- ☐ brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży,
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- ☐ ograniczona oferta zajęć kulturalnych, edukacyjnych, sportowych dla dzieci i młodzieży
- ☐ inne (jakie?)

DZIECI I MŁODZIEŻ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

2. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością uważasz za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak akceptacji wśród rówieśników
- ☐ samotność
- ☐ brak dostosowanej do osób z niepełnosprawnością oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych, sportowych
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania czasu
- ☐ utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej
- ☐ brak transportu dla osób z niepełnosprawnością
- ☐ inne (jakie?)

PRZEMOC

3. Czy spotkałeś/aś się ze zjawiskiem przemocy?

- ☐ TAK
- ☐ NIE

3a. Jeżeli Tak: to gdzie? *(możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ w domu
- ☐ w szkole
- ☐ na podwórku
- ☐ w autobusie
- ☐ w innym miejscu (gdzie?).....

4. Czy byłeś/aś kiedyś ofiarą przemocy?

- ☐ TAK
- ☐ NIE

4a. Jeżeli Tak: to kto wobec Ciebie stosował przemoc? *(możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ matka
- ☐ ojciec
- ☐ inni członkowie rodziny, kto.....
- ☐ koledzy/koleżanki
- ☐ inni, kto?.....

4 b. Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?

- ☐ bicie, kopanie
- ☐ popychanie
- ☐ wyśmiewanie, poniżanie
- ☐ grożenie
- ☐ plotkowanie
- ☐ ukradziono mi moje rzeczy
- ☐ krzyczano na mnie, przeklinano
- ☐ wypisywano o mnie złe rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- ☐ zamieszczono bez zgody moje zdjęcia w Internecie

- ☐ składano seksualne propozycje
- ☐ zmuszano do seksualnych czynów
- ☐ inne, jakie?.....

5. Jeśli według Ciebie pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....

POTRZEBY DZIECI I MŁODZIEŻY

6. Jakie są według Ciebie główne potrzeby dzieci i młodzieży w mieszkającej na terenie Gminy Wołomin *Można wybrać kilka odpowiedzi.*

- ☐ dostęp do zajęć pozalekcyjnych, jakich.....
- ☐ organizacja miejsca spotkań dla młodzieży
- ☐ dostęp do zajęć sportowych, jakich.....
- ☐ organizacja obozów, kolonii, półkolonii
- ☐ zapewnienie dostępu do logopedy
- ☐ zapewnienie dostępu do psychologa
- ☐ szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- ☐ organizacja zajęć profilaktycznych
- ☐ inne (jakie?)

7. Jeśli według Ciebie warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz dzieci i młodzieży, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to wymień je poniżej

.....

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołominie

SRPS – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KS – Klub sportowy

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* – organizacja pozarządowa

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

MDK - Miejski Dom Kultury w Wołominie

MBP - Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie

Mu - Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich w Wołominie

OSiR - Ośrodek Sportu i Rekreacji „HURAGAN” Wołomin

ZI – Zespół Interdyscyplinarny w Wołominie

Spis wykresów i tabel

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.	12
Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.	12
<i>Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>13</i>
Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.	13
Wykres 5. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.	13
Wykres 6. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Wołomin. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	17
Wykres 7. Liczba ludności. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie	18
Wykres 8. Ruch naturalny ludności w Gminie Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie	19
Wykres 9. Migracje ludności na terenie Gminy Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie	19
Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	67
Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	68
Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2023-2025. Źródło: OPS Wołomin.	68
Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	69

Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	70
<i>Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2023-2025. Źródło: OPS w Wołominie.</i>	<i>73</i>
Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	74
<i>Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.</i>	<i>75</i>
<i>Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS w Wołomin.</i>	<i>76</i>
Wykres 19. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	77
Wykres 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.	77
 Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	 17
Tabela 2. Demografia Gminy Wołomin. Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM w Wołominie	18
<i>Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Wołomin. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 4. Szkoły i przedszkola, dla których gmina Wołomin jest organem prowadzącym. Źródło: dane UM Wołomin.</i>	<i>24</i>
Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla uczniów z niepełnosprawnością przez Poradnie P-P dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wołomin. Źródło: Dane Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Wołominie.	26
Tabela 6. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane OPS Wołomin.	38

Tabela 7. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane OPS Wołomin.....	38
Tabela 8. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Wołomin.....	39
Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2023-2025. Źródło: dane OPS Wołomin.....	40
Tabela 10. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Źródło: Dane OPS w Wołominie.	41
Tabela 11. Wydatki na zasiłki rodzinne 2023-2025. Źródło: Dane OZPS Gminy Wołomin. .	45
Tabela 12. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane OZPS Wołomin.	46
Tabela 13. Przestępstwa stwierdzone na terenie gminy Wołomin w latach 2023-2025. Źródło: KPP w Wołominie.....	54
Tabela 14. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2023-2025 Źródło: dane OPS Wołomin.....	65
Tabela 15. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia	69
Tabela 16. Bezrobocie w Gminie Wołomin w latach 2023-2025 (stan na 31.XII.). Źródło: https://wolomin.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy	70
Tabela 17. Stopa bezrobocia w gminie Wołomin, województwie mazowieckim oraz kraju w latach 2023-2025. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/Wolomin oraz PUP Wołomin ...	70
Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Wołomin w Powiecie Wołomińskim w Województwie Mazowieckim. Źródło: http://gminy.pl/	15